

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 4 (1459) 1978 SAUSIS - JANUARY 26

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Trys veidai

Įvairių sukačių metas sutirštėjo. Jei seniau ir penkeri metai reiškė minėtiną sukačių, tai dabar ir septynios dešimtys metų nebėra retenybė. Sukaktuvinių eilėse betgi iškyla tokių veidų, kurie išeivijos gyvenime ir aplamai mūsų tautos buityje turi išskirtiną reikšmę. Pastaruoju metu tokių veidų tarpe minėtini trys: kun. dr. Juozas Prunskis, kun. prof. Stasys Yla ir prof. dr. Antanas Maceina. Pirmajam suėję 70 metų amžiaus 1977 m. pabaigoje, antrajam ir trečiajam — š.m. sausio mėnesį. Visi trys yra stipriai ryškūs veidai, susiformavę nepriklausomoje Lietuvoje ir visas savo jėgas skyrę savajai tautai stiprinti sutemų laikotarpyje. Kun. J. Prunskis per septynias dešimtis metų žingsnis po žingsnio išryškėjo kaip komunikacijos žmogus. Augstaitis, judraus charakterio, pastabus, optimistiškai nusiteikęs, primena kan. J. Tuma-Vaižgantą, mokąs visur prieiti (net prie Chruščiovo), užmegzti kontaktą. Galima sakyti, patį jo prigimtį lenkė būti komunikacijos žmogui. Atėjęs į spaudą kaip redaktorius, straipsnių autorius, reportažų, pokalbių rašytojas, kun. J. Prunskis rado plačius vandenius, kuriuose plaukti jam buvo ir tebėra lengva. Jis pats nėra kūrėjas, bet labai sumanus kitų kūrybos perteikėjas visuomeni. Iš kiekvienos knygos jis gali paruošti idomų reportažą, pagaužantį ir nerangų skaitytoją. Toks jis tebėra ir dabar — nė kiek judrumo nenustojęs spaudos žmogus.

GEROKAI skirtingas yra kun. St. Yla. Taip pat augš-taitis, bet su kitokiais polinkiais. Jis yra giliai žvel-giančios širdies žmogus, kuris mato gyvenimo pro-blemą ir skuba spręsti jos visomis turimomis jėgomis. Jis negali praeiti pro šalį žmogaus, reikalingo pagalbos. Jis negali svarstyti gyvenimo problemų, nei jungęs savo širdies gilumos. Jis negali kalbėti apie visuomenės žai-das, neįsivaizduojamas jų skausmo. Tuo būdu kun. St. Yla yra egzistenciškas, teikiąs pirmenybę gyvenimo formavimui, o ne teoriniam mokslui. Dėlto jis teorinėm problemom skyrė mažiau dėmesio, nors intelektualinis pajėgumas jį būtų iškėlęs ir šioje srityje. Jo širdis traukė į gyvenimą, kur vyksta dvasinis žmogaus formavimas. Būdamas sielovados profesoriumi teologijos-filosofijos fakultete Kaune, jis, galbūt nė neįsivaizduojamas, daug prisidėjo prie naujo „go-tipo“ formavimo, ir tai tokio, kokio laukė atgimusi moder-nioji Lietuva. Jo įtaka siekė ir tebesiekia daug toliau, bū-tent, plačiosios visuomenės sluoksnius, ypač tuos, kurie atsirėmė į krikščionybę. Gausius kun. St. Ylos veikalai, straipsniai, eilėraščiai, maldynai, pamokslai, paskaitos, kursai išsiliejo į vieną stiprią srovę, skaidrinančią lietu-vio kelią į Dievą, kelią, vingiuojantį per lietuviškąjį gyve-nimą. Tą dvasinį jo spinduliuojimą dargi sustiprino kančia, patirta ypač kaceto gyvenime. Ji dar labiau pagilino iš prigimties giliai žvelgiančią širdį ir ją užgrūdino.

VISAI SAVITO veido žmogus yra prof. A. Maceina. Jis — suvalkietis, išaugęs krikščioniškoje Lietuvos aplinkoje, pradžioje pasinešęs eiti tradiciniu kunigų seminarijos keliu, bet vėliau pasukęs į akademinį kelią. Jame jis atrado save ir tapo intelekto žmogui. Forma-vosi Lietuvoje, V. Europos universitetuose, bet nebuvo uždaras ir Rytams. Tai matyti daugelyje jo raštų ir pa-skaitų, kur jisai sklaido abiejų polių filosofijoje. Kaip intelekto žmogui, A. Maceinai teko mąstyti už kitus, žvelgti giliai ir pateikti idėjas Lietuvos gyvenimui. Kaikuriuos jo idėjos buvo trenkiančios, netradicinės, keliančios kai-kam susirūpinimą. Bet kai viskas susikristalizavo, A. Ma-ceina išliko kaip minties švyturys, kuriam atviras buvo durys ir Vokietijos universitetuose. Čia pasirodė jo min-ties platumas bei gilumas, susilaukęs ir tarptautinio dė-mesio. Nors A. Maceina savo gyvenime kėdėno daug pro-blemų — tautinių, socialinių, kultūrinių, universalinių, tačiau pagrindinis jo dėmesys palinko į religines bei uni-versalines gėmes, kuriose atsiskleidė labai subtilus jo žvilgsnis, paličėjęs žmogų galutinėje perspektyvoje. Čia jis pasirodė neapalankiamas tiek turiniu, tiek meistriška lie-tuvių kalba. Skaitant filosofinius jo raštus, matyti, kad kartu kalba ir poetas, mokąs jautriai valdyti žodį. A. Ma-ceina savo gausiais raštais labai praturtino lietuviškąjį minties pasaulį, davė jam dar neturėtą perspektyvą, kurią jis vis gilina ir platina. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

Daugiakalbė televizija

Torontas gali susilaukti pir-mosios etninės televizijos sto-ties pasaulyje. Tokias transli-ci-jas 45-tuoju kanalu pernai ru-dnį pasiūlė įvesti trys kandida-tai — etninės radijo CHIN sto-ties savininkas J. Lombardy, Kanados folkloro tarybos pirm. L. Kossaras ir italas laikraštininkas D. Iannuzzi, paruošiantis etninę 35 valandų programą per savaitę CITY televizijos sto-čiai. Jų prašymus svarstė radijo ir televizijos reikalus tvarkanti CRTC taryba. Pritarimas etni-nei televizijos stočiai buvo du-otas, tačiau minėtuosius tris pra-šytojus gali atbaidyti sąlygos: 60% visų laidų betkuriojo die-nos ar vakaro laiku turės būti transliuojamos ne anglų ir ne prancūzų kalba, o 40% turės būti užpildytos etninių grupių kalbomis, anglų kalbą vartojant

(Nukelta į 8-tą psl.)

Kanados žiema šiais metais ypač palanki slidininkams, kurių netrūksta ir lietuvių tarpe. Pastarieji rengiasi da-lyvauti įvairiose varžybose

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Maža tauta - stipri kova

Estai — gausiausia baltiečių grupė Švedijoje. Tokia ji buvo tuojau po karo, tokia ir šiandien, įpusėjus ketvirtajam tremties dešimtmeciui. Per tą laiką išaugo ir subrendo naujos tvirtos jėgos, kurios pakeičia pirmųjų ateivių vadovaujamąs gretas. Joms lengviau surasti bendrą kalbą su gyvenamojo krašto visuomene, lengviau užimti joje priklausančią vietą, lengviau paskleisti sau palankias nuotaikas, nes yra sudėtinė gyvenamojo krašto visuome-nės dalis ir, kas svarbiausia, ji neužmiršta savo tėvų, savo kil-mės krašto problemų.

Įtakingas žurnalistas

Siuo metu švedų žurnalisti-niam pasaulyje yra gerai įsi-tvirtinęs jaunosios estų kartos publicistas Andres Kiungas (Kuang), kelių knygų autorius, kūrybingas spaudos ir radijo bendradarbis. Valstybinis Šve-dijos radijas senesniai insceni-zavo jo parašytą dokumentinę apybraižą apie estų demokratų bylą. Šiuo metu jis rengia pana-šią programą apie Nijolę Sadū-naite ir lietuvių katalikų kato-kombinę veiklą. Idomus ir jo paruoštas švedų kalba laikraštinio formato 4 puslapių priedas, kurį pernai išleido Švedijos estų dienraštis "Eesti Päevaleht". Čia atskirais straipsniais nušviečiami estų tautos laisvės siekiai, jos naujausioji istori-ja, išnaudojamo krašto ūkio ko-lonijinė padėtis, kultūrinio bei religinio gyvenimo priespauda, pateikiami Estiją aplankiusio vakariečio žurnalisto išpuščiai.

Naujieji sąjūdžiai

Straipsnyje "Estų tauta sva-voja apie laisvę" rašoma, kad mažai žmonių Estijoje galvoja apie kokią nors ginkluotą sukili-mą prieš sovietinę valdžią, nes jis būtų tankiai sutriuškintas ir paskandintas kraujuje, kaip Vengrijoje ar Čekoslovakijoje.

Tačiau tautinis pasipriešinimas Estijoje vyksta toliau, o pasta-raisiais metais, atrodo, netgi

sustiprėjęs. Susidarė naujas de-mokratinis estų sąjūdis, kuris visų pirma reikalauja, kad so-vietinė valdžia pradėtų gerbti savo konstituciją ir JT paskelb-tąją visuotinę žmogaus teisių deklaraciją.

Pirmasis reikšmingas "estų demokratų" raštas pasirodė maždaug prieš dešimtmetį — 1968 m. liepos mėnesį. Jis va-dinosi "Gyventi viltimi ar veikti?" Iš jo galima spręsti, kad rašto autoriai save laiko "sacharoviečiais" (tokiu save laiko ir mūšiškis Tomas Venc-lova). Šio estų demokratų de-klaracinio rašto turinys labai priminė akademiko Andriejaus Sacharovo mintis apie pažangą, taikų sambūvį ir intelektualinę laisvę. Kiek vėliau Estijoje iš-ryškėjo dvi neoficialiai veikian-čios, savo raštus ir atsišauki-mus leidžiančios grupės: Demo-kratinis Estų Sąjūdis ir Tauti-nis Estų Frontas. Abi šios gru-pės reikalauja:

1. atstatyti nepriklausomą Es-tiją tose sienose, kurios nusta-tytos Estijos ir Sov. Sąjungos taikos sutartimi 1920 m.; 2. pri-imti Estiją kaip buv. Tautų Są-jungos narę į Jungtines Tautas.

Abi grupės mano, jog tuo tikslu būtina panaikinti šiuo metu Estijoje veikiančių koloni-jinės administracijos aparatą, kuris ne tik prieštarauja visuo-tinės žmogaus teisių deklaraci-jos 21-jo str. 3-jai pastraipai, bet yra ir sovietinės centrinės vyriausybės (tuo pačiu ir dide-lės valstybės šovininčių sie-kiai) įrankis. Lygiai svarbu pa-naikinti Sov. Sąjungos karo ba-zes Estijos teritorijoje ir ati-traukti iš jos sovietinės kariuo-menės įgulas, kurios 1939 m. buvo įvestos dešimčiai metų.

Jungtinės Tautos

Demokratinis Estų Sąjūdis ir Tautinis Estų Frontas (abi Es-tijoje neoficialiai veikiančios organizacijos) bendrai siūlo lai-kinį krašto valdymą pavesti Jungtinėms Tautoms, įvedant

jų kariuomenę tvarkai palaiky-ti, ligi bus sudaryta suvereni Estijos vyriausybė, pravedus demokratinį rinkimus. Jung-tinių Tautų priežiūros laikotar-pyje turėtų būti sugrąžinti Esti-jon visi, kurie buvo prievarta išvežti, įskaitant ir politinius kalinius, leidžiant sugrįžti ir savo noru kraštą palikusiems piliečiams.

JT stebėtojų priežiūroje su-darius normalias politinio gy-venimo sąlygas, laisvais ir de-mokratiniais rinkimais būtų su-daryta estų tautos atstovybė — steigiamasis seimas. Tik įvyk-džius visas šias sąlygas, teigia Demokratinis Estų Sąjūdis ir Tautinis Estų Frontas, bus pil-nai įgyvendinti JT deklaracijos, liečiančios kolonijinių tautų ne-priklausomybę bei savivaldą, 1-sis, 3-sis ir 5-sis straipsniai, o taip pat JT pilietinių ir politi-nių teisių konvencijos 1-jo str. 3-jį pastraipą ir JT nuostatų 103-sis, 104-sis ir 105-sis straipsniai.

Ryšium su tuo abi neoficia-lios estų visuomeninės grupės reikalauja, kad JT imtųsi veiks-mingų priemonių nedorai, ne-žmoniška ir netyčiai sovietų kolonijinei galybei iš Estijos pašalinti, priverstų Sov. Sąjun-gą netrukdyti estų tautos teisių ir tautinio suverenumo atstaty-mo. Estų tauta niekad nesutiks su savo tėvynės kolonijine pa-dėtimi. Dabar, kai ir mažiausioms pasaulio tautoms pripa-žįstama nepriklausomybė, estų tauta laukia veiksmingos JT pa-galbos. Taip rašo Demokratinis Estų Sąjūdis ir Tautinis Estų Frontas savo kreipimėsi į ge-neralinį JT sekretorių.

Būdingi reiškiniai

Tame pačiame Švedijos estų dienraščio specialiaame švediškame numeryje Andres Kiungas pavaizduoja šiandienos kul-tūrinio gyvenimo sąlygas paver-gtoje Estijoje. Ką reiškia so-vietinis šūkis — kultūra tu-rinti būti savo forma tautinė, (Nukelta į 9-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

IZRAELIO, EGIPTO IR JAV UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIŲ susitikimas Jeruzalėje baigėsi taikos derybų sustabdymu. Egipto prez. A. Sadatas atšaukė savo užsienio reikalų min. M. Kamelą, kai Izraelis atsisakė suteikti laisvo apsisprendimo teisę palesti-niečiams ir pilnai pasitraukti iš Sinajaus pusiasalio. Atrodo, dau-giausia įtakos derybų nutraukimui turėjo Izraelio premjero M. Begino pareiškimas oficialiame pokylyje, sulgines palestiniečių teises su A. Hitlerio įvykdyta Čekoslovakijos okupacija ten gyve-nusių vokiečių paudai. Iš tikrųjų toks palyginimas geriau tinka pačiam Izraeliui, okupavusiam Jordanijos ir Egipto žemes. Apsi-sprendimo teisės reikalaujama ne Izraelyje gyvenantiems palesti-niečiams, o vakarinėje Jordano upės pakrantėje ir Gazos juos-toje. Derybose taipgi paaiškėjo,

kad Izraelis, atiduodamas Egiptui Sinajų, nori ten palikti įsteigtus žydų kaimus su savo kariuomenės apsauga. Prez. A. Sadatą bandė perkalbėti JAV valstybės sekr. C. Vance ir net-gi telefonu paskambinęs prez. J. Carteris. Oficialiai duryš de-rybų atnaujinimui nebuvo už-trenktos, tačiau prez. A. Sada-tas užtikrino egiptiečių parla-mentarus, kad jis kovos už viso Sinajaus susigrąžinimą. Jis taipgi pareiškė, kad ginklų iš JAV, modernių naikintuvų, ku-riuos gauna Izraelis, pabrėžda-mas skirtingą JAV laikyseną Izraelio ir Egipto atžvilgiu.

Italijos dilema

Italijos prez. G. Leone pa-kvietė buvusį premjerą G. And-reotti sudaryti naują vyriausy-bę, kuri bus jau 40-toji nuo fa-šizmo pašalinimo 1943 metais. Krikščionių demokratų partijos vadovybė įgaliojo G. Andreotti vesti derybas su kitomis parti-jomis, bet griežtai pasisakė prieš komunistų įsileidimą į ministerių kabinetą, nors to-reikalauja jų vadas E. Berlin-gueris. Vyriausybės krizę sukė-lė komunistų, socialistų ir kitų grupių paramos atšaukimas krikščionių demokratų mažu-mos vyriausybei parlamente.

Sios grupės teigia, kad Italijai yra būtina tautinės vienybės koalicinė vyriausybė ekonomi-nėms problemoms išspręsti ir tvarkai atstatyti. Rontos mies-tą dabar valdo komunistų ir so-cialistų koalicija su komunistu burmistru G. C. Araganu. Po-piečius Paulius VI jam pažadė-jo pilną Vatikano bendradar-biavimą, sprendžiant nedarbą, neturtą, beveik nuolatinių de-monstracijų reikalus Romoje.

Prašo pagalbos

Somalijos prez. M. S. Barre, bijodamas Etiopijos invazijos, paprašė didžiausias Vakarų val-s tybes ginklų. Oficialiai teigia-ma, kad Etiopijai priklausančią Ogadeno dykumą yra užėmę su-kilėliai somaliečiai. Šiaurinėje Eritrėjos provincijoje prie Rau-donosios jūros Etiopijos karius Massawos uoste yra apsupę taip pat sukilėliai, siekiantys nepriklausomybės Eritrėjai. Juos jau pradėjo apšaudyti so-vietų karo laivai. Sunkiuosius ginklus iš Judosios jūros uos-tų Etiopijos marksistiniai re-tzimui gabena Sovietų Sąjungos bei jos satelitų transportlaiviai.

Šiame numeryje:

Trys veidai

Kun. dr. J. Prunskis, kun. prof. St. Yla, prof. dr. A. Maceina

Maža tauta — stipri kova

Estų rezistencija išeivijoje ir savame krašte

Kai reikės užmokėti — aš išeisiu

Prof. A. Musteikis apie lietuvių ir žydus

Kovotojai ir kenkėjai

Vieni kovoja už laisvę, kiti — už vergiją

Argi reikia dejuoti?

Perdaug dejuojama dėl įvairių silpnųjų

Vytis Amerikos dokumente

Lietuvos reikalai nepamiršti Valst. Departamente

Lietuvos vokiečių "Die Raute"

Jų žurnalo informacijos apie Lietuvą

Pas kolonijinio meno žinovą

Gedimino Orento meno galerija Venecueloje

Kritinė marksizmo analizė

F. Jucevičius vertina veikalą "Didžioji iliuzija"

Breimerio "Skambantis laikas"

Pr. Naujokaitis recenzuoja poeto kūrybą

TEVIŠKES ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

* TARPTAUTINĖ KATALIKŲ RADIO IR TELEVIZIJOS SAJUNGA savo trimetiniame visuotiniame suvažiavime Namur mieste, Belgijoje, gavo popiežiaus vardu parašytą kard. Jean Villot sveikinimą. Sveikinime, adresuotame sąjungos pirmininkui kun. Agnellus Andrew, pabrėžiama krikščioniškojo tikėjimo, Evangelijos ir K. Bendrijos gyvenimo perdavimo svarba radio bei televizijos bangomis. Kadangi televizija ir radijas labai daug prisideda prie žmonių galvosenos linkmės, tai būtina katalikų įstaigoms auklėti tokius susižinojimo priemonių darbuotojus, kurie būtų techniškai pasiruošę, dvasiškai gilūs ir augštos moralės asmenys. Tada programų kokybė galėsiant žymiai pakilti.

* KRIKŠČIONIŲ - MARKSISTŲ POKALBIO šalininkas Cekoslovakijoje prof. Milan Machovec buvo tarmas Cekoslovakijos vidaus reikalų ministerijos dėl jo būsimo vyksusių filosofinių pokalbių. Taipgi buvo suimta eilė asmenų, dalyvavusių tuose pokalbiuose. Machovec, kuris yra parašęs knygą "Marksistas žvelgia į Jėzų", buvo apkaltintas priėmimu nelegalaus mokesčio už privačias paskaitas. Nuo 1953 m. jis buvo filosofijos profesorius Karolio universitete Prahoje, bet 1970 m. buvo iš ten pašalintas, nes valdžiai nepatiko jo organizuojami filosofiniai krikščionių - marksistų pokalbiai. Po pašalinimo iš universiteto jis su kitais panašioje padėtyje atsidūrusiais akademikais suorganizavo privačią akademiją, pasivadinusią 1977 m. Chartos signatarų vadovo Jan Patočka vardu. Dr. Ladislav Hejdanek, krikščionis filosofas, priklausęs Čekų Brolių Bendrijai ir 1977 m. Chartos signataras, savo laiske Vakarams yra išreišęs susidomėjimą šiuo krikščionių - marksistų pokalbiu, nors dabar veda aštrią kovą su komunistine valdžia už pilietines tikinčiųjų teises.

* MINETIEJI TRYS MOKSLININIAI cituoja kinečių užrašus apie šviesą naują pastovią žvaigždę, kuri buvo matoma apie 70 dienų maždaug kovo ir balandžio mėnesiais, 5 metais prieš Kristų. Korėjiečių astronomų užrašai taipgi mini panašų įvykį, tačiau labai neaiškiai jį aprašo ir nurodo truputį kitą šviesos padėį danguje. Abi nurodytosios žvaigždės pasirodymo vietos atitinka šv. Mato Evangelijos aprašymą, kad būtų matoma Palestinos rytuose. Kai jau seniai istorikų ir šv. Rašto specialistų yra nustatyta, Kristus turėjo gimti bent penkėtu metų prieš krikščioniškąją erą, kad atitiktų Evangelijoje aprašytą laiką, kai Judėja valdė karalius Erodas (miręs 4 metais prieš Kristų kovo - balandžio mėnesių dienomis). Taigi, tuo atžvilgiu laikas sutampa. Dabartininė mūsų metų skaičiavime nuo Kristaus gimimo esanti padaryta klaidą. Ją padarė VI š. gyvenęs vienuolis-mokslininkas Dionysius Exiguus, nustatydamas metų skaičiavimą, kurio iki šiol pasaulis laikosi.

* ČILĖS KATALIKŲ BENDRIJOS VADOVYBĖ pasiuntė Kubon 5.000 šv. Rašto egzempliorių. Jie ten buvo išdalinti katalikams po ilgą atidėliojimą. Fidel Castro tikrai būdo išpildė savo pažadą, padarytą Čilės vyskupams 1971 m., kai lankėsi pas tuometinį Čilės prezidentą Salvador Allende. Lankydams Jamaiką, Castro protestantų dvasininkams taipgi pažadėjo jų šv. Rašto siuntas Kubos protestantams priimti ir išdalinti.

Mobawk

Furniture Ltd.

PILNAS NAMU APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas į namus.

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbimo mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

DR. ILONA VAISNIENĖ - MARIJOSIŪTĖ (antroji iš dešinės), žurnalistė, paskirta komunikacijos specialiste Yale universitete JAV-se. Ketverius metus buvo nuolatine bendradarbe "New Haven Register" laikraščio. Šalia naujų pareigų universitete, ji bendradarbiauja dienraštyje "Christian Science Monitor". Aktyviai reiškiasi ir lietuviškoje veikloje, ypač Baltietiškojo Studijų Puoselėjimo Draugijoje (AABS), kur ji yra tarybos vicepirmininkė. Ji rūpinasi lietuvių dalyvavimu šios draugijos rengiamose studijų dienose Toronte š.m. pavasarį. E. Vaisnienė yra baigusi prancūzų kalbą bei literatūrą daktarės laipsniu Yale universitete

Kai reikės užmokėti - aš išeisiu

Antroji "Žemaičių kankinių" laida ir Z. Čėsno rašiniai

ANTANAS MUSTEIKIS

Didelė pasaulio dalis yra savos ir svetimos valdžios imtinė. Ten reikėjo švesti prievartinę šventę — rusų revoliucijos šešiasdešimtmečio sukaktis. Kiek tam ruošiasi, kiek plakaty, rašalo, visokių gėrybių ir milžiniškų pastangų veltui išieškoti! Juk reikėjo kelti dirbtinę nuotaiką, skelbti veidmainišką optimizmą, pūstis viešumoje, nusilakti privatumoje. Ką gi daugiau gali daryti?

Beje, technologija pagelbsti daugiau materialinių gėrybių gaminti, ir jų kiekis visur, neišskiriant nė komunistinių kraštų, auga pamečiui, tik ten negalima pripažinti, kad "kolektyvinis" našumas žymiai atsilieka nuo individualinio. Negalima nė pastarojo vadinti neutraliu žodžiu, reikia meluoti, plūsti miglotais kapitalizmu, buržuazijos, išnaudotojų epitetais.

Kai sąžinė graužia, gal ir palengvėja, iš svetimos skiedros skaldant vežimą niekaly, tuo pačiu sąmoningai pamirštant, kad priešpauos ir melo iš komunistinio krašto neišvežtum per metus nė viso pasaulio jungtiniais traukiniais bei kitomis susisiekimo priemonėmis. Tiek daug jų ten prisikrovė per šešias dešimtis metų. Tad lieka alkoholis — sena ir prieinama gyduolė. Ir geria ten visi: privers-tinių piliečių masė — kad laisvės gėlą apmąstintų, valdančioji klasė — kad sąžinės likučius užgniauztų. Jubilėjinis nusilakimas!

O milijoninių tiražų propagandiniai raštininkai tebediduoja apie komunistinį žmoniškumą, dorovę, moralę — kaip buvo pradžioje, tai ir dabar — nuo Lenino ir Stalino ligi Brežnevo. Tačiau vienoj knygutėje, kuri turi tik 68 puslapius, yra daug daugiau dokumentinės tiesos apie tikrąjį komunistų "žmoniškumą" nei anuose milijonuose. Tai "Žemaičių kankiniai", 1977 m. antrąją laidą atspausdinti Hamiltono DLK Algirdo šaulių kuopos. Pirmąją laidą išleido "Žemaičių Žemė", saviraštis, redaguotas K. Mockaus, 1942 m.

Knygutėje dalykiškai aprašoma Rainių miškio (4-5 km nuo Telšių) tragedija, įvykdyta 1941 m. birželio 24-25 d. naktį. 73 politiniai kaliniai po kankinimų buvo komunistų nužudyti ir palaidoti Rainių miškelyje, kiti 3, bandę pabėgti, buvo nušauti ir užkasti prie Džiuginėnų. Iš viso žuvę 76 asmenys, bet pasmerktųjų kalinių sąrašas, rastas Telšių kalėjime, apima tik 74 pavardes; trūksta dviejų rusų pavardžių, kurie taipogi buvo nužudyti.

Knygutėje yra šešių liudininkų: kalėjimo tarnautojo, prižiūrėtojo, virėjo, dviejų moterų kalinių ir vieno vyro politinio kalinio parodymai. Taip pat ten yra pridėtas 13 politinių kalinių, buvusių dešimtojo kalėjimo kameroje, pasirašytas raštas, nukopijuotas iš užsilikusio dubenėlio šonų, ir dar vieno gaisrininko pasakojimas, kaip jis užtikto nužudytųjų kapą Rainių miškelyje.

Šurpiausių knygutės dalį sudaro teismo medicinos protokolo ištraukos, ryškiais duomenimis rodančios, kokios kankinimo žymės buvo atrastos 73 lavonuose. Pridėtos ir keturios fo-

tografijos sužalotų pavienių ar eile suguldytų lavonų, kurių nei giminės, nei draugai atpažinti negalėjo. Iš viso tik 27 kankiniai tikrai ar abejojamai atpažinti. Pabaigoje atspausdintos visos tuo metu surinktos žinios apie 74 žuvusius lietuvius su jų fotografijomis. Tikrai keturios lietuvių pavardės stokoja nuotraukų.

Iš biografinių duomenų paaiškėja, kad didžioji kankinių dalis, kurių amžius buvo žinomas, buvo 19-20 m., kiti apie 30 ir 40 m., vyriausias — 53 m. Didelė jų dalis buvo moksleiviai, bene didžioji — smulkūs tarnautojai, daug smulkių ir vidutinių ūkininkų, keli stambūs ūkininkai (turį apie 40 ha.), po kelis darbininkus, amatininkus, smulkios verslininkus, po kelis mokytojus, vienas notaras, vienas advokatas ir tik vienas dvarininkas. Daugelis jų buvo skautai, šauliai, jaunlietuvių, tautininkai, pavarasininkai, vienas sėdėjęs kalėjime už komunistinę veiklą, dalyvavę rezistencijoj prieš bolševizmą; 13 nepriklausė jokiai organizacijai.

Tai tokie buvo "išnaudotojai", "kapitalistai", "buržuai", kuriems komunistas parodė savo tikrąjį veidą. "Žemaičių kankiniai" tai be jokios abejonės dokumentuoja visoms savo tautos ir žmonijos ateities kartoms. Knygutę šurpu paimti ir rankas. Istorinės vertės ji niekad nepraras. Tenka tačiau pastebėti, kad, praėjus kelioms dešimtims metų nuo anų įvykių, liudininkų parodymai reikalingi platesnių paaiškinimų, o apamai ir tvirtesnės redaktoriaus rankos.

Sia proga prisimintina populiari lietuvių daina, kurios priedainis tragiškai skamba:

Gerkit, broliukai, ir aš gersiu.
Kai reiks užmokėti — aš išeisiu.

Lietuvoj būta skanaus alaus ir kitų gėrybių, kurias valdžios grobikai pasisavino be jokios atsakomybės. Blogiausia, kai geriamas ne alus, o kraujas. Visi žemaičių kankintojai, žudikai anuo metu pabėgo iš nuskriaus-to krašto, ir dabar niekas nepripažįsta prie kaltės. Dar blogiau, kai atsiranda skelbiančių abejonę ir pradedančių mitą. Stai Zacharja Čėsna savo atsiminimų serijoj "Klaikūs praeities šešėliai ir tikrovė" ("T2" 1977 m. spalio 6 d.), tarp kitko, rašo apie savo pokalbį su NK VD vyr. leit. Zalymu (1948 m.), kuris buvęs Telšių kalėjimo vir-

šininku ir tos tragedijos vykdytoju. Autorius cituoja beveik pažodžiui iš savo dienoraščio (kad jo tiesa būtų patikimesnė).

Esą, Zalymas sakęs, jog pasmerktų politinių kalinių buvę "daugiau kaip 40". Gi Rainių miškelyje lavonų buvo atkasta 73! Sakęs, kad kalinių tarpe buvę ir "keletas žydų". Bet jei taip, tai kodėl pasmerktųjų sąrašė nebuvo nė vienos žydiškos pavardės? Tuo tarpu liudininkai mini dvi žydiškas vykdytojų pavardes: dr. Gutmaną ir prižiūrėtoją Joselį. Apie varomus kalinius į mirtį Zalymas sakęs, jog "kaliniai šypsosi, dantis rodo", nes kaikurie prižiūrėtojai būdėliai norį išsilakstyti, tad "išklajome visus". Įdomu, kad Zalymas nepasakė, o korespondentas Čėsna nepaklausė, kaip tie mirtininkai galėjo šypsotis, kai burnos buvo užrištos?

Čėsna šia proga prikeria ir kitą liudijimą, girdėtą iš foto-korespondento Prancūkono. Esą, "specialus vokiečių propagandos būrys ištisą parą 'apdorėjo' enkavedistų sušaudytų kalinių Pravienskiškės lavonus ir tik po to pakvietė žinomus Kauno fotografus..." Propagandos moksle šie Rainių miškio ir Pravienskiškių skerdynių sugretinimai yra vadinami sugestivaus tapatinimo (transfer) triuku. Sitai kuriami mitai.

Nenoriu prikišti Čėsna blogos valios, tačiau ar tai nebus vėl autorius siauro etnocentrizmo auka, nors yra jo straipsnyje ir objektyvių samprotavimų. Argi autorijai neaišku, kad Zalymas ir Prancūkas turėjo priežasčių nuogą tiesą slėpti? Zalymas — kad lietuviai partizanai, kurie buvo aktyvūs 1948 m., jo nenuodėję, Prancūkas — kad įsisteiktų komunistams pagal sugestiją: Pravienskiškių skerdynių gal nė nebūta, tai tik meistriška vokiečių propaganda (nors, žinoma, ir vokiečiams rūpėjo antikomunistinė propaganda).

Neatrodo, kad Čėsna būtų skaitęs "Žemaičių kankinius", o jam tai praverstų. (Autorius mini, jog Prancūkas buvo teistas už bendradarbiavimą su naciais, tik jis nieko nerašo, ar žmogus, bendradarbiavęs su komunistais, nėra lygiai teistas?)

ZEMAIČIŲ KANKINIAI. Antroji laida. Išleido Hamiltono DLK Algirdo šaulių kuopa, 48 Holton S., Hamilton, Ont., 1977 m. Kaina — \$3.00.

VLADĄ JOKUBAUSKĄ,
mylimai MAMYTEI
Lietuvoje mirus,

nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

M. ir A. Raila

A+A
MARIJAI GLIZICKIENEI

mirus, vyrą JUOŽĄ, dukrą IRENĄ, sūnus — ED-VARDĄ ir RICARDĄ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Pranas ir Jadvyga
Gabrėnai
St. Catharines, Ont.

Gerbiama ir mylimam

Montrelio lietuvių kredito unijos "Litas" vedėjui

a.a. PRANUI RUDINSKUI

staiga mirus, reiškiamo giliausią užuojautą jo

žmonai GODAI, dukrai RUTAI, sūnams — RIMUI

ir ALGIUI su šeima bei visiems artimiesiems —

"Lito" valdyba,

komisijos ir tarnautojos

KLB krašto tarybos nariui

a.a. PRANUI RUDINSKUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmogą GODĄ, sū-

nus — RIMĄ ir ALGĮ, dukrą RUTĄ, gimines bei

artimuosius šioje liūdesio valandoje —

KLB krašto valdyba

Montrealio lietuvių kredito unijos

"Litas" vedėjui

a.a. PRANUI RUDINSKUI

mirus, jo žmogą GODĄ, dukrą RUTĄ, sūnus —

RIMĄ ir ALGĮ su šeima, gimines bei artimuosius

giliai užjaučia —

Toronto Lietuvių Kredito

Kooperatyvas "Parama"

Montrealio lietuvių kredito unijos

"Litas" vedėjui

a.a. PRANUI RUDINSKUI

mirus, jo žmonai GODAI, šeimai ir giminėms gilią

užuojautą reiškia —

Hamiltono kredito kooperatyvo

"Talka" valdyba

Montrealio kredito unijos

"Litas" vedėjui

PRANUI RUDINSKUI

mirus, jo žmonai GODAI, dukrai ir sūnams

reiškiamo gilią užuojautą —

Toronto Prisikėlimo parapijos

kredito kooperatyvas

A+A

agronomui

PRANUI RUDINSKUI

mirus, žmonai GODAI, šeimai ir giminėms gilią

užuojautą reiškia ir kartu liūdi —

Toronte gyvenę agronomai

A+A

PRANUI RUDINSKUI

staiga mirus, jo žmogą GODĄ RUDINSKIENĘ ir šeimą, gimines bei artimuosius gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiu —

Liucija Skripkutė

Hamilton, Ont.

Prie VI tautinės skautų stovyklos ženklo Australijoje vyresniosios skautės. Iš kairės: D. Saženytė, V. Bardauskaitė, R. Makaravičiūtė iš Australijos, J. Gudaitytė iš JAV, R. Mauragienė iš Australijos, R. Bubelytė, I. Lukoševičiūtė — iš Kanados, R. Markulytė, J. Kerelytė — iš JAV. Stovykla buvo surengta Gilvillio parke prie Melburno. Dalyvavo 400 skautiško jaunimo, įskaitant 100 iš Š. Amerikos

Rezistencinę grupę išdavė agentas

Pasakoja Juris Maškovas, Italijon ištremtas rusų disidentas, radęs kelią krikščionybėn

Juris Maškovas, 40 metų amžiaus, išlaikytas sovietų lageriuose 17 metų, ištremtas iš Sov. Sąjungos, dabar gyvena Italijoje. Jo gimtasis kraštas atsispindi mėlynose, neramiose, nuolat klaidžiojančiose akys. Nuolat trina kaklą, tarsi norėdamas ištrinti iš galvos skaudžius prisiminimus. Net ir šilta Italijos saulė, rodos, nepajėgia atšildyti Azijos Gulago šalčio, įsigavusio iki kaulo smegenų. Jau du mėnesiai Italijoje kaip tremtinys, palikęs tėvynę, butą, draugus. Savo pasaulį iškeitė į laisvę. Pradėjo sunkią ir kieta tremtinio dalį, prarado šeimos šilumą, bet už tai laisvėje atrado geresnio gyvenimo viltį. Jis kalba apie bevadžiūs disidentus, kurie nuolat auga begalinėje Sovietų Sąjungos pelkėje.

Komjaunuolis

Juris Maškovas gimė darbininkų šeimoje Kliseve, 45 km nuo Maskvos. Būdamas vos penkerių metų, neteko tėvo, kuris žuvo kovodamas su vokiečiais. Motina dirbo fabrike (dabar jau pensininkė). Juris augo su jaunesniu broliu pas senelę Mariją, tvirtos sudėties kaimietę (ji, nors jau turi 83 metus, bet dar dirba), kuri išmokė galvoti ir nieko nebijoti. Kai kada ji nusivedavo į šventovę, nes pati buvo giliai tikinti. Bet mokykla ir partija laimėjo: Juris tapo sovietiniu berniuku — pionieriumi. Sulaukęs 15 metų, atvyko į Maskvą ir įstojo į meno mokyklą. Jau tada turėjo aiškią pasaulėžiūrą — buvo ateistas, priklausė „komsomolui“, norėjo tapti dailininku. Mokykla buvo kieta: šimtas vietų buvo skirta tik patiem gabiausiems.

Juris pasakoja: „1953 m. kažkas manyje susvyravo. Mirė Stalinas. Mes, jaunuoliai, kaip ir didesnė gyventojų dalis, susirūpinę galvojome, kas bus toliau. Be Stalino gyvenimas atrodė beprasmiškas. Ir aš, kaip ir mano tautiečiai, nuėjau pagerbti Stalino lavono. Didžiausia minia veržėsi prie jo, mane spaudė, nešė. Simtai buvo sumindžiotų toje maišatyje.

Sekanciais mėnesiais pastaibesnieji pradėjo jausti, kad kažkas krašte nefunkcionuoja. Aš maniau, kad savo abejonoms rasiu atsakymą knygose, kurios sudarė mūsų sistemos bazę. Neskaičiauj tu knygų originaline kalba, nes mokykloje mums darydavo tik kaikiurių tekstų vertimus. Dargi buvo laikoma netinkamu dalyku skaityti iššilai Engelsą, Marksą ir Lenina. Kai draugai kartą pastebėjo mano rankose Markso raštus, apie mane tuojau pasidarė tuštuma. Iš karto draugai palaikė mane kvailiu, bet kai aš supratau ir jiems pasakiau, kad mūsų sistema yra tik kapitalizmo kopija, kad sovietinė valstybė, kaip ir kapitalizmas, yra mašina slėgti žmogui, draugai grįžo prie manęs, bet prasidėjo ir nelaimės.

1955 m. gruodžio mėn. sugeinau „komsomolo“ nario kortelę ir pakeičiau mokyklą. Supratau, kad aš esu vergas ir todėl nėra ko svajoti apie meną. Supratau, jog mano, kaip piliečio ir žmogaus, pareiga ką nors daryti, kad mano krašte toji vergija pasibaigtų“.

Universitete

Bet kas daryti? Mokyti toliau? Juris pasirinko Maskvos universitetą teisės fakultetą.

„Nebūčiau su to mokslu prasidėjęs! Tuoj susidūriau su slaptaja policija, su KGB. Ji

jau žinojo, kad sudeginau „komsomolo“ nario kortelę. Universitete kiekvienas kursas turi KGB atstovą, kurį visi žino, pažįsta, ir daugybę skundikų, seklių. Oficialus KGB atstovas mano kurse buvo tiek kvailas, negabus, kad įstodamas turėjo pakartotinai laikyti egzaminus, o kai įstojo, gaudavo geriausių pažymių, nors niekad rimtai nestudijavo. Tai buvo metai, kai Chruščiovas atskleidė Stalino niekšybę, tačiau universitete niekas nepasikeitė. Prie esančių šnipų atsiumė naujų, dar kvailėsiu, kurie įskundė kaikiuriuos profesorius antisovietiskumu ir kapitalizmu, nors jie protestavo prieš Stalino kulto sugriovimą ir dejavo, kad stalinizmas naikinas naujų krašto vadovų. Taigi ir universitetas nedavė atsakymo į mano abejones, klausimus, ir aš su keliais draugais nutarėme palikti universitetą anksčiau, negu būsimė iš jo išmesti“.

Disidentai ir kaliniai

Gal darbas bus sprendimas? Juris pradėjo dirbti spaustuvių, bet neužmiršo draugų iš universiteto laikų, ypač vieno gruzino. Vakaraus susirinkdavo vis kitoje vietoje, kad sumetėtų policijai pėdas. Kartą, o tai buvo 1958. XI. 7 — revoliucijos metinė, po ilgų diskusijų nutarėm pradėti savo „samizdat“. Tai buvo tarsi bendraraštis, kuriame raštu išdėstė savo idėjas ir išgyvenimus.

„Mūsų grupėn, mums nežinant ir neapstebint, įsibrovė KGB agentas. Tų pat metų lapkričio 24 d. buvome devyni suminti. Draugas gruzinas buvo paliktas laisvas iki 1959 m. sausio mėn. masalu kitiems disidentams išsifruoti ir sugauti. Mano du dešimtmečiai Lubiankos ir Lefortovo kalėjimuose buvo bausis pergyvenimas. Protestavau prieš visus ir prieš viską. Negalėjau sutikti, kad esu kaltas, nes nebuvau padaręs jokio nusikaltimo. Buvome nuteisti šeši: keturi vyrai ir dvi mergaitės. Man ir dar trim užkrovė didžiausią bausmę — po septynerius metus lagerio. Kiti du, iš dalies prisipažinę prie nepadarę kaltės, gavo po pusant metų. Teismas buvo uždaras. Praktiškai mūsų niekas negynė“.

Dabar Juriui Maškovui ir kitiems jo draugams prasidėjo „civilinė mirtis“. Du išėjo iš lagerio pamišę, o vienas mirė lageryje.

„Pirmasis etapas Sibiro lageris nr. 420. Čia, tarp kitų, sutikau kardinolą Slypyj ir kitą žymų disidentą Jifrin. Darbas, spygliuotos vielos, policijos šunys, bausis šaltis, nuolatinės kratos išrengus nuogus lauke. Kard. Slypyj darė didelį įspūdį visiems. Jis buvo senas patriarchas, kuris gynė mus, kiek tik galėjo, ir visi kaliniai jį mylėjo už jo drąsą ir meilę visiems. Po keturių mėnesių, be jokio

paaiškinimo, buvau perkeltas į Kuna lagerį, kur statėme kaimą, paskui kasiau sušalusią žemę apie Taišeto lagerį ir Mordovijos lageryje nr. 7. Čia atradau savo senelės tikėjimą, jį įsisavinau, juo dabar gyvenu. Jis man padeda gyventi“.

Kaip tai atsitiko?

„Tai buvo gana ilgo proceso brendimas. Atmečiau ateizmą, bet nieko kito neradau. Buvau prislėgtas ir tokiame sielvarte išgyvenau ištisus metus. Tai buvo 1962 m. rugsėjo 1 diena, gana pilka, kaip ir visos, tačiau tą dieną išnyko visos mano abejonės. Tada supratau, pajutau, kad yra Dievas. Gavau didžiausią gyvenimo dovaną. Lageryje buvo daug įvairių konfesijų tikinčiųjų: ortodoksų, katalikų, sentikių, baptistų, sekmininkų, jehovininkų, budistų, induistų, panteistų. Pasikalbėdavau su visais, tačiau turiu pasakyti, kad mano tikėjimas atsirado ne iš tų pasikalbėjimų. Logika yra vienas dalykas, sąžinė — kitas, o tikėjimas — visiškai skirtingas reiškinys“.

Bandymai pabėgti

1966 metų gale Juris buvo išleistas į laisvę. Tai tik tariamoji „laisvė“, nes grįžęs iš lagerio visuomet buvo apsuptas policijos ir KGB šnipų voratinklo. Jo gyvenimas buvo dar liūdnescnis. Nuolatinės kratos — einant į šventovę ir iš jos išėjus, taip pat darbe mažoje dirbtuvėlėje. Pagaliau aplink „sovietinei visuomenei pavojingą tipą“ susidarė tuštuma. Tada tokiam „tikėjimo maištautojui“ neliko nieko kito, kaip tik galvoti apie kitus kraštus, apie Vakarus, kuriuos pažino iš kitų pasmerktųjų pasakojimų ir svajonių, pasiūlydėjų ilgais ir liūdnais lagerio vakarais. Maskvos atmosfera kvėpuoti buvo neįmanoma.

Juris bandė du kartus beviltiškai bėgti. Kartą atsidūrė prie Šiaurės jūros krantų. Horizontė matėsi kitų kraštų laivai, kurie buvo naujo gyvenimo viltis. Bet juos pasiekti reikėjo plaukti gana toli. Juris su savo žmona Valentina, kuri su juo buvo nuteista septyneriems metams lagerio ir kurią, atlikusią bausmę moterų lageryje, sutiko Maskvoje ir vedė, ir su jaunesniu broliu metėsi į vandenį. Bet vanduo buvo toks šaltas, kad jame išbūti ilgesnį laiką reikėjo mirti. KGB juos susekė. Brolis gavo puspenktų metų lagerio.

Juriui pasisekė pabėgti. Ant rą kartą bandė jau sausuma per šiaurės miškus Suomijos sienos link. Bet ir jį, fiziškai pailsusį, sugavo KGB. Šį kartą bausmė didesnė: 10 metų specialaus režimo lageryje. Atbuves skirtą bausmę, buvo ištremtas iš Sov. Sąjungos, pažinęs kančias, pradedant Mordovijos lageriais ir baigiant Uralo kasyklomis. Savo kančia praturtino sovietinę valdžią, bet ir pats praturtėjo — atrado tikėjimą. J. V.

Kalgario lietuviai, prieš 20 metų dalyvavę miesto parade — „stampydėje“

Kovotojai ir kenkėjai

STP. ŠETKUS

Vieni važinėja į dabartinę Lietuvą ir sugrįžę ją giria, nieko joje blogo nemato, kiti sako, si matę Lietuvą labiau pavergtą, prispaustą, išnaudojamą, negu galėję įsivaizduoti. Išpūdziai priklauso nuo to, kas važiuoja, su kuo nuvažiavę turi reikalų, ko siekia tokiu apsilankymu.

Buvęs laisvės kovotojas, aišku, į dabartinę Lietuvą nevažiuoja, bet pvz. sovietų pareigūno brolis išėivis turi geresnes galimybes nuvykti ir daugiau pamatyti.

Taip pat į pavergtą tėvynę nesiskubins ir paprasčiausias lietuvis, visad buvęs ir likęs ištikimas savo tautos laisvės siekiui. Jam nėra ko važiuoti, nes žino, kad laisvos Lietuvos jis neras, o mindančių gimtąją žemę pavergėjų matyti nenori.

Yra ir tokių lietuvių, kurie turi pinigų, mėgsta visur važinėti ir vyksta į Lietuvą grynai turistinės pramogos tikslais. Jų išpūdziai būna labai paviršutiniški — tikrovės beveik nemato. Tokie lankytojai yra lengviausiai apgaunami.

Senesnio amžiaus Lietuvos lankytojas dar gali turėti rusiškos praeities sentimentą; kad ir gimęs Lietuvoje, bet mokslus ėjęs caristinės Rusijos laikais kur nors Rusijoje, būna susigiminiavęs su rusais, prisilėmęs jų kultūrą, dviasį. Tokiam apsilankymas dabartinėje rusų apsemtoje Lietuvoje ne tik malonus, bet ir jautrus. Jam rusas, sovietas ar lietuvis — tas pats.

Yra romantiškai nusiteikusių žmonių, kurie pro savo sentimentą vien sidabrą mato. Taip žymiam mūsų dailininkui V. K. Jonynui pavergta Lietuva atrodo pasirėdžius „baltų plytų namais ir sidabrinės spalvos stogais“. Jei pridėtų dar, kad kepti karveliai patys atskrenda į lėkštę ir kad už pėsčią geros rūšies grietinę, tik ryškiau parodytų, kokiame pasakų pasaulyje šis mūsų senukas dailininkas gyvena.

Dvi bostonietės surengė lietuvių jaunimo ekskursiją į pavergtą Lietuvą, nuvyko net į komunistinę pionierių stovyk-

lą. Montrealiečiai organizatoriai panašiai padarė, nors pionierių stovykloje nebuvo. Jau kuris laikas jie spaudoje irodinėja, kad padarė labai „gudriai“ ir labai „lietuviškai“. Matyt, toks jų mentalitetas, kurį galės pakeisti tik tai pats gyvenimas. Okupantai rusai atėmė iš mūsų tautinę vėliavą, tautinius ženklus, mūsų tautos istorinę praeitį, tikėjimą, greit turbūt atims ir patį Lietuvos vardą. Vėl bus vadinama „Severno Zapadny Kraja“ — Rusijos šiaurės vakarų kraštas. Tada gal tokie „patriotai“ lietuviai ir pamatys realybę, kuri guldo Lietuvą į rusų sukaltą jai karštą.

Gera bent tai, kad tokie „patriotai“ neatstovauja mūsų tautai, mūsų gimtajai žemei, permirkusiai miško brolių krauju, išstremtųjų bei jų šeimų asarom.

Ką gali mums pasakyti tie lietuviai, kurie yra pasirušėję bučiuoti pavergėjo grandines ir guostis tuo, kad tos grandinės yra sidabrinės spalvos? Grandinės juk palieka grandinėmis, nesvarbu kuo jos padažytos. Svetimo kareivio batų palieka svetimo kareivio batų, nors būtų ir blizgantys. Argi materialinės gėrybės yra laisvės matas?

Toks matas išveržė į krikščionybę jos pradžioje 33 sidabrinį grašų pavidalų, bet kokį dvasinį gėrį jis paliko? Jokio. Tapo žmogaus nuosmukio pavyzdžiu visiems laikams.

Kovojanti lietuvių tauta nėra pašlijusi. Vyksta didvyriška kova viso pasaulio akys. Maža mūsų tauta laikoma laisvės kovos avangardu. Tuo žavisi ir ispanai, ir italai, ir lenkai, ir vokiečiai, ir kiti. Ar tai neatversia mūsų sutrikusių brolių klyskelių?

Tautų kova už laisvę vyksta ne tik pavergtoje Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje, kur tik paverčiamas pasireiškia. Visur trūksta vergijos pančiai. Ateis laikas, sutruks jie ir mūsų tėvynėje. Kad taip tikrai įvyks, nėra jokia pranašystė, bet logiška reiškinų išvada.

Suklaidinti lietuviai vienokių ar kitokių aplinkybių galetų atsiminti bent brolišką mandagumą: nepuosti miglos į akis, gyvenant savo brolių tarpe.

DISKUSINĖS MINTYS

Argi reikia dejuoti?

A. GULBINAS

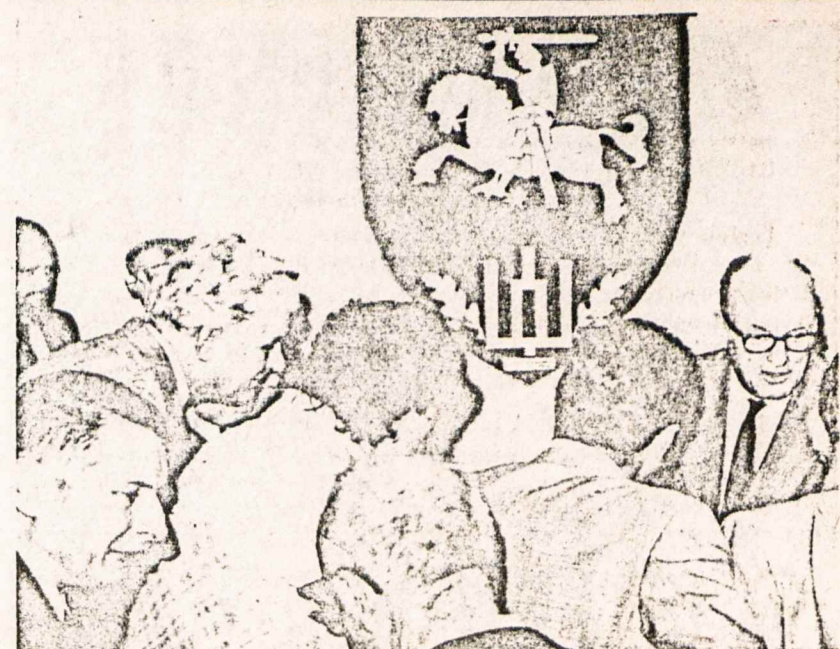
Kai lietuviška veikla neblogai juda, o kaikur net pasigėrėtinai reišikiasi, keistai atrodo kaikiurių mūsų laikraščių barimai dėl nevieningumo. Ir lietuviškoji visuomenė yra plurištinė: nėra ko norėti visus apjungti į vieną rikiuotę tik su viena veiksminga vadovybe. Eiliniam lietuviui mažai rūpi, kokia yra mūsų veiksmų sandara. Jis tik stebi, kurių veikla yra labiausiai reikšminga — tik tų darbus ir palaikys.

Gyvenant demokratiame pasaulyje, kur net krašto valdžia yra sudaryta iš trijų lygiateisių valdžios šakų, o ir šiaip visokiame vadovavime yra „checks and balances“ sistema, kodėl savo tarpe turėtumėm nerealiai siekti vientisos vadovybės? Visose laisvojo pasaulio srityse vyksta išktyriavimas ir progos iškilti ar pasiekti, kas yra geriausia. Svarbu geriausios veiklos pasekmės, o ne klausimas, kokių autoritetų tai daryti.

Gal koks Vašingtono biurokratas savo patogumui ir yra pasakęs, kad norėtų kalbėti tik su vienu, kalbančiu visų vardu, tačiau daugiau bus pasiekta, jei daugiau skirtingų organizacijų vienetų aktyviai veiks, panaudodami skirtingus savo veiklos būdus. Kodėl mes turėtumėm būti visi surikiuoti ir surašyti, lyg tie karolėliai ant grandinės?

Iš tikrųjų, mes turėtume veikti daug įvairiau ir plačiau, pasitarinčiamis gyvenamo krašto gerovei, saviesiems ir savo pavergtą tėvynę. Turime daug gausiau dalyvauti gyvenamo krašto politiniame gyvenime ir jo organizacijoje — pasidaryti įtakingais ir labiau reikšmingais didesniems laimėjimams. Tada ir mūsų savitarpinė veikla gaus platesnius parametrus, mažiau laiko skirsime nereikšmingam savitarpio putų plakiui.

Išėję iš tautinio uždarumo, mes savo tautai daugiau laimėsime: į mūsų organizacinius vienetus gravituos ar bent jaus ar-

Vytis Amerikos dokumente

Ryšium su 1977 m. lapkričio 9 d. Klevelando lietuvių namuose įvykusių tautybių atstovų ir augštų JAV valstybės pareigūnų (valstybės sekretoriaus pavaduotojų) pokalbiu Lietuvos Vytis pateko į oficialų departamento biuletenį „Department of State Newsletter“, December 1977, No. 196, p.p. 22-23.

Matyti ryškūs Vytis poros skilčių nuotraukos, vaizduojančioje valstybės sekretoriaus pavaduotoją Europos reikalams George S. Vest, besikalbantį su būreliu susirinkimo dalyvių. Nuotrauka papildo du puslapių tekstą, kuriame trumpai apsakotas lapkričio 9 d. susirinkimas. (Šalia p. Vest, susirinkime dalyvavo ir Mrs. Patricia Derian, Vance pavaduotoja žmogaus teisių ir humanitariniams reikalams).

Straipsnio autorius yra Gene Preston, viešųjų reikalų biuro, programų skyriaus, šiaurinio poskyrio šefas. Objektiviame rašinyje jis ne tik stengiasi paliesti pagrindinius susirinkimo taškus, bet ir lietuvių vaizgumą bei panašius dalykus, neužgoždamas esminių susirinkimo tikslų, minčių ir savo reportažo tikslu.

Būdinga, kad savo memorandume valstybės sekretoriui Vance, datuotame 1977. XII. 19 ir pasirašytame visų keturių pareigūnų, tarp aštuonių puslapių vienas pilnas puslapis skiriamas tautybių susirinkimui. Lapkričio 10 d. Klevelande vyko visą dieną trukę keturi seminarai, nagrinėję Rytų-Vakarų santykius, Vidurinius Rytus, Šiaurės-Pietų santykius ir žmogaus teises. Šalia jau minėtų pareigūnų Derian ir Vest, bendruose seminaruose dalyvavo

valstybės sekretoriaus pavaduotojas Artimiesiems Rytams Alfred L. Atherton, jn., ir departamento planavimo skyriaus dir. W. Anthony Lake. Tad ir jų pranešime sekretoriui Vance daugia vietos užėmė seminarai reikalai, negu tautybių atstovų susirinkimas.

Savo pranešime sekretoriaus pavaduotojai gana objektyviai atbasakoją pagrindinius susirinkimo dalykus. Tenai buvo paliesta:

- nepasitenkinimas menkesniu departamento dėmesiu milijonams pavergtųjų ir didesniu — Afrikos tautoms bei tautelėms ir kitiems mažiau kritiškiems reikalams;

- JAV intereso menkėjimas, kuris pasireiškia Helsinkio pakto pasirašymu, šv. Stepono vaiko atidavimu bei nieko nepasakojantis laiškas Baltijos valstybių pasiuntinybėms jų nepriklausomybės šventės proga;

- įvairios nuolaidos Sov. Sąjungai, kurios įgalina ją kariskai stiprėti;

- beprasmiškas, netgi pragaištingas jvų ir technologijos pardavimas Sov. Sąjungai.

Pareigūnai taip pat savo viršininkui pranešė apie labai neigiamą susirinkimo nusistatymą šv. Stepono vaiko gražinio reikalo (deja, kova jau pralaimėta, ajk), apie kroatų nepriklausomybės klausimą, Ukrainos disidentus, vengrų mažumos traktavimą Rumunijoje, apie amerikiečių eksploataciją jiems keliaujant po Rusiją ir jos pavergtus kraštus, nežmoniskus muitus, iškirtas šeimas ir reikalą turėti etninę patariamąją tarybą prie Valstybės Departamento pasitarimų Rytų ir Vidurio Europos politikos klausimais. ajk

LEIT. A. DICIUNAS ir žmona (Marganavičiūtė). Jiedu augina 4 vaikučius, dalyvauja lietuviškoje veikloje, visi gerai kalba lietuviškai.

Britanijos karalienės Elzbiotos II dekretu A. Diciūnas pakeltas į MBE ordino narius (Member of The Most Excellent Order of The British Empire). — A. Diciūnas gimęs 1941 m. Lietuvoje, augęs ir mokslus ėjęs Australijoje, Adelaidėje. Australijos karo laivyno narys — leitenantas. Baigęs karo laivyno technikos mokyklą prie Sydnėjaus universiteto. Studijavo įvairiose jūrų karo mokyklose — JAV-se ir Britanijoje. Lankė visą eilę įvairių kursų savo specialybei patobulinti. Visur gavo aukščiausius pažymius. Prieš keletą metų Australijos karo laivyno vadovybė jam pavedė patstatyti karo laivui „naikintojui“ naują motorą. Algis jam pavestą darbą atliko pasigėrėtinai. Reikia manyti, kad šis Algio laimėjimas ir dalyvavimas Vietnamo ir Borneo kare buvo motyvai, dėl kurių gavo tokio augšto laipsnio ordina. Tai pirmas toks atvejis Australijos istorijoje. J. V.

All Languages Service

Vertėjai raštu ir žodžiu per 60 kalbų

Suite 1105, 67 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1J8
Tel. 361-0303

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Dail. A. Tamošaitienė, vadovavusi audimo kursams Filadelfijoje K. Čikotas

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

DĖMESYS JAUNIMUI

Naujųjų Metų išvakarėse, gruodžio 29 d., "Gimtas Krastas" paskelbė pasikalbėjimą su ekskariniu politruku Pranu Petroniu, "Tėviškės" draugijos vadovu. Pagrindinį savo dėmesį jis skiria išeivijos jaunimui, kuris "vis plačiau reikiąsi visuomeniniam išeivijos gyvenime". Pasak P. Petronio, tie jaunuoliai yra antroji ir trečioji išeivijos karta, išaugusi ir išimokslinusi užsienyje, kur jos auklėtoja buvo kapitalistinė sistema, diskriminacinė aplinka svetimtaučiams. Dalis išeivijos jaunimo atsidūrė prie nutautimo ribos, nemoka lietuvių kalbos, sunkiai suvokia lietuviškos kultūros vertybes. Po tokios pesimistinės įžangos P. Petronis staiga tampa optimistu: "Bet dar turime ir kuo guostis: didelė išeivijos jaunimo dalis išlaikė lietuvišką dvasią, džiaugiasi ir didžiuojasi savo tautos kultūrinėmis ir dvasinėmis vertybėmis, jos ekonominiais pasiekimais, ieško kelių, kaip neatitrūkti nuo savo tautos..." Skaitai ir šypsai, nes juk ligi šiol vilniškiai kompartijos propagandistai negalėję laidodavo beveik visą išeivijos jaunimą.

P. Petronio optimizmas aiškiai yra susietas su nauja linija: bandymu prisivilioti kiek galima daugiau mūsiškių jaunuolių ir juos padaryti sovietinės sistemos šalininkais. Dėl to jis pažiūra priekaisių išeivijos spaudai, organizacijoms, kurios puola jaunimo ekskursijas ir sovietų okupuotą Lietuvą, daugiau ar mažiau su propaganda susietus kursus Vilniaus universitete. P. Petronis pasiūlo iš pasaulinių išeivijos jaunimo kongresų, nes juose, jo žodžiais, siekiama suartėjimo su Lietuva be Lietuvos. Jis, žinoma, nutyli antrą medalio pusę, kad platinio masto suartėjimas yra neįmanomas dėl Maskvos užkrautų žiaurių varžtų. Koks gali būti suartėjimas, kai Lietuvoje turistams leidžiama viešėti vos 5 dienas, daugiausia Vilniuje, draudžiama lankytis tėviškėse, jaunimo atveju — tėvų gyventose vietovėse? P. Petronis teigia, kad 1977 m. "Tėviškės" draugija turėjo beveik 250 svečių, kurių didžiąją dalį sudarė išeivijos jaunimas. Tai betgi tėra lašelis jūroje. Didesnės įtakos turėtų turistinių suvaržymų atšaukimas, kelioningųjų sumažinimas, atsisakymas nachalisko dolerių "medžiojimo" Maskvai ir tarnavimo jos propagandai bei siekiamis. Tada ir be "Tėviškės" draugijos paslaugų savo tėvų žemę galėtų aplankyti žymiai didesnis išeivijos jaunimo skaičius.

NAUJASIS BIUDŽETAS

1978 m. biudžetė Lietuvai su 2.193.905.000 rublių penkiolikios respublikos lėntelėje tenka šeštoji vieta, Latvijai su 1.395.864.000 rb. — dešimtoji, Estijai su 930.730.000 rb. — keturioliktoji. Mažesnis biudžetą už Estiją — 861.374.000 rb. turi tik Turkmenija. Biudžeto dydžiū Lietuva pralenkia Rusiją, Ukrainą, Kazachiją, Gudiją ir Uzbekiją. Iš Lietuvos surinkto sąjunginio apyvartos mokesčio leidžiama pasilikti 95,1%, Latvijoje — 43,6%, Estijoje — 64%. Visą pajamų mokesčių pasilikta tik Kazachija ir Turkmenija. Pirmajai dar pridedama 444.100.000 rb., antrajai — 14.174.000 rb. iš sąjunginio biudžeto ekonominiais 1978 m. planams įgyvendinti. Visą savo gyventojų pajamų mokesčių pasilaiko Uzbekija, Kazachija, Lietuva, Kirgizija, Tadžikija ir Turkmenija.

KOMPARTIJOS ISTORIJA

Vilniuje aptartas spaudai paruoštas antrasis "Lietuvos komunistų partijos istorijos apybraižos" tomas, apimantis pagrindinę 1920-40 veiklą. Šio leidinio atsakingasis redaktorius yra R. Sarmaitis — partijos istorijos instituto direktorius. Aptarime dalyvavo apie 30 kompartinės veiklos veteranų, pareiškusių savo pastabas. Ju tarpe buvo ir J. Paleckis. Apybraiža, atskleidžianti pagrindinę Sovietų Sąjungai tarnavusios kompartijos veiklą įvairiose Lietuvos vietovėse, pabrėš jos nuopelnus sovietinės santvarkos įvedimui. Siemietiniu apybraižos išleidimu bus paminėtas kompartijos šešiasdešimtmetis. Iš tikrųjų ta kompartija Lietuvos nepriklausomybės laikotarpyje buvo labai negausi, veiklos direktyvas gaunanti iš Maskvos.

KAUNAS 1978 METAIS

N. Metų išvakarėse buvo priimtas Kauno miesto biudžetas 1978 m., patvirtinta 1976 m. biudžeto įvykdymo apyskaita. Pranešimą šiais klausimais padarė miesto vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas ir plano komisijos pirm. J. Minginas. 1978 m. ant Neris kranto bus pradėta naujo gyvenamojo Elgiulių rajono statyba, kauniečiams bus parūpinta 120.000 kv. metrų gyvenamojo ploto. Žadamas trečiasis tiltas per Nerį, naujos troleibus linijos, eisima nuo senamiesčio nukreipsianti Pergalės krantinės rekonstrukcija prie Nemuno. Vidurinės 1.280 vietų mokyklos susilauks Sargėnų mokyklai. Bus pastatyta ir nauja vidurinė mokykla Kalniečių rajono naujakurių vaikams, trys lopšeliai-darželiai mažesniems kauniečiams. Respublikinei klinicinei ligoninei tikimasi užbaigti modernaus neurochirurginio skyriaus pastatą.

"SALIN RUKYMA!"

Klubas tokiu pavadinimu yra įsteigtas Druskininkų kurorto gydymosi fizinės kultūros ir klimatoterapijos parke. Sanatorijos gydytojai jin siūnčia sergančius įvairiomis ilgą laiką sukeltomis ligomis, o taip pat ir kurorto svečius. Jiems pravedama specialistų paruošta psichofizinė treniruotė, parenkami individualūs gimnastikos pratimai, rekomenduojami vitaminai, specialūs dieta. Kas ketvirtas klubo narys rūkymą meta jau nuo pirmų užsiėmimų. Druskininkų kurorto sanatorijose ir gydymo rūkymas yra uždraustas.

MIRE MARGERIS

Kūčių dieną Vilniuje po sunkios ir ilgos ligos mirė dr. Algirdas Margeris (Konstantinas Šeštokas), grįžęs sovietų okupuotą Lietuvon 1967 m. Vėlonis buvo gimęs 1889 m. prie Vilkaviškio, baigęs Čikagos medicinos mokyklą. Pradžioje reikiškes socialistų veikloje, vėliau įsijungė į komunistinę spaudą, parašė keletą romanų apie išeivijų gyvenimą. Paskutinės jo knygos garbino sovietinę Lietuvos okupaciją. Už šiuos raštus buvo priimtas į Lietuvos Rašytojų Sąjungą. Palaidotas iš jos klubo gruodžio 28 d. Vilniuje, Antakalnio kapinėse.

SENIAI SALČIAI

Kalėdų senelius pakeitusius senius Salčius vilniečiams prieš N. Metus ir jų dieną parūpino "Paslaugos" kombinatas. Vyr. inž. J. Poliakovo teigimu, dirbo septyni salčiai, kuriuos vilniečiai kvietė 258 karus. Tragišką įvykių Vilniuje buvo susilaukta sprogstant užtaisi gamyboje. Ligoninėje mirė Vytenis Sniras, K. Didžiulio politechnikumo II kurso moksleivis, bandęs pasigaminti tokia raketa naujametiniams fejverkiui. Ji sprogo sandėliuke, kai V. Sniras bandė vinimi iškalti skyglę. Sprogimas išvertė vieną sieną, duris, apgadino net ir kaimyninius sandėliukus. "Saulės" kino teatro prausykloje savo gamybos raketa akis ir rankas susižeidė III-sios vidurinės mokyklos moksleivis Genadijus Kondratjukas. V. Kst.

vasario 4,
šeštadienį,
7 val. vakaro,
Hamiltono,
Jaunimo
Centro salėje,
48 Dundurn St. N.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į

KAUKIŲ BALIU

Ivairūs gėrimai, šilta vakarienė, kavutė, staliukai, loterija, kitos staigmenos ir linksma programa. Šokiams gros Benni Ferri orkestras. Bus premijuojamos 5 kaukės. Bilietų kaina suaugusiems \$4, pensininkams ir jaunimui \$2. Rengėjai — "Aukuras"

KLK Moterų Dr-jos Hamiltono skyrius

š.m. vasario 7, antradienį, 7 v.v., rengia

BALIŲ

Jaunimo Centre, 58 Dundurn Street

Pavaisinsime tradiciniais Užgavėnių valgiais — kugelių, koldūnais, blynais ir kitokiais skanumynais. Veiks turtingas bufetas su minkštais ir kietais gėrimais. Maloniai kviečiame visus hamiltoniečius ir kitų kolonijų tautiečius kartu su mumis užsigavėti bei susitikti senus bičiulius. Šiam vakarui praturtinti labai prašome atsilankyti mūsų mielo jaunimui. Laukiame visų ir iš visur. Iki pasimatymo Užgavėnėse!

Valdyba

Sault Ste. Marie, Ontario

APIE MENESI LAIKO daugelis mūsų tautiečių turėjo progos pasigrožėti įvairių tautybių eglutėmis, kurių tarpe buvo ir šiaudinukais puošta lietuviškoji. Šalia eglutės buvo lietuviškų rankdarbių ir anglų kalba paaiškinimas apie Kūčių papročius Lietuvoje. Pirmą ir antrą Kalėdų dieną vietinėje televizijoje prie savų Kalėdų eglutė buvo įvairių tautybių pasirodymas. Visų pranešėja buvo tautietė Irena Slyžytė, prieš kelis mėnesius išrinkta mūsų miesto Folk Arts karalaite. Mūsiškių pasirodyme matėme tautiniais drabužiais pasipuošusias sesutes — Rūtą ir Metą Motiejūnaites ir Ireną Slyžytę, kuri, visoms trims dainuodant, dar pritarė gitara. Devynerių metų Alius Druskis pasirodė esąs tikrai puikus akordeonistas.

Brendo N. Metų sutikimo mūsų kolonijoje nebuvo, bet mūsiškiai turėjo bent kelis mažesnius, smagiai praejusius pobūvius.

NAUJA VALDYBA. Baigiantis dabartinės apyl. valdybos kadencijai, buvo pradėję sklisti gandai, kad jau naujos "valdžios" neturėsime, nes

nedaug kas nori dirbti neapmokamo ir dargi dažnai neužtarnautos kritikos susilaukiančio darbo. Vis dėlto sausio 14 d. įvykusiame metiniame susirinkime, dalyvaujant tik 18 tautiečių, buvo išrinkta nauja KLB apylinkės valdyba: Irena Slyžytė, Jonas Meškys, Virginija Galinytė ir Regina Galininė. Susirinkimą šiek tiek nutrūkdė ir pralinksminimo, o kaip net supykde įgalotinio Kanados Lietuvių Fondo įgalotinio laiškas susirinkimo dalyviams, kuriame, be įvairių paaiškinimų, buvo siūloma iš valdybos išde esančių pinigų (apie \$5.000!) paskirti \$2-3.000 stambesniems sumoms — Pasaulio Lietuvių Dienų rengėjams, Kanados Lietuvių Fondo, Vasario 16 gimnazijai, Anapilio Lietuvos Kankinių šventovei ir lietuviškai Kanados spaudai. Susirinkimas paskyrė KL Fondui \$300, o retkarčiais nuodujamai Blessed Sacrament šventovei \$50. Reikia padėkoti ir už tai, o naujai "valdžiai" palinkėti sėkmės darbuose, primenant, kad artėja 60-ji Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktis.

Korespondentas

HAMILTON

LIETUVISKA RADIO PROGRAMA

"Gintariniai aidai" pradėta sausio 22 d., 2 v.p.p., iš radio stoties CSMU banga 93.3. Tai Hamiltono McMaster universiteto sustiprinta stotis, kuri dabar plačiau atidaro duris į Niagaros pusiasalio gyventojus, užleisdama kiek laiko ir etninėms grupėms. Kadangi nuo pat pradžios šioje McMaster un-to radio stotyje bendradarbiavo studentas Edvardas Stungevičius, jam ir buvo pasiūlyta viena valanda savaitėje lietuviškai programai. Malonu, kad jau Hamiltone gimęs Edvardas, gerai kalbąs lietuviškai, apsiėmė šiai programai vadovauti, laukdamas paramos iš Hamiltono, Toronto ir artimųjų kolonijų lietuvių. Nuo pirmų bandymų priklausys ir tolimesnė lietuviškos programos ateitis. Gražiais atsiliepimais gali būti užtikrinta lietuviškos valandėlės veikla. Rašykime: McMaster University, Radio Station CS MU, Lithuanian Programme, Hamilton, Ont. Vedėjas už malonius atsil-

liepimus ir kritikos žodžius iš anksto dėkoja.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES atstatymo minėjimas bus vasario 19 d. Pradedame 11 v. iškilmingos šv. Mišiom AV šventovėje. 4 v.p.p. Scott Park gimnazijos auditorijoje įvyks iškilminga akademija. Pagrindinę kalbą pasakys Vašingtono žygio koordinatorių Viktoras Nakas, o meninę programą dalį atliks AV parapijos choras, vad. muz. A. Paulionio, tautinių šokių grupė "Gyvataras" ir mėgėjų teatras "Aukuras". Iš anksto pasiruškimė, nes šiemet sukanka 60 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo. Organizacijos šventovėje ir salėje prašoma dalyvauti su savo vėliavom.

KALĖDŲ ATOSTOGAS pas tėvus praleido Vasario 16 gimnazijos mokiniai — Lucija Morkūnaitė ir Edvardas Kairys. Jaunieji hamiltoniečiai labai patenkinti mokslu lietuviškoje gimnazijoje ir kartu kelionėmis po Europos kraštus. K. B.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadienis - ketvirtadienis nuo 10 iki 5 val., penktadienis nuo 10 iki 7 val., šeštadienis nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadienis uždarytas. Nemokama gynybės ir asm. paskalb drauda. Nemokamas pilnas čekių potarnavimas. Kapitalas — virš \$10,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 7%
term. depozitus 1 m. 8¼%
pensijų fondus 9%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 11%
neklm. turto pask. 9¾%

PIGIOS ATOSTOGOS

- Bilietai, rezervacijos, kainos į Lietuvą ir visas kitas šalis
- Grupiniai skrydžiai bei ekskursijos
- Kelionės laivais ir autobusais • Jau per 50 metų patarnaujame Hamiltono ir apylinkės keleiviams

1922 — 55 metai — 1977

• Greitas, mandagus, žinoviškas patarnavimas
• Visais kelionių reikalais kreipkitės į

Florida, Meksikoje, Havajuose, Barbadoje, Ispanijoje, Karibuose, Pietų Amerikoje

TRAVEL SERVICE 58 JAMES ST. N. HAMILTON 525-8686

AMERICAN EXPRESS Travel Service REPRESENTATIVE

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

ALGIMANTAS GURECKAS, PLB ir JAV LB atstovas Vašingtone, 1977 m. gruodžio 15 d. lankėsi komunistinės Kinijos ryšių įstaigoje. Jis ten paliko premjerui H. Kuo-fengui skirtą memorandumą, prašantį remti lietuvių tautos teisę į nepriklausomybę, nepripažinti privertinio Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą, reikalauti Jungtinės Tautos, tarptautinės konferencijos, kad Sovietų Sąjunga pasitrauktų iš Lietuvos. Gruodžio 28 d. A. Gureckas memorandumą kopiją įteikė komunistinės Kinijos atstovui prie Jungtinių Tautų Niujorke. Abiejose įstaigose kiniečių pareigūnai domėjosi Lietuvos reikalais.

DAIL. ADOMAS VARNAS N. Metų išvakarėse sulaukė 99 metų amžiaus ir įžengė į šimtuosius. Jį pasveikino Čikagoje gyvenantys dailininkai ir bičiuliai. Buvo palinkėta sulaukti 100 metų ir suakties proga surengti savo darbų parodą.

SENATORIUS CH. H. PERCY asmeniškai kreipėsi į Sovietų Sąjungos ambasadorių A. Dobryniną, prašydamas išleisti iš Lietuvos pas vyrą muz. Aloyzą Jurgutį jo žmoną Mariją ir dukrelę Dainą. Tikimasi, kad tokie asmeniškai įtakingi amerikiečių prašymai turės daugiau įtakos už raštikus.

LIETUVOS VYčiai ragina JAV Lietuvos rašyti protesto laiškus McGraw — Hill leidyklai, 1221 Avenue of Americas, New York, N.Y. Jos išleistoje pasaulio vėlavų knygoje "Flags through the ages and across the world" yra Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavos, atspausdintos 302 psl., bet jos pavadintos tik JAV lietuvių, latvių ir estų vėliavomis.

"BALTIMORE SUN" DIENRAS. TIS sausio 6 d. paskelbė savo korespondento pranešimą iš Maskvos apie Vilniuje gyvenantį rusą Viktorą Vasilevą, priklausančią sekinininkam. Jis sausio 5 d. su žmona ir vaikais buvo iškraustytas iš buto ir paliktas gatvėje, kai atsisakė persikelti į pasiūlytą bendrabutį. Dėl savo religinių įsitikinimų jis esąs persekiojamas jau 20 metų. Simo Magaramo reportažą šia tema atspausdino ir vilniškė "Tiesa" 1977 m. gruodžio 30 d. laidoje. Jo antraštė — "O savąją sąžinę sektantas užmiršo..." Reportaže teigiama, kad V. Vasilevas 1973 m. rudenį atsisakė įsijungti Veros Korovčenko vieno kambaryje netgi Lazdynuose, Architektų gatvėje nr 224-8. Čia buvo užregistruotas ir netgi pripažintas V. Korovčenkės globėjus. Vėliau tame vieno kambaryje bute apsigyveno V. Vasilevas žmona su dviem vaikais, kuriuos vykdamosi komitetas nesutiko užregistruoti. Senoji Vera Korovčenkė turėjo išsikelti pas kitus žmones. V. Vasilevas dirba respublikinio kultūros paminklų restauravimo treste. Pasak S. Magaramo, darbovietė jam pasiūlė kambarį šeimininkams bendrabutyje, bet jis pasiūlymo nepriėmė. Išskeldinimas iš V. Korovčenkės buto Architektų gatvėje buvęs keiškart atidėtas. Tokia yra oficiali sovietinė šio įvykio versija. Kad ji susieta su kompartijos neapykanta religijai, liudija straipsnio antraštė, priskirta dorovės temoms.

PROF. DR. MARTYNAS BUNTI-NAS, evangelikų liuteronų veikėjas, su žmona Rūta vineriemet metam išvyko į Ludvigburgą, V. Vokietijoje, pasinaudodamas keltimosi profesoriaus programa.

PASAULIO LIETUVIŲ ARCHYVAS, įsikūręs Čikagos Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont, Chicago, Ill. 60636, USA, prašo viso pasaulio lietuvių siųsti lietuviškas knygas, spaudą, o taip pat ir leidinius kitomis kalbomis, liečiančius Lietuvą bei lietuivius. Laukiama ir archyvinės medžiagos apie organizacijų veiklą. 1977 m. senų leidinių, rankraščių, archyvinės medžiagos buvo gauta ne tik iš JAV, bet ir Britanijos, net Australijos. Kelis šimtus senų knygų archyvu padovanojo lietuvių marijonų vėliavynas.

ARGENTINA

MINDAUGO DRAUGIJOS ansamblis, vadovaujamas E. Saulienės, atliko tautinių šokių programą La Platos universiteto klube, Žiūrovus su Lietuvos istorija, geografija, ginta ir dabartine jos būkle sovietinėje okupacijoje supažindino V. Bukauskaitė - Persio. Šeštasis savo veiklos metines šis ansamblis atšventė 1977 m. lapkričio 12 d. specialiu vakaru, kuriame dalyvavo ir jaunoji sol. A. Jocyte. Nuėitą ansamblio kelią nušvietė V. Bukauskaitė - Persio. Po jos kalbėjo Mindaugo Draugijos pirm. J. Šlauskas.

URUGVAJUS

SESTASIS P. AMERIKOS LIETUVIŲ kongresas įvyks Montevideo mieste, Urugvajuje, sausio 28 — vasario 5 d.d. Jis pradedamas penkių dienų jaunimo stovykla. Susipažinimas su kongreso dalyviais — vasario 2 d. vakarą Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos salėje. Programą atliks sol. A. Jocyte, "Rūtelės", "Rintukų" ansambliai ir kanklininkai. Numatytos trys pagrindinės kongreso temos. Pirmąją "Lietuva iš išorės ir vidaus" gylds PLB valdybos pirm. Br. Nainys. Sekančias dvi temas pateiks: "Lietuvių kalbos mokymas išeivijoje" — Argentinos lietuvių, "Lietuvių kalbos ir kultūros išlaikymas išeivijoje" — Brazilijos lietuvių. Paskaitą skaitys dr. Aldo Slepetyš. Vasario 4 d., 9 v.v., Montevideo centre bus paminėta sukaityvinė Vasario 16 šventė, užbaigiama rezoliucijų priėmimu, kongreso uždarymu. Po to įvyks tautinių šokių festivalis. Be jau minėtų vietų, dalyvauja: Susivienijimo Lietuvių Argentinijoje ansamblis, "Nemunas" iš Brazilijos, "Žibutės" iš Argentinos ir vietinis "Ažuolyno" ansamblis. Vasario 5 d. — pamaldos lietuvių šventovėje ir atsisveikinimo pietūs.

AUSTRALIJA

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDAS 1977 m. gruodžio 1 d. buvo oficialiai užregistruotas korporacinis reikalus tvarkančioje Viktorijos valstijos įstaigoje. Fondo užregistravimui ALB krašto taryba rūpinosi jau nuo 1976 m. gruodžio 28-29 d.d. suvažiavimo. Fondo statuto projektas dukart buvo grąžintas advokatui, reikalaujant atitinkamų pakeitimų, kad jo paragrafai būtų suderinti su draugijų įstatymu. Oficialus užregistruotas Australijos Lietuvių Fondo pavadinimas — Australian Lithuanian Foundation. Adresas: 50 Errol St., North Melbourne, Vic. 3051. Vyriausias reikalų sprendėjas yra visuotinis narių susirinkimas. Kol jame bus išrinkta nauja valdyba, AL Fondui vadovaus prieš jo užregistravimą sudarytoji: pirm. J. Meliūnas sekr. A. Zubras, ižd. I. Alekna, nariai A. Mikaila ir dr. K. Zdanis. Jie yra pasirašę ALF įstatus. Fondo nariais galės būti visi Australijos lietuvių ir mišrių šeimų nariai, sulaukę 18 metų amžiaus, įmokėję \$25.

BRITANIJA

LIETUVISKAS KŪCIAS Bradfordo Lietuviams surengė Vyčio klubas ir D. Britanijos Lietuvių Sąjungos skyrius. Dalyvių buvo susilaukta apie 50. Eglėšakam papuošta tuščia kėdė priminė už Lietuvos laisvę pokaryje žuvusius partizanus. Klubu vardu visus pasveikino pirm. J. Adomonis, invokacija sukalbėjo kapelionas kun. J. Kuzmickis. Kalėdinį giemčių pagiedoją ir dainų padainavimą vyru šetėtukas. Eilėraštį apie partizano laisvą namiešiams padėklamavo A. Galbuogienė, porą pasakėčių skaitė kun. J. Kuzmickis. Vidurnaktį visi susirinko koplyčia pavirstame klubo kambaryje, kur Mišias už Lietuvos partizanus su atitinkamu pamokslu laikė kun. J. Kuzmickis. Kalėdų pirmąją dieną lietuviškos Mišios Bradfordo lietuviams buvo atlaikytos Sv. Onos šventovėje.

LONDONO LIETUVIAI Vasario 16-tosios šešiasdešimtmetį iškilmingai paminės vasario 19 d. Sporto ir Socialinio Klubu salėje. Sausio 2 d. D. Britanijos Lietuvių Sąjungos valdybos pirm. S. Kasparas buvo sušaukęs 14-kos organizacijų atstovų pasitarimą. Rengėjų komitetas išrinkti: pirm. S. Kasparas, J. Černis, V. Juriene, J. Dailidė ir J. Alkis. Minėjime programą atliks Londono lietuvių choras ir tautinių šokių grupė. Iškilmingos pamaldos bus Sv. Kazimiero šventovėje. Jaunimas ir jas kviečiamas su tautiniais drabužiais ir vėliavomis.

VOKIETIJA

PIRMĄJĄ KALĖDŲ DIENĄ Luebecko lietuvių apłankė iš Hamburgo atvykęs kun. Vaclovas Šarka. Mišias lietuviams, lenkams ir vokiečiams jis atnaušavo Svč. Jėzaus Širdies šventovėje. Vietoj pamokslu buvo perskaitytas V. Europos lietuvių vysk. A. Deksnio laišką. Pamaldų metu skambėjo kalėdinės lietuvių ir lenkų giesmės. Kalėdinis pobūvis lietuviams įvyko "Haus Simeon" prieglaudos salėje, skirtoje užsieniečiams katalikams. Vaisių stalus paruošė S. Stungurienė, palaimino kun. V. Šarka. Vaikams skirtomis dovanėlėmis pasirūpino VLB Luebecko apylinkės vicepirm. V. Simonienė. Vaikai — daugiausia neseniai iš Lietuvos atvykęs tėvų. Visi dalyviai pagiedojo kalėdinį giemčių, vaikai padėklamavo eilėraščių, padainavo dainelių. Daug dovanų bei šventinių patiekalų iš Hamburgo buvo atvežęs kun. V. Šarka. Kalėdinėje Luebecko šventėje susilaukta apie 30 dalyvių.

ČIKAGIETĖ RAMINTA LAMPŠA-TYTE, gavusi muzikologijos doktoratą V. Berlyno konservatorijoje, persikelia į Hamburgą ir čia dirbs dėstytoja konservatorijoje.

"LABDAROS" RĖMIDYBA, sveikindama narius ir valdybą 1978 m. praga, pabrėžė, kad 1977 m. moksleivių bei studentų šalpai buvo sukelta beveik 6000 DM — dvigubai daugiau nei 1976 m. Pagrindinis dėmesys tenka gausių šeimų moksleiviams ir tiems lietuviams, kurie neturi artimųjų. Pastoviai remiama ir Punksko lietuvių moksleivija bei iš tos srities keli studentai.

Padėka

1977 m. gruodžio 17 d. staigiai mirė
mylima žmona, mamytė, senelė, uošvė
a.a. Cecilija Venckuviene.

Gilias liūdesio valandoje dėkojame visiems už
tokį gausų dalyvavimą maldose laidotuvių namuose,
Prisikėlimo parapijos šventovėje, už šv. Mišias, užuo-
jautas, gėles ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Ypatinga padėka Tėvams pranciškonomas, kun.
P. Ažubaliui, Hamiltono "Talkai", "Sirvintos" tuntui,
Toronto Lietuvių Namų valdybai ir administracijai,
Lietuvių Namų Moterų Būreliui, Vaclovui Verikaičiui,
karsto nešėjams, p. Juknienei ir ponioms už pagamin-
tus pusryčius bei iškeptus pyragus.

Jūsų visų nuoširdumo niekuomet neužmiršime!

Nuliūdę:

**vyras Augustinas
dukros A. Skilandžiūnienė, I. Liškauskienė,
sūnus Augustinas, žentai ir anūkai**

Padėka

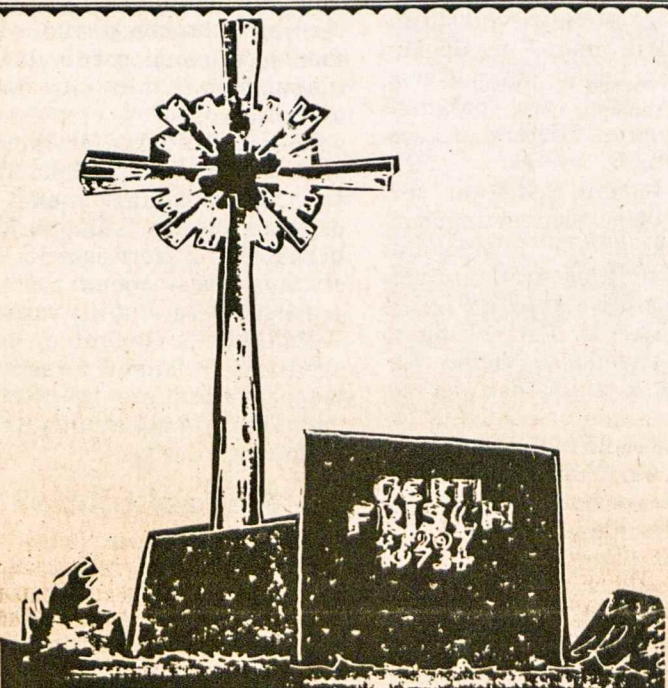
Mūsų mylima **MAMYTĖ**
a.a. Stefanija Vaitkevičienė
mirė 1977 metų gruodžio 3 dieną.

Nuoširdžiai dėkojame visiems už jos lankymą
laidotuvių namuose, palydėjusiems į kapines, pris-
minusiems maldose, atsiuntusiems gėles, aukoju-
siems šv. Mišias, pareiškęsiems užuojautas ir nešu-
siems velionės karstą.

Dėkojame Tėvams pranciškonomas už iškilingas
šv. Mišias ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Visiems dėkingi —

**Vyras, sūnūs,
sesuo ir brolis**

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

Lietuvos vokiečių "Die Raute"

K. BARONAS

Neturtinga yra naujametė
"Die Raute" (Rūta) kultūrinė
žiniom. Jos 1978 m. pirmo nr.
turinį daugiausia sudaro įspū-
džių aprašymai, trumpos Lietu-
vos vokiečių veiklos žinutės, gi-
mimo bei mirties pranešimai.
Tiesa, trumpas straipsnis randa-
mas iš kultūros dienų — konfe-
rencijos Bad Godesberge, kur
kalbėjo kun. Bruno Landing,
pažymėdamas, jog reformacija
rado sau kelią į Lietuvą jau XV
a. Dr. Gustavas Wagneris palie-
tė religinį meną Lietuvoje, ap-
gailestaudamas, kad šventovės
palikusios be globos. Pzv. Šv.
Trejybės šventovė Kaune yra vi-
šiškai apleista. Beveik 30 suva-
žiavimo dalyvių atidžiai išklausė
kun. J. Urdzės pranešimo iš
viešnagės Tauragėje.

Atskirai įdėtame straipsnyje
kun. J. Urdzė rašo, kad vysk. Jo-
no Kalvano Tauragėje ir Rygos
arkivysk. Janio Matulio kviečia-
mas, jis kartu su dr. E. Eberhar-
du iš Stuttgarto aplankęs Lietu-
vą ir Latviją. Tauragėje, daly-
vaujant beveik 1.000 tikinčiųjų
buvo konfirmuota 60 jaunuolių.
Nėra kalbos, kad iš Lietuvos
kulto reikalų įgalotinio buvo
gautas leidimas, nes Vakarų pa-
caulio atstovus jau Vilniuje su
privatų automobilį susitikęs
vysk. J. Kalvanas ir atvežęs sve-
čius į Tauragę. Prie šventovės
durų Vakarų pasaulio svečius
sveikino kunigai E. Roža, Okas,
dijakonas Timpa ir teologijos
stud. Moras. Iškilmės šventovė-
je truko 4 valandas. Jos buvo
baigtos lietuviškai giedama gies-
me "Taigi, imk mano rankas".

Pavakarėje kun. J. Urdzė ir
vysk. J. Kalvanas išėjo pasi-
vaikščioti Jūros pakrantėm. Čia
vysk. J. Kalvanas, žiūrėdamas į
tekančią upę, pasakęs, kad jos
vanduo nėra toks švarus kaip
anksčiau buvęs... Svečiai Vil-
niuje susitikę su ortodoksų
vysk. Germanu ir mons. Krivai-
čiu.

Reikia manyti, kad pamaldos
šventovėje ir aplamai visos iš-
kilmės vyko lietuviškai, nes dr.
E. Eberhardo sveikinimą iš vo-
kiečių kalbos vertė kun. Roge.

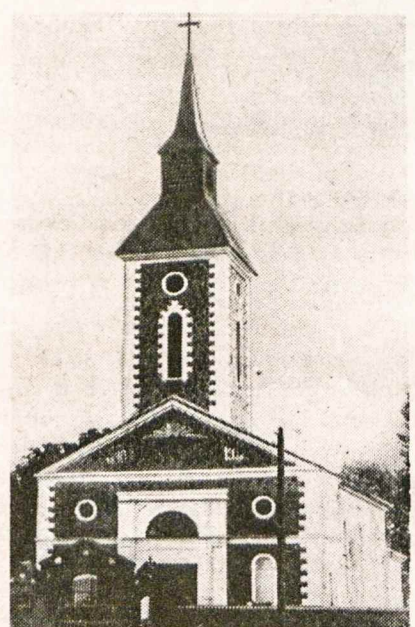
Kad Lietuvos vokiečių atžal-
ynas jau blogai kalba (arba vi-
šiškai nekalba) gimtąją tėvų
kalbą, galima spresti iš trumpo
aprašymo 17-kos metų jaunu-
lio kėlionės į protėvių žemę —
vakarinę Vokietiją. Tarp Berly-
no ir Friedlando (pereina moji
stovykla į V. Vokietiją, K.B.) jis
daugelį kartų bendrakeleivių
buvo kalbinamas vokiškai. De-
ja, Lietuvos vokiečiai negalėjęs
sudėti trumpų sakinių vokiškai.

Prie įdomiausių straipsnių
reikia priskirti nepasirašytą ap-
žvalgą "1977 Lietuva — silpna
pažanga".

Autorius (atrodo, Vilniaus vo-
kietis) pradeda mažu anekdotu,
girdėtu Lietuvos sostinėje iš vie-
no akademiko. Girdi, jeigu kal-
bės lietuviškai, būsi laikomas
nacionalistu, jei žydiškai — sio-
nistu, o jei rusiškai... jau patri-
otiu. Nežiūrint to, beveik 85%
Lietuvos gyventojų kalba lietu-
viškai, o Vilniuje jie sudaro
trečdalį gyventojų (autorius
klaida — Vilniuje yra per 40%
lietuvių, K.B.).

Manding, po 37 Sov. Sąjun-
gos okupacijos metų gyventojų
tarpe laisvės troškimas nėra už-
slopintas, nors daug vilčių į lais-
vą gyvenimą jie nededa, klau-
sydami Vakarų pasaulio radijo
žinių ir nežinodami informacijų.

Nepriklausomybės laikais Lie-
tuva mėsos gaminius eksportuo-
davo. Tad ir keista, kad Lietu-
va, būdama žemės ūkio kraštu,
šiandieną jaučia mėsos trūkumą.
Didelių ūkinių ekonominių
gyvenime Lietuva sovietinė-
je sistemoje negali padaryti.

Tauragės Lietuvių evangelikų liute-
ronų šventovė

Kainos yra tvirtai nustatytos, o
rublis, palyginus su Vakarų va-
liuta, nežmoniškai išpūstas. Pa-
lyginimui pateikiamas mėnesi-
nis tarnautojų atlyginimas, bū-
tent, 70-80 rublių, kai tuo tarpu
vasariniai batukai (sandaliai)
kainuoja 12.50 rb., išėginiai —
23.30 rb. ir t.t.

Be valstybinės prekybos, ga-
na plačiai klesti privati. Tai kai-
mo žmonių turgūs, kuriuose ga-
lima nusipirkti daržovių, pieno
gaminų, žąsų ar net grietinės.

Užsienio turistams skirtuose
viešbučiuose maisto pasirinki-
mas, palyginus, yra ribotas. Pil-
nai suprantama, nes pvz. kavie-
rą ir šampaną rusai eksportuoja
į užsienio kraštus, gaudami už
tai stiprią valiutą. Lietuvos gy-
ventojams jie atveža pigų bul-
garišką šampaną, kurį lietuviai
dažnai maišo su degtine. Dėlto
lietuviško miesto gatvėje mato-
mas labai liūdnas vaizdas...
Gal tai kartu ženklas resignaci-
jos ir praradimo vilties...

Priešingai Vakarų pasauliui,
tikėjimas ir ištikimybė Katali-

kų Bendrijai yra labai stiprūs.
Lietuva — tolimiausia rytinės
Europos katalikų tvirtovė (laik-
raštis Lietuvą vadina "Bastion",
K.B.).

Deja, iš 37 šventovių Vilniu-
je šiandieną veikia tik pusė, ka-
dangi sovietų valdžia žino, kad
šventovės yra tos salos, kuriose
vyksta stiprus pasipriešinimas
komunizmui bei sovietiniam re-
žimui.

Okupuotai Lietuvai bei jos
gyventojams nepriklausomybės
laikai bėsta, pamačius savo žė-
mėj raudonosios armijos dali-
nius. Sov. Sąjungoje kariai ne-
gali atlikti karinės tarnybos
gimtajame krašte.

Oficialiame Maskvos agentū-
ros "Novosti" leidinyje "Lietu-
va" rašoma: "Lietuvos TSR tu-
ri savo vyriausybę, įstatymų lei-
dimo organus. Jos teritorija be
jos sutikimo nekeičiama. Ji turi
pilną teisę laisvai išstoti iš Sov.
Sąjungos, gali su kitom valsty-
bėm užmegzti santykius bei
steigti savo karinius dalinius".
Deja, tikrovė yra visai kita.

Dabartinio Vilniaus turguje. Iš Lietuvos vokiečių žurnalo "Die Raute"

ST. CATHARINES, ONTARIO

**PLATAUS MASTO VASARIO 16
MINEJIMAS.** Vasario 11, šeštadienį,
Multicultural Centre naujojoje salė-
je (185 Bunting Rd.) bus iškilmis-
gas Vasario 16 minėjimas, Ročeste-
rio choro bei solistų koncertas, St.
Catharines "Nemuno" ansamblio pa-
sirodymas. Programai pasibaigus —
bendra visų dalyvių vakarienė. Šia-
me minėjime dalyvaus nemaža ka-
nadičių svečių.

Vasario 12, sekmadienį (ne vasa-
rio 11 d.): iškilmingos pamaldos 10
v.r., 12 val. vainiko padėjimas prie
Kanados laisvės paminklo St. Paul
gatvėje, prie CKTB radijo stoties.
Dalyvaus žymūs kanadičiai politi-
kai, Pavergtų Tautų Organizacijos
atstovai, bei jų delegacijos su vėlia-
vomis. Lietuvių dalyvaus su visu savo
organizacijų vėliavomis ir su eile
plakatu. Niagaros pusiasalio lietuvių
dalyvaus su visu garbės reikalus.

Lygiai 1 v.p.p. — politiniai deba-
tai - diskusijos "Midtown Plaza" res-
torane. Diskusijų komisija: G. Par-
ent, federacinio parlamento narys,
dr. V. Fic, Brock universiteto profe-
sorius, Ben Dolizsny, advokatas.
Klausimus pateiks Rytų-Vidurio Eu-
ropos Pavergtų Tautų atstovai. Vė-
liau klausiti galės ir visi dalyviai.

Čia irgi dalyvaus žymūs kanadi-
čiai, Tikimasi ir Hon. Robert Welch,
Ontario kultūros ministro ir prem-
jero pavaduotojo dalyvavimo.

Vietų restorane tik 60, todėl būtų
gera, jei lietuviai užsirašytų telefo-
nu 684-1753 kaip galint anksčiau. Jo-
kio įėjimo mokesčio. Kas ką užsisa-
ko, už tą ir moka. Kor.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame už talką

rengiant Lietuvos kariuomenės šven-
tę: kun. Juvenaliui Liaubai, OFM,
už visokeriopą paramą, K. Milleriui
iš Hamiltono — už paskaitą, Ha-
mltono Aušros Vartų parapijos cho-
rui ir vadovui muz. Aleksandrui
Paulioniui už koncertinę programą,
Z. Alonderienei ir p. Jasudavičie-
nei — už vaišių paruošimą svečiams.
Dėkojame aukojusiems loterijai:
meno mėgėjui inžinieriui St.
Šetkui už nupieštą paveikslą, P. Dau-
giniui už kristalo vazą; staliukų au-
kojoms — J. Alonderiui, J. Gire-
vičiui, J. Gudinskiui; aukojusiems lo-
terijai lėšomis: \$15 — J. Radvilui,
po \$10 — V. Skrebutėnui, P. Bal-
siui, \$7 — St. Gudaičiui, po \$5 —
St. Janušoniui, K. Jasudavičiui, J.
Skeiveliui, J. Vyšniauskui, P. Sukiui,
A. Smolskiui ir kitiems, aukoju-
siems po mažiau. Dėkojame V. Že-
maitienei už loterijos bilietų plati-
nimą. Dėkui A. Panuniui, J. Paukš-
čiui; P. Dauginui, P. Meškauskui ir
kitiems už prisidėjimą darbu, ruo-
šiant šventę.

Už Jūsų visų veiksmingą paramą
nuoširdus kariškas aciu —

"Ramovės" valdyba

Thunder Bay, Ont.

PETRAS KAJUTIS gavo žinią, kad
Lietuvoje mirė jo motina. Reiškime
nuoširdžią užuojautą. N. Metų iš-
vakarės susirgo jo žmona. Padarius
operaciją sveiksta.

P. Kajutis yra elektronikos spe-
cialistas. Jis su dviem vyrais buvo
nusikraidintas malūnsparniui ant Mc-
Kay kalno viršūnės, kur įrengė spe-
cialią komunikacijos stotį. E. J.

A+A

mielam mūsų draugui ir kolegai
diplomuotam agronomui
PRANUI RUDINSKUI

mirus, jo žmoną GODĄ, dukrą RŪTĄ, sūnus —
ALGĮ su šeima ir RIMĄ bei kitus jo artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

V. P. Garneliai
M. V. Miceikos

A. K. Ratavičiai
O. D. Siurnos

M. B. Povilaičiai

A+A

PRANUI RUDINSKUI

staiga ir netikėtai pasitraukus amžinybėn, jo mie-
lą žmoną GODĄ, dukterį RŪTĄ, sūnus — ALGĮ
ir RIMĄ, gimines, likusius giliam nuliūdme ir
skausme, nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liū-
dime —

A. ir V. Zubai
S. ir I. Tauterai

St. Catharines, Ont.

A+A

ALBINUI ANDRIUŠIUI

staigiai mirus 1978 m. sausio 8 d. savo namuose,
reiškime nuoširdžią užuojautą jo žmonai MAR-
GARITAI, broliams, sesutei Lietuvoje ir jo drau-
gams Kanadoje —

Thunder Bay
Lietuvių Bendruomenė

Mylimam BROLIUI

Lietuvoje mirus,

ONĄ ir ZIGMĄ GIRDAUSKUS

bei jų šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

E. K. Gapučiai
A. J. Rygeliai

A+A

JUSTINUI ŪSUI

mirus Lietuvoje, seseriai ONUTEI GIRDAUSKIE-
NEI su šeima Toronte, likusiems Lietuvoje —
brangiai mamytei BENEDIKTAI ŪSIENEI, sese-
rims — STASEI, ELENAI, broliams — JUOZUI,
ANTANUI ir jų šeimoms bei giminėms reiškime
gilią užuojautą —

A. E. Kuračiai
St. Catharines, Ont.
A. J. Pūkai

P. Jakubauskas
P. Bacevičius
P. Kėvalaitis

J. J. Šarūnai

A+A

CECILIJAI VENCKUVIENEI

mirus, jos vyrui AUGUSTINUI, dukroms — ALDO-
NAI SKILANDŽIONIENEI, IRENAI LIŠKAUSKIE-
NEI, sūnui AUGUSTINUI, gyvenančiam Afrikoje,
jų šeimoms ir giminėms reiškime
gilią užuojautą —

Pr. Kėvalaitis

P. Jakubauskas

J. J. Šarūnai

A+A

MARYTEI GLIZICKIENEI

palikus šį pasaulį, jos vyrui JUOZUI, sūnams —
RICARDUI, EDVARDUI, dukrai IRENAI ir jų šei-
moms reiškime gilią užuojautą ir kartu liūdime —

S. A. Kusinskiai
M. A. Juozapavičiai
J. Bataitis

A. J. Kručai
E. P. Juteliai
V. Bružas

A. Braškys

A+A

JUOZUI VAITKEVIČIUI

mirus, sūnus — ROMANĄ ir VYTAUTĄ su šeimo-
mis bei gimines nuoširdžiai užjaučia —

A. P. Ščepavičiai

MYLIMAI SESUTEI

a.a. VANDAI ČIRVINSKIENEI

Lietuvoje mirus, sesei šaulei GENOVAITEI AGUR-
KIENEI, jos motinai ir vyrui reiškime gilią, bro-
lišką užuojautą —

DLK Algirdo šaulių kuopa

Hamilton, Ont.

SKAITYTOJAI PASISAKO

KAM SKIRTI PALIKIMĄ?

Iš spaudos puslapių matome, kad
prieš Kalėdas savo veiklą rinkliavo-
mis paspartino įvairios lietuviškos
organizacijos: Tautos Fondas, lietu-
vių skautų fondas, Vasario 16 gim-
nazijos rėmėjai, Pasaulio Lietuvių
Dienos ir kiti. Visa tai yra gera ir
reikalinga, bet kai įvairūs aukų rin-
kėjai pradeda varstyti duris vienas
po kito, tai gali ir pačiam samonin-
giausiam tautiečiui kantrybė pasi-
baigti... Ar neturėtų visi šie rin-
kliavų vykdytojai pasiskirstyti lai-
ką? Pzv. šaipai rinkliavos — prieš
Kalėdas, Tautos Fondui — apie va-
sario 16 d., lietuvių gimnazijai —
prieš mokslo metų pradžią ir pan.
Kaikurie rinkliavų vykdytojai
klaidingai informuoja aukotojus.
Stai, ne paslaptis, kad dar daug mū-
sų tautiečių neskiria KANADOS
LIETUVIŲ FONDO (LITHUANIAN
CANADIAN FOUNDATION) nuo
TAUTOS FONDO (LITHUANIAN
NATIONAL FOUNDATION). KL
Fondo kapitalas yra renkamas būsi-
mai nepriklausomai Lietuvoje, o susi-
dariusios nuo surinkto kapitalo pa-
lūkanos ar dividendai paskirstomi
lietuviškiems reikalams. Tautos Fon-
das, kuris finansuoja kovą už Lie-
tuvos išlaisvinimą, visus surinktus
pinigus išleidžia.

Kaip matome, abiejų fondų var-
dai yra panašūs, abu jie yra reika-
lingi, bet turi skirtingus tikslus. KL
Fondas įieško narių su šimtinėmis
ir tūkstantinėmis, o Tautos Fondas
pasitenkindavo kartą per metus
rinkliavomis visose lietuvių koloni-
jose. Čia šimtinių ar tūkstantinių
aukos yra rečiau pastebimos.

KL Fondas pradėjo spaudoje ra-
ginti vyresnio amžiaus tautiečius pa-
skirti savo palikimus šiam fondui.
Nemažas skaičius samoningų "sen-
jorų" atkreipė į tai dėmesį, ir atei-
tyje KL Fondas būtų sulaukęs tik-
rai gerų rezultatų. Dabar šioje sri-
tyje atsirado varžovas — Tautos
Fondas.

"T2" 1977 m. 49 nr. straipsnyje
"Palikimai tautos reikalams" tikrai
gražiai išaiškina, kad savo paliki-
mo reikalus (testamentus) nesu-
tvarkiusių tautiečių turtas teks Ka-
nados vyriausybei ar, dar blogiau,
Lietuvos okupantams, kurie už Ka-

nados dolerį duotų tik apie 50 ka-
peikų ir iš visos paliktos sumos dar
pasimūtų 70%... Viskas gražiai ir
įtikinančiai išdėstyta, bet tik įsivaiz-
duokime tautiečio padėtį, kai pas jį
kreipsis palikimo užrašymo reikalu
ir KANADOS LIETUVIŲ FONDAUS,
ir TAUTOS FONDAUS?

Mano nereikšminga nuomone,
neturėtų būti jokių varžybų dėl paliki-
mų. Reiktų palikti taip, kaip bu-
vo anksčiau — palikimus skirti Ka-
nados Lietuvių Fondui, o Tautos
Fondą remti vienkartinėmis metinė-
mis rinkliavomis.

Jurgis

RETAS ŽMOGUS

A.a. Telesforas Valius buvo retas
žmogus. 1945 m. jis po karo surado
Voralberge džiovininkus lietuvius ir
latvius, jų tarpe ir dail. Košubą, vie-
noje sanatorijoje. Tada man pavyko
gauti šiek tiek šalpos, slaptai įrašyti
į vienus sąrašus, gal ir su Ange-
lės Sungailienės ar D. Jasaitės tal-
ka, bei neoficialiai parūpinti šiek
tiek siuntinukų, kuriuos a.a. Teles-
foras jiems slaptai nuveždavo. Juo
tada galėjau pasitikėti kaip retu
žmogui. Taip pat ir tada, kai lietu-
vius, latvius ir estus reikėjo pa-
vesti "lenkais", gyvenančiais į va-
karus nuo Curzono linijos, ir tuo
būdu išgelbėti nuo repatriacijos 1945
m. birželio mėnesi. A. Mažiulis

SEKMES!

Kartu su prenumerata siunčiame
Jums visiems gražiausius sveikini-
mus ir nuoširdžiausius linkėjimus
1978 m. sėkmingai tęsti taip gražų
darbą išveivijoje. Nepameskime vil-
ties — Tėvynės padangėje visu švie-
sumu suspindės dar saulė... Pra-
ėjusį rudenį, man viešint ten, vis-
kas atrodė labai pilka, skurdų ir
liūdna... E. Karosienė

SVARINKIM

Radio programa "Margutis" Či-
kagoje skelbia: "Svarinkime aplinką.
Kovokime su vandens ir oro tarša".
Kalbant apie kūrybos estetiką, būtų
gera tarti: "Svarinkime lietuvių li-
teratūrą. Salinkime prostituciją sim-
bolizmą ir tarybinius milicininkus —
herojus iš mūsų literatūros".
Kazys Skalsgiris

Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos suvažiavimo dalyviai. Pirmoje eilėje sėdi ant suolo iš kairės: Urnevičius, Laukaitis, Rupinskaitė, kun. Petruskas, Pusedris, kun. Vaseris, Mikštas, kun. Butkus, Bakaitis, kun. Spurgis, pastarojo sesuo iš JAV, Čižauskas. Nuotr. A. Briedžio

Keturių svarstymų dienos

Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos suvažiavimas

J. VASILIAUSKAS

Australijoje kas antri metai ALKF rengia suvažiavimus. Toks suvažiavimas įvyko Adelaidėje 1977 m. gruodžio 28-31 d.d.

Gruodžio 28

Suvažiavimas pradėtas koncertacinėmis pamaldomis Sv. Kazimiero šventovėje. Po to sekė registracija, prezidiumo ir sekretoriato sudarymas, valdybos ir revizijos komisijos pranešimai bei diskusijos. Antrajame posėdyje buvo svarstomi reikalai savaitraščio "Tėviškės Aidai", kurį leidžia ALKF. Buvo išreikšta padėka vyr. redaktoriui kun. P. Daukniui už jo didelį darbą, redaguojant laikraštį. Buvo išreikšta keletas pagėdavimų dėl laikraščio turinio, pvz. nedėti to paties autoriaus ilgesnių straipsnių tame pačiame numeryje.

Vakare LK Centro salėje įvyko literatūros ir dainos vakaras, kurio programą atliko Australijos gyveną žodžio ir dainos menininkai: J. Mikštas, Pr. Pusedris, Vikt. Baltutis ir sol. G. Vasiliauskiene.

Gruodžio 29

9 v.r. Sv. Kazimiero šventovėje įvyko susitikimo valanda, kurią įdomiai pravedė Pertho lietuvių kapelionas kun. Petruskas.

Kun. A. Spurgis, MIC, skaitė paskaitą tema: "Bažnyčia moderniajame pasaulyje". Kun. Spurgis Australijoje yra žinomas kaip talentingas pamokslininkas. Vien tik jo pavadė su-traukė daug daugiau klausytojų — ne vien suvažiavimo dalyvių. Nors paskaita užtruko virš valandos, tačiau dėl minčių aktualumo ir vaizdingo jų perdavimo susidomėjimas paskaita buvo labai didelis. Po paskaitos diskusijose dalyvavo daug da-

lyvių ir svečių. Diskusijos truko net dvi valandas. Vakare Sv. Kazimiero šventovėje buvo iškilmingos pamaldos, o po jų teatras "Vaidila" suvaidino Pr. Pusedrio specialiai tai progai pritaikytą dramą "Sviesa nuo kalno". Tai Kristaus pamokslas nuo kalno minčių inscenizacija.

Gruodžio 30

Po pamaldų ir pusryčių, kuriuos paruošė Adelaidės Liet. Kat. Dr-jos narės, buvo suorganizuota išvyka į Christies Beach. Tai kurortinis Adelaidės priemiestis prie jūros, kur Adelaidės Sv. Kazimiero parapija turi nedidelę savo vasarvietę. Čia, be linksmosios dalies, įvairių organizacijų atstovai turėjo progos arčiau susipažinti ir pasitarti aktualiais katalikiškos veiklos klausimais bei užmegzti glaudesnius ryšius tolimesnei veiklai puoselėti.

Gruodžio 31

Rytą — pamaldos, o po to trečiasis ir paskutinis suvažiavimo posėdis. Buvo renkama nauja Federacijos valdyba ir revizijos komisija. Valdybon išrinkti: Viktoras Laukaitis, Algis Kairaitis, Valentinas Čižauskas, Vytautas Miliauskas, Halina Statkuvienė, Vida Vaitiekūnienė, Vincas Žiogas ir Henrikas Antanaitis. Kun. Pr. Vaseris, kaip dvasios vadas, įeina nerinktas. Manoma, kad naujuoju Federacijos pirmininku bus V. Laukaitis, jau anksčiau tas pareigas ėjęs per eilę kadencijų.

Paskutinis suvažiavimo renginys buvo N. Metų sutikimas L. K. Centro salėje.

Suvažiavimo metu buvo surengta ir nuostabiai graži lietuviškų kryžių bei smūkelių paroda, suorganizuota V. Miliausko ir Jaršovo. Daug ro-dinių buvo parduota.

"Tėviškės Žiburiams"aukojo

\$100: Toronto Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas; \$40: Juozas Vaškela; \$30: Lietuvių Evangelikų Liuteronų Moterų Draugija; \$25: JAV Lietuvių Fondas, JAV LB Pa m Beach County apylinkės v-ba, Hamiltono Lietuvių Žuklautojų ir Medžiotojų Klubas "Giedraitis"; \$20: J. Kaknevičius, Marija P. Ramūnas; \$18: Ona Velyvienė; \$15: Ošavos Medžiotojų ir Meškeriojų Klubas "Ešerys"; \$12: A. Matulionis; \$10: Jurgis Demikis, A. Blūdžius, J. P. Baltuonai, A. Prunskis, J. Revas, V. Aušrotas, E. Kardelienė, P. Lileikis; \$8: Br. Norkus, E. Dubinskas, A. Saladžiū, V. Norkevičius, A. Leparskis, L. Skripkutė, A. Banylis, V. Bukota, P. Baronas, M. Januška, P. J. Tumasas; \$6: K. Ratavičius, I. Vilimas, A. Poškus, dr. A. Valadka, M. Žemaitienė, A. Laurinaitis, A. Iškauskas; \$5: J. Kuprevičius, M. Masulis, J. Andrašiūnas, J. Paukštys, B. Paliokas, T. Tarydas, A. B. Riekevičiai, P. Sirutis, A. Vaičiūnas, E. Ginčauskas, G. Kaulius, J. Mikšys, W. Geras, J. Augustinavičius; \$4: R. M. Girša, B. Stonkus, V. Pivoriūnas, J. Mockaitis, J. Stanaitis.

\$3: S. Zatorskis, G. Vidmantas, V. Janulevičius, R. Geidukytė, A. Ališauskas, A. Panumis, J. Skeivėlas, O. Kuniutis, J. Petruskas, J. Rovas, K. Zara, V. Jokubaitis, J. Mickus, V. Butrimas, K. Meškauskas, V. Lapaitis, J. Pikelis, A. Sakus, L. Garbaliuskas, A. Sarpalius, J. Zvirblis, J. Zvirblis, P. Basys, M. Raškauskas, J. Puidokas, J. Karosas, A. Vapsva, V. Vasiliauskas, A. Pranckevičius, K. Majauskas, Nellie Berskys, V. Bičevičius, V. Dainys, A. Zalagėnas, S. Jokubilius, Jonas Vaitkus, V. M. Vaitkai, Vincas Babinskas, Z. Zaleskis, A. Statulevičius, P. Kairys, Jonas Serapinas, P. Maleckas, J. Gečienė, Jonas Steiblys, A. Žilėnas, E. Ažubalienė, St. Pilipavičius, A. Gar-ka, J. Rutkauskas, kun. J. Tautkus, J. Zubrickas, C. Metelis, B. Kondratas, S. Banelis, M. Kulokas, J. Macėsas, D. Keršienė, K. Sviežikas, A.

Gatautis, P. Polgimas, V. Tamošiūnas. \$2: A. Martišius, J. Kušlikis, L. Einikis, J. Lukša, S. Adamonis; \$1.75: V. Jasulionis; \$1: P. Odinas, J. Dragūnienė, M. Stanaitis, A. Trumpickienė, G. Steponavičius, S. Tolvaiša, V. Zebertavičius, P. Budvidis, O. Žiurinskienė, J. O. Dzermeika.

Rėmėjo prenumeratas atsuntė: \$30 — Marija Aukštaitė; \$25 — Antanas Baliukonis, J. Antanaitis, Antanas Bubelis; \$20 — Juozas Karasiejus, J. Dementavičius, Juozas Vaskėvičius, St. Kiršinas, J. Budreika, Vl. Nausėda, J. Cepaitis, H. Drabato, M. Malcius, St. Janušas, Pr. Dovidaitis, V. Januška, M. Gečas, J. Lukša, E. Stungurys, H. Sukauskas, J. Astrauskas, K. Daunys, J. Krasauskas, S. Dalius, J. Karka, Eug. Abromaitis, F. Noreika, J. Stalioraitis, Maria Valentina Soeur, J. Dobilas, M. A. Eliošiai, P. J. Tumasas, A. Dronsatavičius, Vladas Vaišvila, Vikt. Vaičiūnas, S. K. Gečai, Adolfas Rubinas, J. Petravičius, Juozas Kozeris, G. Virbickienė, K. Laucius, A. Senkus, A. V. Laniauskas, V. Kazlauskas, P. Žilinskas, J. Jakaitis, St. Rydelienė, A. Ankus, J. Riauba, St. Kowbell, K. Lukošius, R. Pociw, V. Streitas, O. Stasiulis, A. Čepulis, P. Pranaitis, J. Baliukas, kun. A. Sabas, Justas Stankus, F. Stirbys, J. Vanstonienė, V. Ročiūnas, J. Petro-nis, C. Rieckevičius, V. Bakūnas, G. M. Sernas, V. Vaitkus, M. Reijeris, B. Znotinas.

Nuoširdžiai dėkome visiems lietuviškosios spaudos rėmėjams.

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvius
Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontaktiniai lęšiai (contact lenses).

Laureatas poetas
BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Premija Brazdžioniui

Lietuvių Rašytojų Draugijos Lietuvos nepriklausomybės 60-čiui paminėti \$1.000 premija už poeziją, kurios mecenatas yra Klemensas Galiūnas, visais vertintųjų komisijos balsais paskirta Bernardui Brazdžioniui. Vertinimo komisiją sudarė: Leonardas Andriekus, pirm., Leonardas Žitkevičius, sekr., nariai — Nelė Mazalaitė - Gabienė, Henrikas Kačinskas ir Stepas Zbarskas. Komisijos posėdis įvyko 1978 m. sausio 14 d. Kultūros Židinyje, Brooklyne.

Komisija vadovavosi konkurso sąlygomis, kurių pirmasis punktas yra toks: premija gali gauti tik gyvas ir laisvajame pasaulyje gyvenęs poetas, kuris savo iškilnia poetine kūryba labiausiai gaivino, įkvėpė ir stiprino lietuvių tautą vienu ar kitu metu nuo 1918 iki 1978 metų.

Romano premija — Anatolijui Kairiui

XXVII-jį "Draugo" romano konkursą laimėjo čekagietis rašytojas ir dramaturgas Anatolijus Kairys. Vertintųjų komisija — pirm. P. Gaučys, sekr. D. Kučnienė, nariai P. Razminas, J. Toliušis ir C. Grincevičius, perskaitę 12 gautų romanų, geriausiu pripažino "Po Damoklo kardą", pasirašytą Pelėdos slapyvardžiu. Ta Pelėda buvo A. Kairys. Jam teks \$1.000 premija, paripinta mecenatų Ados ir Andriaus Skučų, gyvenančių Lake Worth, Floridoje. Premijuotasis romanas ryškiais charakteriais bei stipria intriga atskleidžia II D. karo įvykius Lietuvos provincijoje.

Naujasis laureatas yra parašęs keletą scenos veikalų, kurie išeivijos teatru buvo nekartą vaidinti. Taip pat jis yra bandęs savo plunksną ir poezijoje — išleisdamas lyrikos rinkinį. Kurį laiką vadovavo JAV LB kultūros tarybai ir gyvai reikišėsi visuomeninėje veikloje bei periodinėje lietuvių spaudoje.

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

MEDUS --
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Pas kolonijinio meno žinova

Gedimino Orento meno galerija Venecueloje

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Sakoma, jog žmogus ne vien tik duona ir druska yra gyvas. Vieną ūkanotą, šaltą rytą parūpo aplankyti mūsų tautiečio Gedimino Orento meno galeriją Karake ir pasigrožėti senovės menu. Vos tik įžengus į galerijos patalpas, rodos, į tave prabyla istorija: statulos, miniatiūros ir paveikslai, slėpdami savyje šimtmečių gyvenimą.

Malonu, kad turime tautiečių, kuriems pasisekė prisiveržti virš vidutinio žmogaus gyvenimo lygio. G. Orentas yra laikomas vienu iš gerųjų kolonijinio meno žinovų P. Amerikoje. Yra kviečiamas į pasitarimus patvirtinimui bei nustatymui meno kūrinių autentiškumo. Šis darbas yra atsakingas, reikalaujantis didelio supratimo ir patyrimo.

Spaudos bendradarbis

G. Orentas gimė 1915 m. Petrapilyje, Rusijoje. Ten I D. karo metu tėvas vertėsi prekyba. Grįžęs į Lietuvą, gyveno Kudirkos Naumiestyje, Kybartuose ir Kaune. Fotografo specialybę įsigijo visai pripuolamai. Nuvažiavęs į Jūros Dieną Klaipėdoje, padarė daug nuotraukų. Jo draugai — įvairių laikraščių redaktoriai ir spaudos darbuotojai nusiskundė, kad neturi gražių nuotraukų spaudoai. Gediminas tik ką buvo atsiėmęs savo nuotraukas iš foto laboratorijos. Pamatęs jas, spaudos žmonės susižavėjo. Tuoju G. Orentas buvo pakviestas bendradarbiauti spaudoje. Talkino "Lietuvos Aidui", "N. Romuvai", "Ūkininko Patarėjui", "Kariui", "Jaunajai Lietuvai" ir kitiems. Vėliau įsteigė savo leidyklą: gamino Lietuvos vaizdų atvirukus, vokus ir pirmasis išleido "Kauno albumą". 1937 m. buvo sporto olimpiados Lietuvoje katalogo koredaktoriaus.

Žingsniai Venecueloje

Į Venecuelą atvažiavo su įsigytais Vokietijoje meniškais paveikslais, planuodamas įsteigti meno galeriją, bet savo sumanymą galėjo įgyvendinti tik po 12 metų. Venecuela tuo metu neturėjo meniško fotografo. Gediminas pradėjo dirbti tokį pat menišką fotografo darbą, kaip ir Lietuvoje. Susirijo su Venecuelos valdžios organais. Prezidentūroje turėjo daugybę galimybių — atlikdavo visus valdžios užsakymų darbus.

G. Orentas Venecuelą pažįsta geriau nei čia gimęs vietovės žinovas. Kartą augstas prezidentūros valdininkas taip išsireiškė:

GEDIMINAS ORENTAS Venecueloje su savo vaikais

kė: jei nori ką žinoti apie Venecuelos vietas, kreipkis į G. Orentą. Venecuela turi nepaprastai daug gražių gamtos vaizdų. Pačios gražiausios vietos yra Canaima su savo tropikiniais miškais, kriokliais, Amazonės sritys su neišbrendamais džunglių miškais ir viena didžiųjų upių Orinoko.

Fotografijų parodų G. Orentas surengė daug. 1952 m. gavo Karako miesto I premiją. Kai kurios parodos buvo surengtos pagal valdžios užsakymus.

Meno rinkiniai

Senienų meną Gediminas jau buvo pradėjęs rinkti Lietuvoje 1937 m. Iš žinomų paveikslų turėjo du dailininko Luis de Morales, kurių vieną jau pardavė. Abu paveikslai yra pažymėti meno knygoje "History of Classic Painting".

Meno kūrinių rinkinių turi daug. Jų tarpe yra vertinga miniatūrų kolekcija, susidedanti iš pasaulinio masto dailininkų kūrinių, kaip Renoiro ir kitų, iš 17-18 šimtmečio. Turi Williamo Hogarto paveikslą (vienas geriausių 18 š. anglų dailininkų). Didžiausia suma už parduotą paveikslą siekė 25.000 dolerių.

Meno kūrinius G. Orentas daugiausia perka Kolumbijoje, Peru, Ekvadore ir Meksikos valstybėse. Venecueloje meno kūrinių paklausa yra didelė, nes yra stambių meno kūrinių rinkėjų. Meno kūrinių pirkimas yra laimės dalykas. P. Amerikoje dar yra galima nupirkti pasaulinio masto paveikslą už porą tūkstančių dolerių.

Archeologinių meno kūrinių G. Orentas turi apie 1.000. Seniausią prekolumbinių figurą yra 4.000 metų senumo. Turi tokių meno kūrinių, kurių visai neparduoda. Iš viso yra inves-

tavęs 1.000.000 bolivarų į savo meno kūrinius (doleris — 4.30 bol.). Jo klientūrą sudaro patys didieji Venecuelos meno kūrinių rinkėjai. Gediminas yra vienišas, kuris turi Venecuelos ir kitų P. Amerikos kraštų išvaduotojo Simono Bolivarą po mirtinę kaukę. Ateityje Gediminas planuoja išplėsti savo kūrinių pirkimą ir pardavimą. Tuo tikslu ketina lankytis Europą ir dalį P. Amerikos kraštų.

Praktiniame gyvenime

1976 m. Gediminas su šeima turėjo didelę automobilio nelaimę Kolumbijos valstybėje — su sidūrė su autobusu. Stebuklingu būdu išliko gyvas, nors kaulų lūžių turėjo daug. Sveikata dar ir dabar pilnai neatsitaisė. Tačiau Gediminas yra visuomet linksmas ir malonaus būdo, spaudai ir lietuvių bendruomenei duosniai aukoja. Moterys jį vadina dideliu "džentelmenu". Mūsų menininkės jį dažnai apdovanoja brangių gėlių puokštelėmis.

G. Orentas turi sūnų Gediminą, kuris gyvena Marakaibo mieste, žibalo žemėje, yra stambus prekybininkas, turi nuosavą lėktuvą.

Nepaprastai malonu buvo pasijusti daugelio praėjusių šimtų metų gyvenimo liudininke, pasigrožėti tuometinių dailininkų meno kūrinių. Prieš šimtus metų tie menininkai galbūt neturėjo nė duonos kąsnio, o šia diena jų kūrinių parduodami už tūkstančius ir milijonus dolerių ar bolivarų.

Viskas išnyksta ir keičiasi. Tik maža dalis tepalieka istorijai. Bet klasikinis menas juo daugiau metų sulaukia, juo brangesnis ir vertingesnis darosi. Šios rūšies meno pažinimas yra ilgų metų studijų vaisius.

Palinkėjau Gediminui pilnos sveikatos ir laimės surasti bent vieną Velazquezo ar Renoiro meno kūrinių kaip atpildą už daugelio metų darbą.

Pajieškojimai

Artimieji Lietuvoje įieško Zuzanos Vaičiūnienės, gyvenusios Sudburyje ir Elliot Lake vietovėje. Ji pati arba žinantys apie ją prašomi atsilipti "T. Žiburių" administracijos adresu.

Povilo Krūminio, gyv. Kanadoje, arba jo sūnaus Andriaus, gimusio Kanadoje, įieško dukterėčia Vilhelmina Samukienė: Lithuania, Biržų raj., Pabiržės valsč., Daudžgiurių k. "TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" metinė prenumerata — \$12, naujiems skaitytojams — \$9. Norintiems susipažinti "TŽ" siunčiami nemokamai.

Kaip galite sutaupyti lėšas su senais "Wintario" bilietais?

Štai kaip veikia planas:

Žiūrėkite šio ženklo

Nuo sausio 20 dienos už senus "Wintario" bilietus galite gauti nuolaidą nuo Kanados knygų bei žurnalų kainų.

Šis planas vadinamas "HALF BACK", nes gaunate atgal pusę sumos, kurią buvotė sumokėję už bilietą. Bilieto kaina — vienas doleris, bet įeigu jis loterijoje nelaimi, jo vertė tebėra 50 ct. pagal naują "HALF BACK" programą.

Štai kas reikia daryti:

Pasirašyti ant kiekvieno loterijoje nelaimėjusio bilieto antrosios pusės — pavarde ir adresu. Toks bilietas yra vertas 50 ct., ir juo galite pasinaudoti, pirkdami Kanados autorius knygą arba užsisakydami kanadišką žurnalą.

Galite pasinaudoti iki keturių bilietų \$2.00 nuolaida gauti už bet kurią tinkamą knygą arba žurnalą prenumeratą, jei knyga ar prenumerata kainuoja bent \$3.00.

Kur gauti knygas?

Jas galite gauti kiekviename Ontario knygyne, turinčiame iškabą "HALF BACK". Reikia tik atsiųsti pasirašytus "Wintario" bilietus.

Kaip gauti žurnalų nuolaidas?

Pasirinkite žurnalą iš "HALF BACK" lapelio, gaunamo šiame plane dalyvaujančiuose knygynuose, "Wintario" bilietų parduotuvėse arba kultūros bei pramogų ministerijos įstaigose. Tada užpildykite pridėtą užsakymo atkarpą ir nusiųskite drauge su pasirašytais "Wintario" bilietais bei atitinkamos sumos čekiu.

Kurie bilietai priimami?

"HALF BACK" programa prasidėjo sausio 20 ir baigsis 1978 m. balandžio 12 dieną. Priimami tik šeši "Wintario" traukimų bilietai, būtent: sausio 19, vasario 2, vasario 16, kovo 2, kovo 16 ir kovo 30. Sausio 19 traukimo bilietai buvo pradėti parduodami sausio 6. Jie galioja, pagal "HALF BACK" programą, iki balandžio 12.

"HALF BACK" yra nuolaidų programa, kuri visus "Wintario" bilietus padaro vertingais.

Robert Welch,
Minister of Culture and Recreation
William Davis, Premier

Province of Ontario

DAIL. ADOMAS VARNAS, prieš keletą metų lankęsis Toronto meno galerijoje. Jam 1979 m. sausio 1 d. sueis 100 metų amžiaus

Breimerio "Skambantis laikas"

PR. NAUJOKAITIS

Keičiasi laikai, keičiamės ir mes juose — senovėje sakė romėnų poetas. Ir iš tikrųjų bėgantis laikas keičia ir kūrybos priemones, jos turinį ir net kriterijus. Ši įžanga reikalinga prieš pradėdant kalbėti apie neseniai išleista Felikso Breimerio poezijos rinkinį "Skambantis laikas" antrąją laidą. Pirmasis to vardo rinkinys buvo išleistas 1932 m. Kaune. Tuo metu jaunas poetas F. Breimeris aktyviai reikšėsi "Šatrijos" gyvenime, savo eilėraščius spausdino "Karyje", "Gaisuose", "Ateityje", "Akademike", "N. Romuvoje", "Naujojo Kartoj", net "Židinyje". Savo kūrybos linkmę priklausė prie naujos formos įskieptojų. Dalyvavo literatūros vakaruose, savo eilėraščius skaitė per radiją, ir lietuvių kalbą išvertė Šilerio "Maria Stuart", Sekspyro "Macbeth".

F. Breimeris yra gimęs 1911 m. sausio 26 d. Rygoje. I D. karą praleido Suomijoje. Kaune baigęs "Saulės" gimnaziją, senąsias kalbas studijavo Kauno universiteto humanitariniame fakultete (1929-1937). Kauno vokiečių gimnazijoje dėstė lotynų kalbą. Tremties metais Vokietijoje mokytojavo lietuvių gimnazijoje (Watenstete). Atvykęs Amerikon, apsigyveno Čikagoje. Išeivijoje kūrybos darbas reikšėsi labai nežymiai ir liko lyg užmirštas visų antologijų redaktorių ir išeivijos literatūrinių gyvenimo vertintojų. Taigi "Skambančio laiko" antrąją papildyta laida F. Breimeris vėl grįžta į lietuvių poezijos pasaulį. Tačiau jo rinkinį, kuriame vis dėlto dauguma yra senųjų eilėraščių, reikėtų vertinti iš laiko perspektyvos. Dabartiniai poezijos kriterijai jo eilėraščiams nevisai tikti.

Pirmasis rinkinio skyrelis "Lenktynės ir šypsenos" ir motyvais, ir forma yra artimas "Keturių vėjų" krypčiai. Čia lekia, dunda mašinos, ir erdves veržiasi lakūnai, lyrinis herojus slenka juodu gatvių asfaltu pro rėkiančias reklamas, jo mintys — revoliucinės, įsiekio palyginimų iš sporto terminų, iš modernių šokių, o jo siela (dūša) eđa "penkios nebaigtos moralės skolos" (11 p.). Siame skyriuje idėjas ir eiliuotas fejletonas, sukurta jau Amerikoje apie naujuosius imigrantus alijošinių stiliumi.

Nutilo visa.
Tamsoj paskendo
Ir aukštas medis,
Ir mažas lapas... (23 p.)

Blogiau F. Reimeriui sekasi kurti deklaracinę patriotinę poeziją skyriuje "Veidu į Lietuvą". Gal tik vienintelis B. Brazdžionis pakiliai patriotinei poezijai vis dar suranda nenudėvėtų metaforų ir įtaigių simbolių. O F. Breimeris eiliuoja tik kilnią publicistiką. Ir istorinė poemėlė apie kryžiuočių nužudytus Vytauto vaikus, nors ir sklandžiai sueliuota, bet gilesnio įspūdžio nedaro. Atrodo, nereikalingas rinkinio priedas ir tie vokiški ir lotyniški eilėraščiai (nebent parodo autoriaus svetimų kalbų mokėjimą).

I F. Breimerio rinkinį žiūrint iš nepriklausomos Lietuvos antrojo dešimtmečio perspektyvos, galima teigti, kad jis yra lygus daugeliui to meto debiutinių rinkinių. Rinkinio papildytas pakartojimas žymi autoriaus norą grįžti į poezijos pasaulį.

Feliksas Breimeris, SKAMBANTIS LAIKAS. Eilėraščiai. II papildyta laida. Viršelis dail. A. Korsakaitės. — Sutkuvienės. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Čikagoje 1977 m., 72 psl. Leidėjas ir kaina nenurodyti.

Reikia papildomos paramos

Dailininkų A. A. Tamošaičių knygai "Lithuanian National Costume" išleisti vajuos komitetas nuoširdžiai dėkoja knygos prenumeratoriams ir rėmėjams už greitą atsiliepimą bei duosnia paramą šiam tikslui įgyvendinti.

Komiteto pirm. Irena Meiklė-john užmezgė ryšius su provincinės ir federacinės valdžios pareigūnais ir turi daug viltingų idėjų idėjų rūmų sienų, kitiems — galėsio neturįs racionalistas, dar kitiems — užsimaskavęs ateistas. Atrodo, kad autorius sutinka su jaunuojų Marksu, kuris taip pat Hegelį laikė ateistu. Pagal autorių, hegelizmas — "pagristai laikomas ateizmu" (p. 255) Tiesa, žymus Hegelio komentatorius Alexandre Kojėve nepripažino taip pat hegelizmui jokios transcendentinės minties. Tačiau jei yra klaida hegeliškąjį Absoliutų padaryti asmeniniu Dievu, lygiai neleistina, kaip Kojėve daro, jam paneigti bet kokią transcendenciją bei suto-lyginti jį su sudievinu žmogumi. Nors autorius mano kitaip, bet man atrodo, kad Feuerbachas teisingai įžiūrėjo hegelizme "tradicinę krikščionybės teologiją, dialektiškai išreikštą" (p. 273, 275). Prieš kiek laiko pasirodė Claude Bruaire "Logique et religion chrétienne dans la philosophie de Hegel" (1964). Šis jaunas prancūzų filosofas taip pat mano šioje studijoje, kad Hegelis nieko kito neįrodinėjo, kaip Absoliutui apsi-reiškimą Kristuje, ir kad jis padarė iš to filosofines išvadas. Hegelio "Logika" nesanti abstrakčių idėjų rūmai, o besisietojanti su krikščioniškąja teologija. Jei turime prieš akis ne tik "Logiką", bet ir jo "Religijos filosofiją", tai iš tikrųjų nėra jau taip lengva Hegelį padaryti ateistu. (Bus daugiau)

Komitetas susilauks dar bent kiek paramos. Mes išsiuntinėjom laiškus, paaiškindami savo tikslą ir prašydami knygą užsisakyti bei paramai auką. Tuos, kurių pavardžių ar adresų nežinome, norime dar kartą painformuoti, kad knygą "Lithuanian National Costume" bus išleista anglų kalba su gausiomis iliustracijomis.

Ypatinai prašome jaunesnės kartos šeimas nepraleisti progos užsisakyti šią knygą, kuri bus graži lietuviška puošmena ir reprezentacija jų namuose. Knygos prenumeratora — \$25, garbės prenumeratora — \$100. Cekių rašyti "Lithuanian National Costume" vardu ir siųsti: M. Vasiliuskienė, 51 Smithfield Dr., Toronto, Ont.

Vajaus komitetas

DVI NAUJOS J. BURKAUS KNYGOS
"DU DVASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI", 444 psl., JAV \$8.50, ir "KONNERSREUTHO TERESĖ" (Neumanaitė), \$5.00. Užsakyti: "Sūduva", 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, USA

FLYNN'S gėlių krautuvė
(savininkai latviai)
Gėlės įvairioms progoms. Pristatoma 2 kartus į dieną ir visas liginės ir laidotuvių namus. Savininkė DIANA WALTERS pataria ir su-tvarko gėles vestuvėms. Adresas: 139 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont. M6R 2L2. Tel. 534-2424

(Kirchenstr. 5, 8939 Bad Woerishofen, W. Germany), kun. B. Liubinas, kun. R. Krasauskas.

I LAISVĖ, keturmėnesinis Lietuvių Fronto bičiulių žurnalas, 1977 m. 71 (108) nr. Šį nr. redagavo Vyt. Vaitiekūnas. Redakcijos adresas 341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207.

AIDAI, mėnesinis kultūros žurnalas, 1977 m. 8 (303-318) ir 9 (304-319) nr. Redaktoriai — dr. Juozas Giniūnas (27 Juliette St., Boston, Mass. 02122, USA). Administratorius — T. Benvenutas Ramanas, OFM, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA. Metinė prenumeratora — \$15.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

XXV-JI EUROPOS LIETUVISKŲJŲ STUDIJŲ savaitė įvyks š.m. liepos 16-23 d.d. V. Vokietijoje, Freisinge prie Muencheno, kardinolo Diefnerio rūmose. Muenchene prieš Kalėdas posėdžiavęs rengėjų komitetas paskaitų moderatoriais išsirinko dr. K. J. Čeginską, V. Natkevičių ir dr. J. Norkaitį; į organizacinę komitetą pakviesti: A. Griniūnienė, inž. R. Hermanas, M. Landas ir Kr. Pauliukevičiūtė, meniniam renginiam — dr. B. Norkaitienė. Savaitėje bus paminėtos dvi sukaitys — Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo šešiasdešimtmėtis ir savačių rengimo dvidešimtpenkmėtis. Dalyvio mokeskis: suaugusiems — 250 DM, jaunimui — 50 DM; registracijos: suaugusiems — 30 DM, jaunimui — 20 DM. Registruoti iki š.m. birželio 1 d. pas Aliną Griniūnienę, Diamantstr. 7, 8 Muenchen 50, W. Germany. Tel. 089-150 44 71. Registruojantis suaugusieji turi pasiūti po 130 DM, o jaunimas — po 70 DM į VLB krašto valdybos žinioje esančią sąskaitą: Litauische Studienwoche, Konto Nr. 8.9340.02, Volksbank Kreis Bergstrasse, Bankleitzahl 553 915 00, 6840 Lampertheim, W. Germany.

POETO OSKARO V. MILASIAUS 100 metų gimimo sukaktį Buenos Aires lietuvių paminėjo Argentinos Lietuvių Centre. Paskaitą apie jo kūrybą, iliustruotą septyniom poemom, skaitė ispaniškai kuriantis dr. Aldo Miguel Slepetyš. Tarp klausytojų buvo valstybinę Urugvajaus literatūros premiją laimėjęs rašytojas R. Carambula, meno galerijos "Athemisa" direktorius J. S. Castelli, literatūrinio žurnalo "Urizen" atstovai J. R. Lopez ir R. Carrera.

LITUANISTIKOS INSTITUTAS išleis Čikagoje įvykusio VI-jo savo suvažiavimo darbus, į kuriuos buvo įtrauktos humanitarinės paskaitos, užėmusios daugiasia vietas III-ame mokslo ir kūrybos simpoziume. Humanitarinis simpoziumo programa buvo paruošta Lituanistikos Instituto skyrių vedėjų su koordinatore dr. J. Rėklaitiene. Pastaroji redaguos minėtąjį leidinį.

ČIKAGOS JURBARKIEČIAI ruošiasi išleisti vėloninės rašytojo Antano Giedraičio paruoštą monografiją "Mūsų Jurbarkas". Ji apima seniausią istorinę žinią, geografinius duomenis, archeologines iškasenas, visą šios apylinkės gyvenimą nuo senųjų iki dabartinių laikų. Leidėjų komitetas sudarė: S. Tamošaitė-Endrijonienė, 7305 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60629; A. Galinaitis, 6937 So. Rockwell St., Chicago, Ill., 60629; C. Bilūnaitė - Mitkienė, 7211 So. Whipple Ave., Chicago, Ill. 60629. Komitetas kviečia talkon leidybą, mecenatus, rėmėjus ir prenumeratorius. Jų pavardės bus paskelbtos monografijoje. Iš leidėjų laukiama \$100 aukos, kuria galima įamžinti ir mirusių artimųjų asmenį, iš mecenatų — \$50, iš rėmėjų — \$25, iš prenumeratorių — \$12. Jurbarkiečiai ir kiti lietuvių, susidomėję šia monografija, prašomi kreiptis į komiteto narius.

DAIL. ADOLFO VALESKOS vitražai papuošė Florsheim krautuvės pastato lubas Čikagos miesto centre. Tokių vitražinių lubų jis yra sukūręs ir kitoms minėtoms bendrovės krautuvėms įvairiuose JAV miestuose. Dail. A. Valeskos vitražų Čikagos mieste taipgi yra Marshall Field, Lake Shore Towers, O'Hare aerodromo pastatuose ir privačiose rezidencijose.

PROF. DAIL. ARVYDO ALGMINO tapybos paroda du savaitgalius prieš Kalėdas vyko M. K. Čiurlionio galerijoje, Čikagos Jaunimo Centre. Jos atidaryme dalyvavo daug svečių amerikiečių — dailės institutų profesorių, studentų, meno galerijų atstovų. Dail. A. Algminas parodai buvo atrinkęs 24 siurrealistu pasižymėjusių savo darbus — portretus, natūrmortus, peizažus.

AMERIKOS LIETUVIŲ BIBLIOTEKOS knygų leidyklai Čikagoje kompoz. J. Žilevičius yra įteikęs stambų veikalą "Amerikos lietuvių muzika, teatras ir šokis", turėsiantį daug istorinių nuotraukų. Veikalą greičiausiai teks išleisti dviem tomais, nes vien tik biografijų yra apie 400. Jis bus panašus į ankstesnį leidinį "Palikę tėviškės samus" ir "Pennsylvanijos angliakasių Lietuva". Kompoz. J. Žilevičius, įžengęs į 87-tuosius savo amžiaus metus, dar turi pukią atmintį, tik ji kamuoja regėjimo nusilpimas. Ruošiant šį veikalą, kompoz. J. Žilevičius talkino jo sekretorės I. Serelienė, D. Gierštienė ir R. Smolskienė. Jį jau 12 metų kartu su gausiu muzikiniu archyvu globoja Čikagos lietuvių jėzuitai.

DR. ALDONA SLEPETYTĖ - JANACIENĖ, profesorijanti Niujorko Pace universitete, antara kartą buvo išrinkta svetimų kalbų ir literatūros dekanė. Ji dažnai skaito paskaitas lietuvių bei amerikiečių organizacijoms, vadovauja konferencijoms, suvažiavimams. Čikagoje įvykusiame III lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziume dr. A. Slepetytė-Janacienė skaitė paskaitą "O. V. Milašiaus įnašas lietuvių tautai".

DAILĖS PARODŲ RŪMUOSE Vilniuje tapybos parodą surengė dail. Stasys Jusonius, sutelkęs apie 200 darbų, sukurto pastarųjų 25 metų laikotarpyje. Vyruvo Lietuvos kaimo peizažas, darbo žmonės. Kaimiškų vaizdus, pasižymėjusių optimistine nuotaika, papildė figūrines kompozicijas ir natūrmortai.

VILNIAUS MENO DARBUOTOJŲ RŪMUOSE su koncertais viešėjo Vilniaus konservatorijos Klaipėdos fakultetų dėstytojai. Programa buvo trijų dalių. Pirmąją atliko vargonininkai A. Kiškelytė ir Z. Survilaitė, su A. Kiškelytė dueta grojė vałtorinis Z. Čmeliauskas. Antroji dalis buvo skirta dokumentiniam studentų filmui "Nuo šventės iki šventės", kuris žiūrovus supažindino su meniniais Klaipėdos fakultetų kolektyvais, studentų gyvenimu. Apie šios augstosios mokyklos atleities planus kalbėjo praeektorius V. Jakelaitis. Trečiojoje programos dalyje fortepijonines S. Prokofjevo miniatiūras atliko pianistė J. Neniškytė, klaipėdiečių dėstytojų kompozitorių J. Domarko, J. Pauliko, P. Fledžinsko kūrinius — fortepijoninis G. Osipkovo ir N. Blauberger duetas, pianistai A. Kiškelytė ir P. Fledžinskas. Koncerte taipgi dalyvavo sol. O. Čulnova, krūzetistas P. Narušis, pianistė A. Bružienė, programą užbaigęs birbynų kvintetas. Klaipėdiečių pasirodymą Vilniuje komentavo muzikologė A. Žiūraitytė.

TREČIA SAVO DARBU PARODA prieš Kalėdas Vilniaus dailės parodų rūmose surengė dail. Alfonsas Krivickas, mokytojujantis Vasario 16 gimnazijoje, V. Vokietijoje. Parodos atidaryme kalbėjo Dailininkų Sąjungos valdybos pirmininko pavaduotojas K. Bogdanas ir propagandinės reklamos joje įsiektojas "Tėviškės" draugijos pirm. P. Petronis. Šį kartą A. Krivickas parodai buvo atvežęs apie pusimtį savo darbų, sukurto 1972-76 m., susijusių su kosminiu pasauliu ir nauju požiūriu į liaudies meno ištakas.

KLAIPĖDOS RAJONO mėgėjiškų teatrų konkursą "Drama-77" laimėjo Kretalingės kultūros namų grupė, vadovaujama B. Petrauskienės.

VALSTYBINIS KAUNO CHORAS, vadovaujamas Petro Bingelio, gastroliauo R. Vokietijoje. Jo koncertai buvo surengti Weimare, Erfurte, Eisenache ir kituose miestuose. Išvykos repertuare — lietuvių liaudies dainos, vietinių ir užsienio kompozitorių kūrinių.

FOTOGRAFIJOS SALONE vilniečiai turėjo progą susipažinti su dešimties fotografų nuotraukomis. Parodoje dalyvavo: latvis J. Gleizdas, čekoslovakas B. Bieliška, bulgaras S. Stalevas, J. Saitas iš V. Vokietijos, jugoslavai I. Sužnevičius, austras D. Dopleris, portugalas A. Sekeira, lenkas T. Kovalskis, italas V. Ranconis ir amerikietis V. Li. Didžioji nuotraukų dalis buvo portretai.

RASYTOJŲ SĄJUNGOS poetų sekcija Vilniuje surengė pokalbį apie išeivijoje mirusį Henriką Radauską bei jo kūrybą. Įvadinį žodį tarė sekcijos pirm. A. Baltakis. Pagrindinį pranešimą padarė V. Kazakevičius, H. Radausko eilėraščius skaitė aktorius L. Noreika, atsiminimai dalijosi poetai A. Churginas ir A. Miškinis.

PLUOSTO PREMIJŲ susilaukė 1977 m. kūrinių meno savielkai. Pirmąją B. Dauguviečio premiją laimėjo G. Kanovičiaus pjesė "Brolis ir sesuo", antrąją — L. Jacinevičiaus pjesė "N kilometre". S. Simkaišas vardo premijos kompozitoriams paskirtos: I — J. Juozapaitė, II — J. Juozapaitė, III — J. Juozapaitė, IV — J. Juozapaitė, V — J. Juozapaitė, VI — J. Juozapaitė, VII — J. Juozapaitė, VIII — J. Juozapaitė, IX — J. Juozapaitė, X — J. Juozapaitė, XI — J. Juozapaitė, XII — J. Juozapaitė, XIII — J. Juozapaitė, XIV — J. Juozapaitė, XV — J. Juozapaitė, XVI — J. Juozapaitė, XVII — J. Juozapaitė, XVIII — J. Juozapaitė, XIX — J. Juozapaitė, XX — J. Juozapaitė, XXI — J. Juozapaitė, XXII — J. Juozapaitė, XXIII — J. Juozapaitė, XXIV — J. Juozapaitė, XXV — J. Juozapaitė, XXVI — J. Juozapaitė, XXVII — J. Juozapaitė, XXVIII — J. Juozapaitė, XXIX — J. Juozapaitė, XXX — J. Juozapaitė, XXXI — J. Juozapaitė, XXXII — J. Juozapaitė, XXXIII — J. Juozapaitė, XXXIV — J. Juozapaitė, XXXV — J. Juozapaitė, XXXVI — J. Juozapaitė, XXXVII — J. Juozapaitė, XXXVIII — J. Juozapaitė, XXXIX — J. Juozapaitė, XL — J. Juozapaitė, XLI — J. Juozapaitė, XLII — J. Juozapaitė, XLIII — J. Juozapaitė, XLIV — J. Juozapaitė, XLV — J. Juozapaitė, XLVI — J. Juozapaitė, XLVII — J. Juozapaitė, XLVIII — J. Juozapaitė, XLIX — J. Juozapaitė, L — J. Juozapaitė, LI — J. Juozapaitė, LII — J. Juozapaitė, LIII — J. Juozapaitė, LIV — J. Juozapaitė, LV — J. Juozapaitė, LVI — J. Juozapaitė, LVII — J. Juozapaitė, LVIII — J. Juozapaitė, LVIX — J. Juozapaitė, LX — J. Juozapaitė, LXI — J. Juozapaitė, LXII — J. Juozapaitė, LXIII — J. Juozapaitė, LXIV — J. Juozapaitė, LXV — J. Juozapaitė, LXVI — J. Juozapaitė, LXVII — J. Juozapaitė, LXVIII — J. Juozapaitė, LXIX — J. Juozapaitė, LXX — J. Juozapaitė, LXXI — J. Juozapaitė, LXXII — J. Juozapaitė, LXXIII — J. Juozapaitė, LXXIV — J. Juozapaitė, LXXV — J. Juozapaitė, LXXVI — J. Juozapaitė, LXXVII — J. Juozapaitė, LXXVIII — J. Juozapaitė, LXXIX — J. Juozapaitė, LXXX — J. Juozapaitė, LXXXI — J. Juozapaitė, LXXXII — J. Juozapaitė, LXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXV — J. Juozapaitė, LXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXVIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXX — J. Juozapaitė, LXXXXXXXXI — J. Juozapaitė, LXXXXXXXII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIII — J. Juozapaitė, LXXXXXXXIV — J. Juozapaitė, LXXXXXXXV — J. Juozapaitė, LXXXX

CHOLKAN**R. CHOLKAN & CO. LTD.**
REAL ESTATE

SWANSEA, puikus vos keliųolikos metų senumo originalus tributas, vandeniu-alyva šildomas; privatus įvažiavimas; būtinai turi būti parduotas; atviras pasiūlymas.

PRINCE EDWARD DR. - BERRY RD., 3 miegamųjų vienaauštis, pilnai užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiavimu; galima tuojau užimti; prašoma kaina — tik \$78.900.

ROYAL YORK - DUDAS, 8 kambariai per du augštus, balkonai, plius 4 kambariai rūšyje, 4 prausyklos; vos 6 metų senumo; apšildomas plaukiojimo baseinas, gražus kiemas, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.

JANE - BLOOR, atskiras 7 kambarių namas, 2 prausyklos, vandeniu-alyva šildomas; garažas su privačiu įvažiavimu; netoli požeminio stoties; prašoma kaina \$74.900; namas be skolų.

ROYAL YORK - BLOOR, 5 kambarių vienaauštis, užbaigtas rūšys su atviru židiniu, garažas su privačiu įvažiavimu, arti Bloor.

SWANSEA, gražus kvadratinio plano 7 kambarių atskiras namas; 2 prausyklos, užbaigtas rūšys; namas be skolų, gražioje ramioje gatvelėje.

INDIAN RD. - BLOOR, atskiras 10 kambarių namas; užbaigtas rūšys, kvadratinis planas, platus privatus įvažiavimas su dvigubu garažu; viena skola; visai netoli Bloor ir Lietuvių Namų.

16 ĮSTAIGŲ JŪSŲ PATARNAVIMUI TORONTE IR
ONTARIO PROVINCIJOJE.**P. KERBERIS,**
2336 BLOOR STREET WEST

tel. 763-5555

namų 535-1584

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 13 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų 8¼%
Antradieniais 10 - 3	pensijų ir namų s-tas 8½%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7%
Ketvirtadieniais 10 - 8	depozitų-čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10 - 8	
Šeštadieniais 9 - 1	DUODA PASKOLAS:
Sekmdieniais 9.30 - 1	asmenines 9½%
	nekiln. turto 9¼%
	investacines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10.000. Parduodama "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Priėmęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Autorite Sales and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

Lietuviška maisto gaminių krautuvė PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVICIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo" aparatus, lietuviškas plokšteles ir suvenyrus.

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

IRMA IR KAZIMERAS STANKEVICIAI, gyvenantys Montrealyje ir sulaukę 50 metų vedybinės sukakties. Ši sukaktis buvo gražiai paminėta 1978 m. sausio 1 d. p.p. H. ir J. Paukščių rezidencijoje Toronte. Pobūvį surengė sukaktuvinių dukterys — p. Macerinskienė ir p. Paukštienė bei jų šeimos. Sukaktuviniškai gavo daug sveikinimų, jų tarpe — ir iš Kanados premjero P. E. Trudeau. Artimieji linki jiems sveikatos ir geriausios sėkmės

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ruošti konkrečius planus iki š. m. kovo 31 d. Problema taipgi sudaro dabartinę CRTC komisijos politiką, verčianti visas kabelio bendroves kanadiškiei televizijos stotis perkelti į pagrindinių kanalų skalę. Naujoji etninė stotis iš jos turėtų išstumti kurią nors Buffalo televizijos stotį ir dėlto susilauktų daugelio kanadičių protesto. Iš pagrindinės skalės išjungiamas stotis kabelio sistemoje tegalima pagauti su specialiu konverteriu, kainuojančiu \$60-100.

Infliacija Kanadoje 1977 m. pabaigoje pakilo iki 9,5%, kai tuo tarpu 1976 m. pabaigoje ji buvo nukritusi iki 6,1%. Kaltę daugiausia suverčiama kaikiurių maisto gaminių pabrangimui. Liūdniausia, kad paskutinių trijų 1977 m. mėnesių laikotarpyje infliacija pasiekė net 11,2%, bet ją sumažino kiti mėnesiai. Kai prieš porą metų buvo įvesta kainų ir atlyginimų kontrolė, infliacija buvo žemesnė už 11,2%. Kontrolės atšaukimas yra numatytas š.m. balandžio 14 d. Tada dar daugiau žarijų į inflacijos laužą gali pažerti neribotas kainų bei atlyginimų didinimas.

Opozicinės partijos ir darbo unijos, susirūpinusios 8,5% nedarbu Kanadoje, dėl kurio net 882.000 kanadičių gauna bedarbių pašalpas, vis garsiau reikalauja naujo biudžeto su pajamų mokesčio sumažinimu. JAV nedarbas sumažėjo iki 6,4% kaip tik tokių priemonių dėka. Kanados finansų min. J. Chretienas 1977 m. spalio 24 d. biudžeto reformomis sumažino pajamų mokesčius 7 milijonams kanadičių maždaug \$100. Ekonomikai išjudinti gaminių paklausos padidinimu tokia suma yra aiškiai permaža. Didėsniems mokesstinėms nuolaidoms kelių pastojos dabartinis Kanados biudžetas su numatytu 8,5 bilijono deficitu, kuris iki biudžetinių metų pabaigos kovo 31 d. gali pasiekti \$10 bilijonų. Tokiu atveju atsisakyti poros bilijonų

dolerių pajamų yra beveik neįmanoma. Spėjama, kad sekančio biudžeto deficitas greičiausiai pasieks \$11-14 bilijonų. Tada kiekvienam kanadičiui tektų valstybinė skola po \$400-500. Iš šio akligatvio tegali išvesti griežtas valstybės išlaidų apskarpymas biurokratų armijai ir kaikiurių socialinių programų sumažinimas.

Montrealyje buvo sustabdytas separatistų savaitraščio "Le Jour" ("Diena") leidimas po nepilnų metų. Priežastis — per mažas rėmėjų ir skaitytojų skaičius, tiražas sumažinęs iki 10.000 egz. Šis savaitraštis buvo pakeičtas to paties pavadinimo separatistų dienraštį, įsteigtą dabartinio premjero R. Levesque, jo patarėjo Y. Michaud ir finansų ministerio J. Parizeau. Dienraštis bankrotą pasiekė po 31 mėnesio prieš pat 1976 m. Kvebeko parlamento rinkimus. Buvęs dienraščio ir vėliau savaitraščio vyr. red. E. Dumas teigia, kad "Le Jour" savaitraščio leidimas sustabdomas tik laikinai, nes daugeliui buvo perbrangūs jo numeriai, kainavę po dolerį. Tačiau faktas lieka faktas, kad pernai rudenį premjeras R. Levesque kreipėsi į visus separatistinės Kvebeko partijos narius bei rėmėjus, ragindamas juos prenumeruoti "Le Jour". Savaitraštis betgi nesulaukė pakankamo prenumeratorių skaičiaus.

Sv. Lauryno jūrkeliai 1977 m. Torontan aplaukusius prekynius užsienio laivus skaičiumi pralenkė sovietiniai: Sov. Sąjungos laivai atplaukė 46 kartus, V. Vokietijos — 44, Norvegijos — 28, Graikijos — 21 ir Jugoslavijos — 20. Sovietiniai transportlaiviai dėl dolerio varžos su kitų valstybių prekyniais laivais. 1977 m. Torontą pasiekėji sovietų laivai priklausė net 23-rim bendrovėm ir ant savo stiebu buvo iškėlė 34-ių kraštų vėliavas. Savo paslaugas jie atlieka pigesnėmis kainomis dėl žemesnio rubliaus mokamo atlyginimo jūrininkams.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

"Sporto" laikraštis, remdamasis skaitytojų bei sporto mėgėjų pasiūlymais, N. Metų išvakarėse paskelbia geriausiu Lietuvos sportininku dešimtuką. Pagal gautus balsus 1977 m. dešimtuką įjungti: 1. vilnietis šuolininkė į tolį Vilma Bardauskienė, 2. panevėžietis baidarininkas P. Siurskas, 3. vilnietis baidarininkas A. Korolkovas, 4. vilnietis krepšininkė A. Rupšienė, 5. kaunietis krepšininkas S. Jovaiša, 6. vilnietis bėgikas A. Antipovas, 7. kaunietis rankininkas V. Novickis, 8. kaunietis irkluoja L. Kaminskaitė, 9. klaidietis eikias A. Baltaduonis, 10. šilutietis sunkiaatletis B. Mačernis.

Lietuvos sporto žurnalistas kasmet išrenka stipriausios sporto vienetus. 1977 m. čempionais jie pripažino Vilniaus "Kibirkštis" moterų krepšinio komandą ir akademinio iklavimo vyrų aštuonvietę, kurios įstoga sudaro trijų Lietuvos miestų atstovai. "Kibirkštis" 1977 m. Sovietų Sąjungos pirmenybėse yra išsikovojusi IV vietą, vyrų aštuonvietė — II. Pasaulinėse moterų tarptautinių sąskaitų varžybose dalyvavo Vilniaus universiteto studentė Roma Vitkauskaitė, Sovietų Sąjungos čempionė. Ilgame varžovių sąrašė ji išsikovojė V vietą.

N. Metų išvakarėse "Zalgirio" draugija surengė jau tradiciniu tapantį bėgimą iš Naujųjų Verkių į Vilniaus "Zalgirio" stadioną. 11 km 600 m nuotolyje varžėsi 82 vyrų, 28 jaunieji ir 7 veteranai, o 11 moterų bėgo 5 km 500 m. Vyrų grupėje laimėtojai tapo vilnietis Algis Maldūnas ir kaunietis Sigitas Veržbiakas, stadijonan atbėgę per 36 min. 58 sek. Trečioji vieta su 37 min. 20

sek. teko vilnietėiui R. Sausaičiui. Jaunių lenktynės laimėjo birštonietis R. Trakymas per 39 min. 38 sek., aplenkęs vilnietį V. Rizgelį (39 min. 50 sek.) ir tauragietį A. Genį (40 min. 17 sek.). Veteranų eilėse greičiausias buvo 47 metų šiaulietis V. Vėžvičius, atbėgęs per 43 min. 36 sek. Moterų grupėje 5 km 500 m nuotoliu tuo pačiu 18 min. 55 sek. laiku įveikė vilnietės L. Simanavičiūtė ir B. Sablevičiūtė, trečioje vietoje palikusios kaunietę A. Bobrovą (20 min. 3 sek.).

Augsčiausioje Sovietų Sąjungos moterų rankinio lygoje žaidžia Kauno "Zalgirio" komanda, treniruojama E. Petkienės ir R. Kleponio, ir šioje lygoje debiutuojanti Vilniaus "Eglė", paruošta A. Barisienės ir A. Kerulio. Augsčiausioje lygoje yra 12 rankinio komandų. Pirmojo rato susitikimus jos pradėjo Vilniuje ir Sverdlovskė, padalintos į dvi grupes po šešias komandas. "Zalgiriui" jėgas teko išbandyti Sverdlovskę, "Eglėi" — Vilniuje. Vilnietės labiausiai jaudino debiutiniai "Eglės" žingsniai, tapę malonia staigmena. Pirmas "Eglės" susitikimas buvo su Maskvos "Lučo" komanda, praėjusioje pirmenybėse užėmusia IV vietą. Pirmą kėlinį laimėjo maskvietės 7:6, antrame pasiekusios net 15:10. Iki kėlinio pabaigos buvo likusios tik 7 minutės. Nusivylę žiūrovai pradėjo skirstytis. Tačiau per tas 7 minutes "Eglė" ne tik išlygino rezultata, bet ir laimėjo rungtynes 16:15. Sverdlovskė ir Vilniuje rankinio komandoms sužaidus po 5 susitikimus, su 10 taškų pirmavo Kijevo "Spartakas", II vietoje buvo Baku "Spartakas" su 9 taškais. Trečią ir ketvirtą vietas pirmenybių

Ateitininkų žinios

Jaunimo atsinaujinimo diena įvyks Michael Power (Tėvų bazilijonų) gimnazijos patalpose vasario 5, sekmadienį, nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p. Bus specialia jaunimui programa, kuri yra gana įdomi. Mišios bus 10.30 v.r. Kačangi viskas užtruks iki 5 v., tai dalyvauja prašomi atsinešti užkandžius. Kviečiami dalyvauti gimnazistai ir studentai; skautai, ateitininkai ir jaunimas, nepriklausaus organizacijoms. Dalyvaus dainininkas - kompozitorius Gene MacLellan, kuris sukūrė plačiai paplitusią giesmę "Put your hand in the hand of the Man who stilled the water".

Ateitininkų šventės, kuri įvyks gegužės 6 d., progą Prisikėlimo par. salėje bus šokiai ateitininkams ir Toronto visuomenei. Iš anksto visi prašomi tą šeštadienio vakarą tam rezervuoti.

Federacijos valdyba savo posėdyje nutarė sudaryti veikimo planą, kad būtų tęsiamas gyvas krikščioniškas atsinaujinimas ateitininkijoje.

Stebėti, spręsti ir veikti yra 3 pagrindiniai išeities taškai betkokiam veikimui. Jie yra ypatingai stipriai praktikuojami prancūzų žosistų jaunimo. Prieš kiek laiko į ateitininkų veikimą juos norėjo įvesti kun. G. Kijauskas, SJ. Stebėjime aplinką, spręskime ką daryti ir darykime. Prisiminkime Dovydaičio 3 pagrindinius klausimus.

Skautų veikla

• Skautininkų ramovės sueiga — sausio 29, sekmadienį, 7 v.v., pas seniąnų s. Vyt. Sendžiką, 19 Bermuda Ave. (Bloor St. W. — Prince Edward Dr.). Visi skautininkai kviečiami būtinai dalyvauti. Pradėti LSS sukaktuviniai metai reikalauja ir platesnės veiklos.

• Dr. J. Basanavičiaus minėjimo rengimų komitetas, vad. v.s. V. Skringis, sausio 15 d. posėdyje nutarė pasiūti kiekvienam skautininkui-kei po 4 bilietus, prašant juos išplatinti. Dėlto visi-visos kviečiami talkon. Minėjimas - koncertas įvyks kovo 12 d., 4 v.p.p., L. Namuose. Numatytos specialia intencija pamaldos Lietuvos Kankinių šventovėje.

• Skautininkų ramovės korespondente pakviesta ps. Rima Lasienė. Tel. 766-6207.

• Sktn. Stepo Kairio muzikinį vietą parėmė \$100 "Satrijos" tuntas; \$50 dr. J. Yčas. Skautiškas aciu.

• Sausio 29, sekmadienį, 11 v.r., skautų būkle — abiejų tuntų vadijų posėdis.

• Skautiškas Vasario 16 minėjimas — vasario 5 d. šia tvarka: 11.30 v.r. pamaldos Prisikėlimo šventovėje (į salę rinktis 11 v.r.), 3 v.p.p. L. Namuose tuntų sueiga.

• Vilkių plaukymo varžybos — sausio 28, šeštadienį, 6 v.v., Trinity parko baseine. Varžybas organizuoja kanadičiai.

• Jaunųjų dailininkų paroda — L. Namų Gedimino menėje. Atidarymas — vasario 4 d., 4 v.p.p. Kalbės dail. J. Dagys; po to — kavutė. Paroda lankytojams bus atidaryta vasario 4 d. nuo 4 v.p.p. iki 8 v.v.; vasario 5 d. nuo 12 iki 6 v.v. Rengia akademikai skautai-tės. Č. S.

lentelėje užėmė Kauno "Zalgiris" ir Vilniaus "Eglė". Abi šios komandos buvo surinkusios po 8 taškus.

Kaunietis V. Novickis su Sovietų Sąjungos vyrų rankinio rinktinė išvyko Ispanijon ir sausio 26 — vasario 5 d.d. dalyvaus pasaulinėse rankininkų varžybose Danijoje.

Sovietų Sąjungos vyrų krepšinio klubų rinktinėje, viešiojoje JAV, žaidžia du Kauno žalgiriečiai — S. Jovaiša ir A. Linkevičius. Jiems teks išbandyti jėgas šešeriose rungtynėse su stipriausiomis JAV studentų krepšinio komandomis.

VYČIO ŽINIOS

Jauniai C (14 m.) žaidė CYO lygos krepšinio rungtynes su Holy Rosary komanda. Būdami nepilnos sudėties, pirmą puslį užbaigė lygioje kovoje, tačiau blogiau sekėsi antrame ir teko rungtynes pralaimėti 29:52. Žaidė: A. Saplys 12, A. Karpis 7, L. Ažubalis 6, P. Sukauskas 2, R. Marcinkevičius 2, P. Karpis, J. ir P. Aukštaičiai.

Slidinėjimo pirmenybės įvyks vasario 25 ir 26 d.d. Moonstone Ski Resort (18 mylių į šiaurę nuo Barrie miesto). Pirmenybės rengia Vyčio slidinėjimo sekcija. Lietuvių pasekmės bus išvedamos iš baltiečių pirmenybių. Šiose pirmenybėse tikimės sėkmingo Vyčių slidininkų pasirodymo. Vasario 26 d. numatytos baltiečių lygumos (cross-country) slidinėjimo varžybos. Vyčio lygumos slidinėjimo mėgėjai kviečiami gausiai dalyvauti. Taip pat kviečiami entuziastai talkinti pravedant šias pirmenybes. Informacijos reikalau kreiptis į SALPASS slidinėjimo vadovą Mečį Empakerį tel. 1-416-231-1487.

Šios pirmenybės kartu yra ir PLS Žaidynių pradžia. Pirmenybių laimėtojams medaliai bus įteikti Toronte PLS Žaidynių metu.

PLS Žaidynių rengimo fondui sporto klubas Vytis jau pasyrė \$250.

Max Marenko, buvusio pasaulinio masto stalo tenisininko, prisiminimai Toronte buvo surengtos stalo teniso žaidynės. Pagarbmda buvusį iškili stalo tenisininką, partnerį, priešininką ir mielą draugą, žaidynėse pasirodė ir Violeta Nesukaitytė. Nors seniai buvo beturėjusi stalo teniso raketę savo rankoje, ji vis dėlto sugebėjo laimėti pirmą vietą. Šios klasės pusbaigmyje Glorija pralaimėjo savo seseriai. A. S.

AL GARBENS

REAL ESTATE LTD.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR
NETOLI LIETUVIŲ NAMU

PACIFIC-BLOOR, atskiras plytų namas, trijų augštų; pilnai modernizuotas, dvi prausyklos, privatus įvažiavimas. Netoli Bloor ir High parko.

BLOOR-SHAVER, mūrinis vienaauštis, 3 miegamųjų su prijungtu garažu. Užbaigtas rūšys (baras). 50 pėdų priekis. Sklypas su vaismedžiais. Greitas perėjimas.

NETOLI PRISIKĖLIMO parapijos šventovės keturbutis. Gražūs, erdvūs butai po 4 kambarius. Alyva šildomas. Keturi garažai. Nėdelis įmokėjimas ir viena atvira skola.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

MISSISSAUGA, prabangus vienaauštis sklypo, 4 miegamųjų; 3 modernios patalpos. Prašoma kaina tik \$89.000. Vertas dalyvauti.

QUEEN-CALENDER, atskiras plytų trijų augštų; 3 modernios virtuvės ir prausyklos su visais įrengimais. Testamentinis paliknis. Prašoma kaina tik \$55.000.

INDIAN RD. — ARTI BLOOR, atskiras mūrinis namas, 3 augštai, 4 kambariai pirmame augšte; labai gerame stovyje; privatus įvažiavimas, dvigubas garažas. Įmokėti apie \$25.000.

VARSITY-DUNDAS, 6 kambariai, su užbaigtu rūsiu; namas apie 18 metų senumo, modernus, su privačiu įvažiavimu, įmokėti tik \$8.000. WESTON RD.-EGLINTON, naujai atremontuota krautuvė, plius 4 kambarių butas; gera vieta betkokiam verslui, įmokėti apie \$10.000.

ALHAMBRA — ARTI LIETUVIŲ NAMU, atskiras plytų namas, 14 kambarių; 5 kambariai pirmame augšte, plius 4 butai nuomoti, geros pajamos, geras butas savininkui, garažas. Įmokėti apie \$25.000.

VAKARAIŠKAM BINKITE Į NAMUS

S. Jokubaitis

537-2869

A. Garbenis

489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE**PARAMA**

MOKA:

8% už 1 m. term. dep.
8½% už pensijų ir namų planą
6¾% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

9½% už asm. paskolas
9¼% už mortgičius

AKTYVAI virš 19 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10.000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10.000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723

Toronto, Ontario

M6P 1A6

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4

Louis Temporale — oficialus skulptorius —

Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume nesukubdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario

Tel. 533-5454

Lietuviams daroma NUOLAIDA

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus: A. Bliūdžius

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)

Toronto, Ont., M6R 1V5

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

SIMAS KUDIRKA FILME
Sausio 23 d., 8-10 v.v. (Čikagos laikui), CBS televizija per visą Ameriką rodė dramatinį ir kartu tikrovišką filmą "The Defection of Simas Kudirka". Filmas spalvotas, trumkas dvi valandas. Šio filmo kelias vienu jo pademonstravimu televizijoje nesibaigs. Jis bus naudojamas ir kaip mokymo priemonė 25 didžiųjų JAV miestų mokyklose, jų tarpe ir Čikagoje. Šis filmas čia ypač garsinamas, nes jo rėmėjai yra keturios didžiulės įstaigos: "Chicago Sun-Times" dienraštis, Čikagos miesto švietimo vadyba, "All State" draudimo bendrovė ir WBBM-TV, CBS Chicago.

Šių keturių didžiųjų rėmėjų iniciatyva sausio 5 d. pavykusi ir moderni WBBM-TV, CBS studija buvo sukiesta apie 200 laikraštinių, televizijos bei radijo darbuotojų, mokytojų susipažinti su naujuoju filmu ir jo reikšme augštesniųjų mokyklų mokiniams. Iš Niujorko specialiai buvo iškviestas Simas Kudirka su vertėja D. Kezine ir apie 15 Čikagoje gyvenančių lietuvių — gen. Lietuvos konsule J. Daužvardienę, PLB pirm. inž. Br. Nalyną ir kt. Kvietimą gavo bei dalyvavo ir "T2" atstovai Čikagoje.

Vos atvykus į studiją, pasitiko ne tik visokiomis gėrybėmis apkrūti stalai su būriu mandagių patarnautojų, bet ir aplankas su įvairia informacija. Ypač įdomus pats filmo tekstas su paaiškinimais. Tekstą atspausdino dienraštis "Chicago Sun-Times". Tas tekstas užima 12 didelių dienraščio puslapių. Jį gaus kiekvienas skaitytojas išsiėjęs dienraščio š.m. sausio 17 d. laida. Dienraštis dar papildomai spausdina 200,000 egzempliorių su filmo tekstu specialiai Čikagos ir apylinkių augst. mokyklų mokiniams.

Pagrindinę informaciją apie filmą teikia CBS televizijos tinklas Niujorke. Informacijoje suglaustai primenama S. Kudirkos išdavimo rusams tragedija, pristatomi pagrindiniai filmo aktoriai, suminint ir jų atlikus vaidmenis kituose filmuose. Keturios didžiosios Čikagos institucijos savojoje informacijoje paaiškina, kokių būdu filmas "The Defection of Simas Kudirka" pasitarnaus mokiniams. Taip pat, šalia kitų informacinių lapų, pridėtas pranešimas, kad Čikagos miesto burmistras M. Biliandis (kroatu imigrantų sūnus) sausio 23 d. Čikagoje skelbia "Reading Awareness" dieną ir kad ši nauja televizijos drama, tikimasi, padės pakelti mokinių domesį skaitymui. Pranešime sakoma, kad Čikagoje ir apylinkėse šiuo projektu pasinaudos per 200,000 mokinių.

SVEČIŲ ZODIS
Sausio 5 d. pakviesti svečiai į televizijos studiją Mičigano ežero pakrantėje pirmiausia buvo pavašinti. Po to apie patį filmą ir naują projektą kalbėjo WBBM-TV, CBS Čikagos studijos direktorius, vyriausias "Chicago Sun-Times" dienraščio redaktorius, Čikagos miesto švietimo vadybos ir "All State" draudimo bendrovės atstovai. Pastaroji yra taip pat ir pagrindinė filmo rėmėja. Pakviestas žodį tarė ir Simas Kudirka. Jis kalbėjo angliškai bei jo kio vertėjo, džiaugiesi laisve čia ir iškėlė nežmoniškas Maskvos imperializmo aukų sąlygas ten. Didžiulis būrys amerikiečių, jų tarpe nemažai ir juodosios rasės atstovų, atidžiai klausėsi S. Kudirkos žodžio ir jį palaikė plojimais.

Oficialiai daliai pasibaigus, dviejuose dideliuose ekranuose pagrindinėje studijoje pasirodė filmo vaizdai. Kurie norėjo, galėjo eiti filmo žiūrėti ir į kitą mažesnę studiją.

FILMO TURINYS

Filmas "The Defection of Simas Kudirka" prasideda vergų stovykloje Sibire. Enkavedistai liepia Simui persirengti geresniais drabužiais ir nori jį fotografuoti. Simas priešiasi, nes tai norima padaryti propagandiniams tikslais. Jis kerta si enkavedistais. Po dramatinės įžangos grįžtama į Lietuvos pajūrį, į Klaipėdą, kur Simas žaidžia futbolą, ten pat jo žmona Genė, jo abu vaikai. Simas, pasiilgęs šeimos, nori gauti darbą pajūryje. Vis dėlto jam tenka išplaukti laivu "Sovietiskaja Litva". Toliau seka jau visiems gerai žinomos dramos epizodai.

I filmą įvedami JAV pakrančių apsaugos viršininkai, valstybės departamento pareigūnai, scenos iš S. Kudirkos teismo. Filmas baigiasi vėl Sibire. Du enkavedistai jį išsiveža. Kur nuveš, Simas nežino. Atrodo, susaulyti. Staiga atsiranda kitas automobilis, iš jo išlipa žmona Genė ir praneša Simui, kad jie visi išvažiuoja į Ameriką. Išvažiuoja Simas, jo žmona, abu vaikai ir motina. Tai nuostabos ir džiaugsmo kupinos akimirkos. Paskutiniame vaizde Simas su žmona iškilmingai sutinkami "Vigilant" laive, iš kurio jis buvo atiduotas rusams prieš ketverius metus ir kuriam dabar jau vadovauja nauji, mandagūs žmonės.

Daugeliui gal atrodė, kad Simo Kudirkos drama baigėsi su jo šeimos atvykimu į laisvę, į Ameriką. Pasirodo, ne. Ji ilgam ilgam išliks knygoje ir spalvotame filme. Jaunosios amerikiečių kartos, šalia kitų dalykų, skaitys bei klausysis atmintinai S. Kudirkos žodžių, pasakytų amerikiečiams jūrininkams "Vigilant" laive, prieš jį sugražinant rusams: "No! No! Not Russia! Lithuania country. Russia take Lithuania. Lithuania prisoner!"

Už kokių pinigų mes būtume atlikę tokį milžinišką darbą pavergtos Li tuvos laisvinimui? Šiuo filmu bus pasiekta visa Amerika, o per ją ir visas laisvasis pasaulis!

RETENYBĖ!

Parduodamas dr. J. Basanavičiaus redaguoto laikraščio "Aušra" pilnas 1883 metų rinkinys:

nr. 1-10, iš viso 300 puslapių. Visi numeriai įrėti vienoje knygoje, kietais viršeliais. Labai gerai išlaikytas rinkinys. Parduodamas varžytynių būdu. Pradinė kaina — \$3000 (kanadiškų). Pasiūlymus siųsti iki 1978 m. vasario 28 d. šiuo adresu: "Tėviškės žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada.

Trijų klaipėdiečių brolių Toleikių šeimos su giminėmis prie krikštynų vaišių stalo 1939 m. vasario 12 d. Klaipėdos mieste. Prie stalo dešinėje — Mikas (gubernatūros patarėjas), 4-tas iš dešinės — Martynas (Lietuvos Banko tarnautojas), girininkas Jonas stovi paskutiniame kairėje. Nenumatė jie tada, kad artėjas "Anschlussas" ir II D. karas neša jiems siaubą. Visi turėjo palikti gimtinę, tik dviejų Martyno mažos dukros su tėvais pasilikė savame krašte, la

Maža tauta - stipri kova

(Atkelta iš 1-mo psl.)

o turiniu socialistinė? Ogi tai, kad nerusiškos tautos leidžiama visomis kalbomis girti Sov. Sąjungą, komunizmą ir rusų kultūrą. Taip aiškina mėgėjų pasiūlyti, tačiau estų kultūros darbuotojai, pasak straipsnio autoriaus, linkę labiau pabrėžti minėtojo šūkio pirmąją dalį, atseit, tautinę formą. Ir pati sovietinė valdžia stengiasi perimti estų tautines tradicijas ir jas pritaikinti "socialistiniame turiniui". Būdingas pavyzdys — estų dainų šventės, kurios sutraukia kelias dešimtis tūkstančių dainininkų ir kone ketvirtadalį milijono klausytojų krašte, kuriame iš viso gyvena vos vienas milijonas estų. Atidavus priverstinę duoklę Leninui ir partijai, šiose šventėse skamba patriotinės dainos didžiausiam klausytojų džiaugsmui.

Kultūrinis ryšys
Panašiai sėkmingos ir kitos pastangos kurti estų "liaudies kultūrą". Antai naujieji estų romanai spausdinami 30.000 egz. tiražu ir veikia išperkami. Kultūros žurnalai jau antrą dieną nuo naujo numerio pasirodymo sunku nusipirkti. Estija taip pat pirmąją teatrų lankymą. Gyvą kultūrinį gyvenimą Estijoje galima aiškinti augstų estų išsilavinimo lygiu.

Dar nepriklausomybės laikais, ypač to laikotarpio pabaigoje, Estijoje buvo daugiausia studentų, atsižvelgiant ir bendrą krašto gyventojų skaičių. Sovietiniais laikais estų noras šviestis dar labiau sustiprėjo, nežiūrint bendrų dvasinės nelysės sąlygų ir tų suvaržymų, kurie taikomi vad. "liaudies priešams" bei jų vaikams. Pigių knygų kainos taip pat padeda kultūriniam gyvenimui plėtotis.

Zymūs kultūros veikėjai Sov. Sąjungoje priklauso geriausiai apmokamiems "nausiosios klasės" sluoksniams. Pripažinti "liaudies menininkai" uždirba iki 20 kartų daugiau, negu prastoji "liaudis" — darbininkai ar tarnautojai. Būti rašytoju ar menininku sovietinėmis sąlygomis reiškia priklausyti oficialiai rašytojų ar menininkų sąjungai, atsisakyti savo sąžinės balso ir tarnauti cenzūrai bei partijai. Kas nesugeba šių sąlygų išpildyti, to laukia kalėjimas, lageris, psichiatrinė ligoninė arba "tik" pašalinimas iš atitinkamos sąjungos. O tai reiškia netekti galimybių gyventi iš savo kūrybos.

Stai keli pavyzdžiai
Zymusis estų poetas Heitis Talvikas buvo suimtas dar pirmosios sovietinės okupacijos metais, o jo likimas iki šiol ne-

žinomas. Vienų šaltinių žiniomis, jis buvo sušaudytas. Kitų žiniomis, Talvikas žuvo Sibiro lageryje.

Kitas žymus estų rašytojas — dramaturgas Hugo Raudseppas mirė Rusijoje 1952 m. lageryje. Ir naujesniais laikais panašius pavyzdžių netrūksta. Poetas Teetas Kallas, gimęs 1942 m., dirbo literatūros žurnalo "Looming" redakcijoje. 1969 m. rudenį jis buvo teisiama neva už antisovietinę veiklą, pripažintas "nepakaltinamu" ir perduotas priverstiniam psichiatriniam gydymui.

Tuo pačiu metu iš pareigų atleistas savitrašio "Sirp ja vasar" vyr. redaktoriaus pavaduotojas Andres Ehinas neva dėlto, kad mėginęs išsiųsti savo rankraštį į Vakarų.

1971 m. balandžio mėn. buvo teisiama radijo inžinierius Vladimiras Eichvaldas, g. 1944 m. Jis buvo kaltinamas už tai, kad protestavo prieš rašytojo Solženico pašalinimą iš rašytojų sąjungos, ir buvo kuriam laikui uždarytas psichiatrinėje ligoninėje, iš kurios vėliau išėjo tik energingų advokato pastangų dėka.

Poeto likimas
Tragiškas estų poeto Sveno Kreeko, g. 1930 m., likimas. Jis vadovavo Piarnu miesto teatrui. Suimtas 1975 m. pradžioje už savo poezijos platinimą lape-

ŠYPSENOS

Vedybinis gyvenimas
— Kada gi iš tikrųjų tamsta pažinai savo vyrą?
— Deja, pervėlai. Tiktai po vedybų.

Naujokas
Puskarininkis išmėtinėja naujokui:
— Tu tikras asilas! Nemoki laikyti šautuvo, nesupranti mano įsakymų. Iš visko matyti, jog esi iš kvailes šeimos. Kas buvo tavo tėvas?
— Generolas, pone puskarininki.

Už geležinės uždangos
Čekoslovakijoje moteris skundžiasi valstybinėje maisto parduotuvėje:
— Ar kas matė kur panašią tvarką, kad negalima net lašo pieno nusipirkti!
— Dar nėra taip blogai — ramina ją tarnautojas. — Pagalvokit apie Sacharos gyventojus — jie dažnai būna be lašo vandens!

— Viešpatie, — sušuko sena moterėlė, — ar jau ir tenai komunistai paėmė valdžią?
Parinko Pr. Alš.

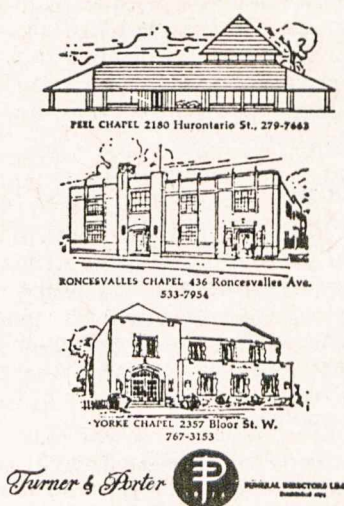
A & B ELECTRIC CO.
įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus
ALBINAS ARTICKONIS **GINTAS ARTICKONIS**
Miesto leidimas E-1079 Skambinti (collect)
Nemokamas įkainojimas **Tel. 1-936-4612**

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

2224 DUNDAS STREET WEST,
TORONTO, ONTARIO M6R 1X3

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTO

Toronto ukrainiečiai šešiasdešimtą Ukrainos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį paminėjo sausio 21 ir 22 d.d. Šeštadienį buvo surengtas iškilmingas banketas Royal York viešbutyje, kur pagrindinę kalbą pasakė buvęs Kanados premjeras J. G. Diefenbakeris. Sveikinimo žodį tarė Ontario kultūros ir pramogų min. R. Welch ir Ontario liberalų partijos vadovas dr. S. Smith. Pradinę ir baigiamąją invokacijas skaitė ukrainiečių vyskupai — Iz. Borecky, katalikų, ir M. Debryn, ortodoksų. Lietuviams atstovavo gen. Lietuvos konsulas dr. J. Zmuidzinaitis su Ponia ir KLB pirm. J. R. Simanavičiumi. Po vakarieniškos buvo šokiai. Sekmadienį, 3.30 v.p.p., Massey Hall buvo surengtas masinio pobūdžio koncertas su pralubomis. Pagrindinę kalbą pasakė Kanados daugiakultūrių reikalų min. N. Cafik. Meninę dalį atliko orkestras, du chorai, solistas V. Shevel ir pianistai.

Kanados italų dienraštis "Corriere Canadese" 1978. I. 11-12 išspausdino apie lietuvių ilgą reportažą, parašytą d Virginio Aringoli. Jame autorius, remdamasis J. Cervinsko, J. R. Simanavičiaus, B. Savicko ir kitų pasakojimais, rašo apie lietuvių imigraciją iš Europos, ypač Italijos, į Kanadą, apie Lietuvą ir jos kovas su agresyviais kaimynais, dabartinę jos okupaciją, lietuvių ir kitų baltiečių išskūrimą Kanadoje. Prie reportažo pridėtos penkios nuotraukos: J. R. Simanavičiaus, J. ir B. Cervinsko, B. Savicko, grupės lietuvių imigrantų ir taut. šokėjų grupės. Tai gana plati informacija, supažindinanti Kanados italus su lietuvių tauta ir Lietuva.

Paryžiaus universiteto biblioteka paprašė "T2" administraciją siuntinėti jai šį savaitraštį nemokamai, nes jis "domina daugelį mūsų skaitytojų ir naudingai praturtina mūsų fondus". Anksčiau "T2" buvo siuntinėjami šiai bibliotekai, bet dėl lėšų stokos siuntinėjimas buvo sustabdytas. Jei kas galėtų apmokėti šią prenumeratą, ypač oro paštu, būtume dėkingi.

Natalija Kaleinikienė

Estų Namuose sausio 21 d. įvyko šokiai, kuriuos rengė estų orkestras. Pastarasis Lietuvos kariuomenės šventės minėjime lapkričio 19 d. Toronto LN atliko lietuviškų dainų pynę. Užmegztas ryšys VI. Pūtviu šaulių kuopos pirm. St. Jokūbaičio dėka. Orkestro vadovybė šį žingsnį vertina ir šokių metu pagrojo keletą lietuviškų šokių.

SLA 236 kuopos metinis susirinkimas, įvykęs š.m. sausio 15 d., perrinko tą pačią valdybą: pirm. H. Chvedukas, vicepirm. S. Pulkys, fin. sekr. O. Indrelienė, protokolų sekr. L. Novogrodskienė ir išd. J. Riuaba.

A.a. ev. kunigo P. Dagio atminimui vietoje gėlių aukojų Tautos Fondui \$20: S. P. Jaučiai; po \$10: H. J. Kukučiai, M. M. Rejeriai, V. V. Nausėdai, V. Tukleris, J. A. Pūkai, I. Meiklejohn, E. Uleckenė, L. Novogrodskienė, J. L. Adomavičiai.

Gili užuojauta velionies artimiesiems, nuosirdi padėka aukojusiems Tautos Fondui.

Tautos Fondo atstovybė Kanadoje

P A D E K A

Ačiū visom rengėjom ir viešniom už gražias vaišes ir brangų kraitelį mūsų naujagimio laukiant. Nuosirdią padėką reiškia: p.p. O. Azubalienei, A. Apanavičienei, J. Bacevičienei, G. Bacevičienei, V. Balaišienei, G. Baliūnienei, A. Cirušienei, O. Dirmantienei, A. Dobilienei, M. Daukšienei, Diksonienei, O. Derliūnienei, O. Dzemionienei, M. Genčiūnienei, S. Jankauskaitei, M. Jonušienei, M. Kniūkštienei, A. Kuncaitienei, O. Kiršinienei, A. Kružikienei, L. Krakauskienei, T. Kiškūnienei, A. Kuolienai, G. Kaknevičienai, L. Kulavienei, T. Kareckienei, J. Liutkienai, I. Matušaitienei, O. Marcinkevičienai, J. Mikalauskienai, D. Mačienai, N. Nevulytei, M. Nevarauskienei, M. Pargauskienei, A. Pažaujienai, I. Pečiūlienei, J. Pečiūlienei, B. Prakupienai, S. Radzevičienai, G. Slaboševičienai, A. Stungurienei, R. Stabačiūnienei, P. Turčinskienai, G. Vaitkienai, B. Vilkiei, E. Zabulionienei, S. Zimnickienei, A. Zekevičienai.

Ypatingą padėką reiškia p. B. Kriaučiūnienei už atskirą dovaną.

Visoms nuosirdžiai dėkinga —

Natalija Kaleinikienė

Pajamų mokesčio blankus užpildo

MARK TUOMOLA, B.A.

191 Eglinton Ave. E. No. 206
(Finnish Credit Union Building)

488-1801

BIRUTĖ KERSYTĖ iš Hamiltono, Ont., atidarė papuošalų ir brangenybių krautuvę

JEWELRY FACTORY Inc.

390 Bay St., 16 augštas, Suite 1604

Toronto, Ontario M5H 1N6

Atidaryta: nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r. - 6 v.v., šeštadieniais — 11 v.r. - 3 v.p.p., arba susitarus telefonu 368-7263.

Lietuviams, atnešusiems šią "T2" iškarpa, duodama 10% nuolaida

DRESHER-BARAUSKAS **INSURANCE AGENCY LTD. ir**

W. G. DRESHER **REAL ESTATE REALTOR**

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

Okulistas

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

FRANK BARAUSKAS LIMITED

REAL ESTATE BROKER

- Patarnavimas lietuvių kalba
- Nemokamas namų įkainojimas
- Didelis namų pasirinkimas

Istaigos telefonas: **233-3323** R. Stasiulis 245-1297
3828 BLOOR ST. WEST - ISLINGTON - ONTARIO M9B 1K8

Lietuviška maisto krautuvė **EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN**

2899 Bloor St. W., prie Prince Edward
Tel. 233-9783 **NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI**

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SĄJUNGĄ

- Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
- Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.

DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai

Toronto, Ont. M6R 2N5 **531-3098** S. ir F. Janavičiai

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Ištisus metus
lauktas DIDYSIS

TĖVIŠKĖS ŽIBURIU

SPAUDOS BALIUS

įvyks prieš pat
Užgavėnės -

MENINĖ PROGRAMĄ atliks jaunimas — kylanti solistė ANITA PAKALNIŠKYTĖ, akompanuojama L. Marcinkutės, ir garsėjantis dainos vienetas "VOLUNGĖ"

BUS DIDZIOSIOS IR MAZOSIOS LOTERIJOS laimingų bilietų traukimas. Galėsite laimėti spalvotą televiziją, mūsų menininkų dailės darbų, radijo priimtuvą ir daug kitų vertingų dalykų

BUS VALGIŲ BUFETAS, baras, linksma šokių muzika

Visus maloniai kviečiame dalyvauti ir šiuo spaudos renginiu pasidžiaugti —

Baliaus pradžia — 7 v.v.,
meninės programos — 7.30 v.v.

Stalų (po 10 asmenų) rezervuoti "TZ" administracijoje
darbo valandomis telefonu 275-4672
Bilietai — \$5 asmeniui, studentams — \$2.50

vasario 4,
šeštadienį,
ANAPILIO
salėje

Rengėjai

TORONTO

Anapilio žinios

Tel. 277-1270

— Sausio 16 d. įvyko parapijos komiteto posėdis. Nustatyta naujai patstatyti Lietuvos Kankinių šventovės šventinio iškilnių data, būtent, gegužės 14 d., 3 v.p.p., per Sekmines. Šventovėje pamaldas pradėti tikimasi Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 60-ją sukaktį švenčiant, būtent, vasario 19 d. Kaikurie šventovės darbai (vitražai, altorius ir kt.) bus paruošti apie balandžio vidurį. Tame pačiame posėdyje nutarta ateinančių rudenį paminėti parapijos 50 metų įsikūrimo sukaktį. Šventovės šventinio dieną įvyks pirmoji vaikų Komunija ir bus teikiamas Sutvirtinimo sakramentas.

— Šventovės statybos fondai aukojo \$300: V. J. Pleškačiai; \$250: A. E. Sagevičiai; \$150: Iz. Antanaitis; po \$100: J. A. Birgiolai, A. Goceitai, E. E. Milauskai, E. Jaskienė, A. M. Seliokai, Gerardaiams nuosirdi padėka.

— Šį sekmadienį po 11 v. pamaldų klebonijos patalpose pradedamos pamokos besirušiančioms Sutvirtinimo sakramentu. Tėvai prašomi atsiųsti jaunuolius į pamokas, kurias dėstys seselė Paulė. Pirmajai Komunijai pasirušimo pamokos vyks taip pat sekmadieniais 10.15 v. klebonijoje.

— Praėjusią savaitę Sv. Jono liet. kapinėse palaidoti: a.a. Juozas Vaitkevičius, 79 m., ir a.a. Darius Karliūnas, 23 m., miręs vėžio liga. Vėlinių artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Naujojoje parapijos salėje vasario 5 d., po sekmadieninių pamaldų įvyks Anapilio Moterų Būrelio susirinkimas, o vasario 12 d. — KLB Moterų Draugijos skryžius susirinkimas.

— Mirus Lietuvoje a.a. Nijolei Gastilienė, jos seseriai B. Nijoniai, gyvenančiai Toronte, nuosirdi užuojauta.

— Šį sekmadienį pamaldose prisimename 10 v. a.a. Leonas Miškinis, 11 v. Adolfas Klekma (mirties metinės), a.a. Ona Rutkauskienė ir a.a. Juozas Simonaitis. Šeštadienį, vasario 4 a., 10 v., metinės už a.a. Mariją Paškovičienę (klebonijos koplyčioje).

Lietuvių evangelikų liuterono išganytojo parapijos žinios

— Penktadienį, 6.30 v.v., konfirmacijų pamokos.

— Šį sekmadienį, sausio 29, pamaldos prasidės 10.30 v. ryto, kuriose bus daininama šv. Komunija; po pamaldų — pietūs L. Namuose, Mindaugo salėje. Po juo — visuotinis metinis susirinkimas. Dalyvavimas visų narių, rėmėjų bei svečių būtinas.

— Pradedant vasario 5 dieną, pamaldos sekmadieniais vėl vyks įprastu laiku, t.y. 9.30 v.v.

— Klėbonas kun. A. Zilinskas dėkoti Silvijai Sarkutei-Burrow, Petrii Sturmiui ir Ričardui Hirsui už pamaldų pravedimą, jam dalyvaujant Martyno Trakio ir Dalios Stelmokaitės vestuvėse sausio 7 d. Cikagoje, "Tėviškės" liet. liut. šventovėje. Apieigas atliko jaunio tėvas kun. senj. Trakis. Kun. A. Zilinskas sukalbėjo invokaciją banketo metu. Sutuoktuvų metu giedojo didžiulis par. choras perpildytoje šventovėje. Iškilmingam bankete dalyvavo per 600 svečių.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

FOTOGRAFIAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 533-3022.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMKNEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronte, Ont., prieš Lietuvų Namus. Nemokamas pristatymas į ligonines, laidojimų namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

Mažosios Lietuvos Moterų Draugijos

ŠUPIŲ

vasario 7, antradienį, 7 valandą vakaro, Toronto Prisikėlimo parapijos salėje

lėjimas — \$6.00 (su vakariene)

Idomi programa, turtinga loterija, baras

Visus dalyvauti maloniai kviečia — RENGEJOS

"TEVIŠKĖS ŽIBURIU"

spaudos balius didžiojoje Anapilio salėje Užgavėnių šeštadienį jau paruoštas. Jauna solistė A. Pakalniškytė ir mergaičių dainos vienetas "Volungė" parengė naują repertuarą. Loterijos laimikiai sutelkti. Joje yra labai vertingų dovanų. Kadangi tai Užgavėnių šeštadienis, patyrusi šeimnininkė paruošė tradicinių lietuviškų valgių. Bus ir skanumynų stalas su patraukliais pyragais. Bilietų kaina jaunimui labai atpiginta — tik \$2.50 (galerijoje). Bilietai gaunami bei vietos rezervuojamos kiekvieną dieną "TZ" administracijoje tel. 275-4672. Be to, jie gaunami sekmadieniais — Anapilio priesalyje po 11 v. pamaldų. Prisikėlimo par. — po 10 v. ir vėlesnių pamaldų. Prašome nedelsti ir tuojau įsigyti bilietus. Kiekvienas įėjimo bilietas yra kartu ir mažosios loterijos bilietas. Siemet toje loterijoje yra labai vertingų laimikių. Visa tai daroma savajai spaudai paremti. Kiekvienas šio spaudos baliaus dalyvis yra ir lietuviškosios spaudos rėmėjas-jau. Tad ruoškimės visi jame dalyvauti.

Mažajai loterijai, be jau skelbtų laimikių, gautos šios dovanos: rankų darbo Lietuvos Vytis — Stp. Varankos, vyno bonka — St. Dabkaus, tautinė juosta — A. Baltrušaitytės, audiniai su Tautos himnu ir kitais tekstais — x. y.

Filmų aktorius Kaz. Garas, lietuvis, vaidina filme "The Sheriff", kuris rodomas IX kanalu CF70 stoties sausio 25, trečiadienį, 12 v. nakties.

Aukotojai. Stambesnėmis aukomis paremė "TZ": Juozas Vaškela — \$40, Marija Petračiūnė — \$30, dr. Aleksas ir Aldona Valadkos — \$25 (vietoje gėlių a.a. Pr. Rudinsko laidojimo), KLB Winnipeg apylinkės valdyba — \$25. Reikiame nuosirdžią padėką už duosnią paramą.

ISNUOMOJU kambarį ir virtuvę Indian Rd. gatvėje, netoli Bloor. Skambinti tel. 767-1926 Toronte.

"VENUS FLORISTS". Gėlės visokiomis progoms. 231 Roncesvalles Ave., Toronte, Ont. Telefonas: 534-4645 arba vakarais 533-4037. Savininkė A. Putninskė kalba lietuviškai.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS ir virtuvė arti Toronte Lietuvių Namų. Pagaudaujame vyresnio amžiaus asmenų. Tel. 533-4912.

JIESKAU MOTERS gyventi mano name, vakarinėje Toronte High Park pusėje. Atskiras vienas ar du kambariai, bet gali naudotis visu namu ir labai dideliu privačiu kiemu, kiek tik nori. Turėtų mėgti klasiškę muziką, nes šiame name būtų neįmanoma jos išvengti. Esu našlė, nesu stiprios sveikatos, dėlto norėčiau surasti moterį, kuri suprastų mano norą dažnai būti viena. Tai neturėtų varžyti jos. Skambinti tel. 762-5246 Toronte.

Visą jaunimą kviečiame į jaunimo šokius

vasario 11, šeštadienį, Toronto Lietuvių Namuose

Kaina — \$1.00

- gros gera muzika
- veiks baras

• Pradžia — 8 val. vakaro

Iki pasimatymo! TULSK valdyba

Lietuvos nepriklausomybės

60-ji sukaktis Toronte kolonijoje bus minima vasario 19, sekmadienį, 3.30 v.p.p., Anapilio salėje. Pirmoji dalis — lietuvių kalba, antroji — 4.30 — anglų kalba. Kalbės federacinės vyriausybės daugiafunkčių reikalų ministras Norman A. Cafik. Meninė programą atliks Toronte choras "Varpas" ir tautinių šokių ansamblis "Gintaras". Penktadienio vakarą Prisikėlimo par. salėje numatytas priėmimas kanadiečių valdžios, etninę grupių atstovų ir lietuvių.

Sol. Lilija Sukytė — Lilian Sukis, dainuojanti Muencheno ir kitose operose, koncertuos Toronte vasario 23, ketvirtadienį, 8.30 v.v., Town Hall of the St. Lawrence Centre (27 Front St. East). Telefonas 366-7723. Jos rečitalis įjungtas į žymiųjų solistų koncertų seriją "Viva voce". Akompanuos Derek Bampton. Rengia — "Toronto Arts Productions". Jau laikas įsigyti bilietus.

Filmas "Defection of Simas Kudirka" buvo rodomas sausio 21 d., 10.12 v.v., per 11 televizijos kanalą iš Hamiltono, o sausio 23 d. — per 4 kanalą iš Buffalo. Filmą yra dviejų valandų ilgio, labai įspūdingas, paremtas dokumentine medžiaga. Puiki vaidyba. Filmo rodymą finansavo šios bendrovės: Crest tooth paste, Herman Furs, Molson's Brewery, Heinz Foods, Charge, Johnson — Johnson, Wisk detergent, Colgate, Sunlight detergent, American Express ir Brock Shampoo. Minėtomis bendrovėms reiktų parašyti nors trumpą laiškėlį ir padėkoti. Ypač reiktų padėkoti TV Channel 11, Hamilton, Ont. Sios stoties dėka kanadiečiai pirmieji pamatė minėtąjį filmą.

Tikslus vienuoliktosios televizijos stoties adresas: CHCH TV Channel Eleven, 163 Jackson W., Hamilton, Ont. Tel. 522-1101.

Sol. J. Sriubickienė po operacijos Etobicoke General ligoninėje sveiksta ir stiprėja namuose. Dėl operacijos turėjo atsisakyti kelių pakvietimų koncertams.

Daugiafunkčių reikalų min.

Norman Cafik sausio 22 d. Royal York viešbutyje susitiko su Toronte etninės spaudos atstovais, kurių buvo didokas būrys. Naujasis ministras išdėstė savo poziciją ir daugiafunkčių vyriausybės politiką ir pabrėžė, kad daugiafunkčių kumas nėra naujas atradimas, o tik pripažinimas esamos tikrovės, nes pati Kanados visuomenė esanti iš seno daugiafunkčių. Dabartinė vyriausybė numato ir toliau tęsti 1971 m. pradėtą politiką, patvirtintą visų partijų. Ministerio nuomone, trečiasis Kanados gyventojų elementas turės būti jungiamąja grandimi tarp anglosaksų ir prancūzų. Kanados vienybė esanti galima tik įvairybėje. Yra dvi oficialios kalbos, bet nėra oficialios kultūros. Dėlto etnokultūrinių grupių veikla turi savo vietą Kanados visuomenės sąraangoje. N. Cafik, kaip daugiafunkčių reikalų ministras, jaučias pareigą ginti trečiojo gyventojų elemento interesus visose valstybinėse instancijose bei tarnybose. Etninė spauda esąs reikšmingas veiksnys Kanados gyvenime ir turi savo vietą. Daugiau dėmesio reikalauja krepiti į anglų — prancūzų spaudą, kur daugiafunkčių kumas ignoruojamas arba klaidinamai suprantamas. Ministeriui buvo pateikta keletas klausimų, į kuriuos jis išsamiai atsakė.

Aleksandras Sapockinas iš Venecuelos buvo atvykęs į savo brolio dukters vestuvės Toronte. Ta proga aplankė savo bičiulius JAV-se ir Kanadoje. Venecueloje jis dirba kaip buhalteris nuo 1947 m. Gyvena Valencijos mieste, kur lietuvių tėra keliolika šeimų. Svečias Toronte domėjosi lietuvių institucijomis ir su savo broliu aplankė "TZ" būstinę, kur užsisakė šį savaitraštį oro paštu.

"TZ" sapaustuvei reikalingas linotipininkas — arba norintis-ti išmokti šio amato. Kreiptis pas spaustuves vedėją V. Balčiūną tel. 275-4672. Rašyti šiuo adresu: 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario, L5C 1T3, Canada.

MONTREAL

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Mirė a.a. Antanas Girdauskas, 92 m. amžiaus. Vėlonis atvyko į Montreālį 1906 m. Buvo par. komiteto nariu ir nuolat dirbo parapijai. Dvejuis metais sirgo namuose, kur ir mirė. Žmonos Domicelės buvo rūpestingai prižiūrimas. Liko liūdinčiai žmona, duklė Anelė ir sūnus Jonas su šeima. Laidotuvės dalyvavo giminių ir daug parapijiečių. Laidotuvių apeigas atliko kun. dr. F. Jucevičius. Svetainėje buvo surengti pusrėčiai.

— Mirė a.a. Antanas Kajokas. Palaidotas sausio 18 d. iš Sv. Kazimiero šventovės.

— Iš šiltosios Meksikos grįžo par. savaikių praleidusi choristė Elena MacNamara.

— Į Havajų salas išskrido choristė Teofilė Smitienė praleisti atostogų su savo dukra Lilija Armalinskiene ir jos šeima.

— Sausio 15 d. po 11 v. Mišių įvyko par. svetainėje metinis Sv. Onos Draugijos susirinkimas. Dalyvavo 125 narės. Pradžioje buvo visos pavaišintos skaniais pietumis. Susirinkime buvo perskaitytas protokolas ir duota metinė apyskaita. Nutarta paskirti KLB apylinkės valdybai \$50 kilimo projektui finansuoti. Dr. Jai priklauso 171 narė, Pašalpinė Sv. Onos Dr. ja buvo įsteigta 1911 m. Draugijos pirmininkės pareigas 30 metų ėjo Domicelė Girdauskienė. Dabartinė pirmininkė (jau 20 m.) yra Marytė Salčiūnienė, vicepirmininkė — Elena Kurylo, sekretorė — Julija Gargasienė, finansų tvarkytoja — Marija Milienė, išdėtininkė — Genovaitė Visockienė. 1977 m. Dr. ja turėjo \$1.000 pajamų. S. Sk.

KLK Moterų Dr. jos Montreale sk. valdyba šaukia visuotinį narių susirinkimą vasario 5, sekmadienį, pas seses tuojau po 11 v. pamaldų. Visos narės yra maloniai kviečiamos dalyvauti, nes bus svarstoma daug svarbių klausimų. Susirinkimo metu girdėsime paskaitą, kurią skaitys seselė Oliveta, po to bus kavutė. — Mirus mūsų vėliavos krikšto tėvui a.a. Pranci Rudinskui, v-ba paskyrė \$25 auką "Baltijos" stovyklavietei. — Mūsų dr. ja vėl padaugėjo dviem naujom narėm — Sofija Skuciene ir Elena Valiulienė. Laukiame įsirašant naujų narių.

Nijolė Bagdžiūnienė Klubas "Rūta" savo nariams Užgavėnių pobūvį ruošia vasario 7 d., 2 v.p.p. Bus vaišės ir meninė dalis, kurią atliks klubo nariai.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas bus vasario 15 d. Paskaitą skaitys Romas Otto — mūsų jaunosios kartos veikėjas.

Mirė montrealiečiai — J. Krasovskis, J. Mačionis, p. Rutkauskas.

Montrealelio lietuvių visuomenės sausio 12 d. "Centre d'Art du Mont-Royal" paminėto trigubą sukaktį: 75 metų nuo pirmojo lietuvių įsikūrimo Montrealyje, 60 metų Lietuvos nepriklausomybės ir 25 metų Lietuvių Bendruomenės įsteigimo. Ta proga buvo surengta "Vaivorykštės" tautodailės darbų paroda ir Montrealelio miestui padovanotas didelis kilimas "Eglė žalčių karalienė", kurio projektą padarė dail. A. Tamošaitis, išaudė Genė Montvilienė.

Parodai rengti buvo sudarytas specialus komitetas, kuris savo darbą atliko pasigėrėtinai. Atidarymo iškilmėse dalyvavo Kvebeko valdžios atstovai: imigracijos min. M. Jacques Couture, Montrealelio miesto atstovai — M. Pierre Lorange ir M. Marcel Parent, dailininkai A. A. Tamošaičiai, daug lietuvių ir nemažai kanadiečių. Iškilmės buvo. pradėtos kalbomis, kurias pasakė Kanados valdžios atstovai, KLB Montrealelio apyl. pirm. A. Kličius ir kultūros komisijos pirm. Irena Lukoševičienė, kuri yra ir "Vaivorykštės" pagrindinė organizatorė. Gražūs tautodailės darbai puošė tris kambarius. Valdžios pareigūnų ir kitų kanadiečių dėmėjimas buvo didelis. Programa prancūzų ir anglų kalbomis buvo gerai paruošta. Programos viršelį puošė "Eglė žalčių karalienė". Joje taip pat buvo pateiktos žinios apie mūsų tautos praeitį, sovietinę okupaciją ir mūsų kultūrinį gyvenimą Montrealyje. Paroda atidaryta sausio 12 d. ir veiks iki vasario 12 d. Susirinkusieji buvo pavaišinti vynu. Svečius aptarnavo mūsų atžalynas, apsirengęs tautiniais drabužiais. A. A.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ĮTSAKOMOYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Tel. 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:	
Einamasis s-tas	6.0%	Asmeninės
Tauptomasis s-tas	8.25%	Nekiln. turto
Pensijų planas	8.5%	Ceklių kreditai
Term. ind. 1 m.	8.75%	Investicines nuo
Term. ind. 2 m.	9.0%	
Term. ind. 3 m.	9.25%	
Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasara nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilgiuosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Klaipėdos atvadavimo 55-toji

sukaktis paminėta L. Namuose sausio 15 d. Minėjimą surengė organizacijos, globojamos L. Bendruomenės, būtent: Maž. Lietuvos Moterų Dr. ja, jūrų skautai ir jūrų šaulių kuopa "Baltija". Akademinę dalį atliko jūrų skautų jaunimas, vadovaujamas Vyt. Keturakio. Pastarojo paruoštą paskaitą — istorijos ištrauką skaitė V. Punters. Savo atsiminimus iš Lietuvos laivyno steigimo metų pasakojo inž. L. Balsys. "Gintaro" taut. šokių grupė atliko dienos temai pritaikytus šokius. Skautės atliko laivo šokį, skautai padainavo jūrinių dainų. Muzika — J. Adomaičio. Minėjime dalyvavo 160 Lietuvos patriarcho M. Jankaus dukra Elzė, kuri atvyko su savo draugėmis ir Napoleono tortu. Jos pirmininkaujamos M. Lietuvos Moterų Dr. jos narės taip pat pasirodė su pyragais ir aptarnavo aukų stalą (aukos paskirtos KLB). Užbaigiamąjį žodį tarus KLB Toronte apylinkės valdybos pirm. A. Juzukoniui, sugiedotas Lietuvos himnas. Po to visi buvo pakviesti į vaišės, kurias paruošė jūrų šaulių "Baltijos" kuopa. N. K.

Vienas žymiausių ukrainiečių tautybės solistų Kanadoje Victor Shevel, tenoras, solistė Anita Pakalniškytė davė metinę stipendiją dainavimui studijuoti.

• Lietuviškoji šeima yra mažoji Lietuva, kurioje auga ateities tauta